

Mataayi

¹ Agha ghe matavua agha kikoko kya Yesu kilisite umhuma mu kisina kya ntwu uDavidi, ikisina kya Abulahimu. ² Uabulahamu akampaapa uIsaka, uIsaka akampaapa una uYakovo, UYakovo akampaapa uYuuda na vanine. ³ UYuuda akampaapa uPelesi nu Sela mwa Tamali, uPelesi akampaapa uHesiloni, Hesiloni akampaapa uAlamu. ⁴ UAlamu akampaapa UAminadabu, uAminadabu akampaapa uNasoni, uNasoni akampaapa uSalimoni. ⁵ USalimoni akampaapa uBohasi mwa Lahavu, UBohasi akampaapa UObedi mwa Luti, uObedi akampaapa uYese, ⁶ ghwope UYese akampaapa Untwa UDavidi. UDavidi akampaapa uSolomoni mwa mukijuuva juno alyale n'dala ghwa Ulia. ⁷ USolomoi akampaapa uLehoboamu, ULehoboamu akampaapa uAbia, uAbia akampaapa uAsa. ⁸ uAsa akampaapa uYehoshafati, UYehoshafati akampaapa uYolamu, uYolamu akampaapa uUsia. ⁹ UUsia akampaapa uYotamu, uYotamu akampaapa uAhasi, UAhasi akampaapa uUhesekia. ¹⁰ uHEsekia akampaapa uMnase, uManase akampaapa uAmoni, ghwope uAmoni akampaapa uYosia. ¹¹ uYosia akampaapa uYekonia na vanine unsiki ghuno aVaisilaeli ye vatwalilue ku vuhesia, ku Babeli. ¹² Ye vatwalilue ku vuhesia ku Babeli, uYekonia akampaapa uSalatieli, uSalatieli akampaapa uSeluba-

beli. ¹³ uSelubabeli akampaapa uAbihudi, uAbihudi akampaapa uEliakimu, uEliakimu akampaapa uAsoli. ¹⁴ uAsoli akampaapa uSadoki, uSadoki akampaapa uAkimu, uAkimu akampaapa uEliudi. ¹⁵ uEliudi akampaapa uElieseli, uElieseli akampaapa uMatani, ghwope uMatani akampaapa uYakovo. ¹⁶ uYkovo akampaapa Yosefu umughoosi ghwa Maliya. UMaliya ghwe junu akampapile uYesu junu ghwe Kilisite. ¹⁷ Lino, kuhuma kwa Abulahamu kufika kwa ntwu uDavidi kwefilyale ifisina kijigho na fine. Kange, kuhuma pa Davidi kufila unsiki ghuno aVaisilaeli vitwalua ku vuhesia ku Babeli, kwefilyale ifisina ifingi kijigho na fine. Kange, kuhuma unsiki ghuno vitwalua ku Babeli kuhanga kufika unsiki ye iholua uKilisite, kwefilyale ifisina ifingi kijigho na fine. ¹⁸ Kuholua kwa Yesu Kilisite kulyale ndiiki. Unguna jonop ilitavua lyake ghwe Maliya, alyalimilue nu Yosefu. Neke ye akyale kutolua alyavoniike kuuti ali nu vukunue ku ngufu sa Mhepo uMwimike. ¹⁹ Ulwakuva uYosefu junu alyamulimiile uMaliya alyale mugholofu pamaso gha Nguluve, naakalondagha kuuti ankosie isoni uMaliya. Pe akalamula pikumuleka kisiyefu. ²⁰ Ye alamwile uluo, unyamhola ghwa mtwa uNguluve akam'bonekela mu njosi, akam'buula akati, "Ghwe Yosefu, ghwe mhuma mu kisina ikya ntwu uDavidi, uleke pikwoghopa pikuntoola uMaliya, uLwakuva uvukunue vuno ali navwo, apelilue mu ngufu sa Mhepo uMwimike. ²¹ Neke ipaapa umwana un'diimi, ukumpeela ilitavua ili

Yesu, ulwakuva ilikuvapokagha avaanhu vaake mu nyivi saave.” ²² Sooni isio siliyavombiike enendikio kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kukilila um'bili ghwake kuuti, “²³ Lolagha! Umhinja juno naammanyile umughoosi, iiva nu vukunue, ipaapa umwana un'diimi! pe vikumpeela umwana ujuo ilitavua ili Manueli.” Umuluvo ghwa litavua ilio kwekuti, “UNGuluve ali palikimo nusue.” ²⁴ Yosefu akasisimuka, akavomba ndavule unyamhola ghwa Mutwa vule am'bulile, akantoola uMaliya kuuva n'dala ghwake. ²⁵ Looli naakaghelile kughona naghwo kuhanga usinki ghuno uMaliya ipaapa umwana un'diimi. Pe uYosefu akampeela umwana ujuo ilitavua ili Yesu.

Mliango 2

¹ UYesu alyaholilue mu likaaja ilya Betelehemu, mu kighavo ikya yUdea, unsiki ghuno alyatemile umtwa uHelode. UYesu ye aholilue, avakaguzi va nhondue kuhuma kuvudibulo vakafika mu likaaja ilya Yelusalemu, ² vakava viposi viiti, “Ali kuughi juno aholilue, uNtwa ghwa Vayahudi? Tujaghile inhondue jino jihufia kuholua kwa mwene jihumile kuvudibulo, fye nambe twisile kukumwimika. ³ Untwa uHelode ye apuliike isio, akapumuka mu mwojo ghwake. Nava vaanhu vooni ava mu likaaja ilya Yelusalemu voope vakapumuka. ⁴ Pepano akakong'hanja avavaha va vatekesi vooni palikimo na vavulanisi va ndaghilo akavaposisi akati, “Ukilisite iholua kuughi?” ⁵ Aveene vakamwamula vakati, “Iholua mu likaaja ilya

Betelehemu, mu kighavo ikya Yudea. Tukagwile isio ulwakuava se sino alyalebile um'bili kuuti, ⁶ Na juuve ghwe likaaaja lya a betelehemu, ghwe juno uli mu kighavo ikya Yudea, Nuli n'debe, mu makaaja agha mu Yudea! Ulwakuva mulyuve mwe muno ihuma umulongosi, juno iiva n'diimi ghwa vaanhu vango aVaisilaeli.” ⁷ Pe uhelode akavakemeela ku vusyefu avakaguzi vala ava nhondue, kuuti vam'buule vunono unsinki ghuno vajaghile inhondue jila. ⁸ Pe akavasuug'ha ku Betelehemu, akavavuula akati, “Lutagha, muposelesie vunofu vwimila umwana ujuo. Mungamwalghe, mwisaghe ng'haning'haani mumbuule, neke na juune nilute kuskumwimika.” ⁹ Avakagusi vala ava nhondue ye vapuliike amasio gha ntwā, vakavuuka viluta. Lolagha, inhondue jila jino vakajaghile kuvudibulo, jikavalongolela, voope vakava vikujivingilila kuhanga jikafika na kukwima pano pwealyale umwana, ¹⁰ Ye vajaghile kange inhondue jila, vakahovoka kyongo. ¹¹ Pe vakingila mu nyumba, vakamwagha umwana palikimo nu ng'ina uMaliya, vakafughama, vakamwimika. Vakavopola inyambe saave, vakambonola umwana, vakahumia: ishabu, uvufumba ni manemane ghano ghaale mafuta amanya lunuusi ulunono. ¹² Unguluve akavapavila mu njosi kuuti, navangakililaghe kange kwa Helode. Pe vakakilila isila ijingi kugomoka ku likaaaja lyave. ¹³ Avakagusi va nhondue ye valutile, unyamhola ghwa Mutwa akam'bonekela uYosefu mu njosi, akam'buula akati, “Sisimuka! Untoole umwana nu ng'ina,

mkimbilile ku iisi ija Misili, ulwakuva uHelode ikumulonda umwana ujoo kuuti am'bude. Mukalaghe kula kuhanga unsiki ghuno kyanikuvavuula kuuti mugomoke.”¹⁴ Ikilo jila jila uYosefu akasisimuka, akantoola umwana nu ng'ina, akakimbilila ku Misili.¹⁵ Vakikala kula kuhanga kufika unsiki ghuno uHelode ifua. Uluo lulyavombiike kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kukilila um'bili ghwake kuuti, “Nikankemelile umwanango kuhuma ku Misili.”¹⁶ UHelode akakagula kuuti, avakagusi va nhondue vala vansyangile, akakalala fiijo. pe akavasuung'ha avaanhu ku Betelehemu na mu makaaja ghano ghalyale mulubale, kuuti vavabude avaana avadiimi vooni, kutegulila avafyele kufika avanya maaka ghavili. Akavomba uluo kuling'hana nu unsiki ghuno alyaposisie ku vakagusi va nhondue.¹⁷ Uluo lulyavombiike kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kukilila um'bili ghwake uYelemia kuuti.¹⁸ “Ilisio lipulikiike mu likaaaja ilya Lama, avaanhu vikoola na kulila fiijo. Lisio lya Laheli, ikuvalilila avaana vaake,¹⁹ Pambele uHelode akafua. UYosefu ye ajiighe ku Misili, unyamhola ghwa Mutwa akam'bonekela kange mu njosi.²⁰ Akam'buula akati, “Sisimuka! Untoole umwana nu ng'ina, ugomoke mu iisi ija Isilaeli, ulwakuva vano valondagha kukum'buda umwana, vafwile.”²¹ Pepono uYosefu akasisimuka, akantoola umwana nu ng'ina, vakagomoka mu iisi ija Isilaeli.²² Neke ye apulikiike kuuti uAlikelao ghwe juno ahaliile pa viise uHelode kutema ikighavo ikya Yudea, akoghopa

piluta kula. Akapavilua mu njosi kuuti nangalutaghe ukuo, pe akaluta ku kighavo ikya Galilaya. ²³ Ukuo, akikala mu mu kikaaja ikya Nasaleti. Uluo, lulyavombiike kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kukilila avavili kuuti, Itambulwagha Munasalete.”

Mliango 3

¹ Amaaka minga ghakakila. Pambele akahumila umuunhu jumonga juno akatambulwagha Yohani Mwofungi. Umuunhu ujooalyale ku lihaka ku Yudea ipulisia, iiti, ² Mulataghe inyivi siinu ulwakuva uvutwa uvwa kukyanya vuli piipi. ³ Yohani ujoo ghwe juno um'bili uYesaya alyajovile kuuti, “Ilisio lya muunhu lipulikika kuhuma ku lihaka liiti, 'Munnosekesyaghe uMutwa uNguluve isila, na kuling'hania muno kyaikilila.’”⁴ UYohani akafwalagha umwenda ghuno ghwatendilue nu lwaghe lwa ngamila, akipinyagha nu lukova ulwa ng'hwembe mu nsana. Kulihaka ukuo, akalisagha imhaasi nu vwuki. ⁵ Avaanhu kuhuma mu likaaja ilya Yelusalemu na mu kighavo kyoni ikya Yudea ni mbale sooni isa kikogha ikya Yolidani, vakava viluta kwa mwene ⁶ na kulaata inyivi saave. Neke uYohani akavofughagha mu kikoghaikya Yolidani. ⁷ UYohani ye avwene aVafalisayi na Masadukayi viluta kwa mwene kuuti vofughue, akavavuula akati, “Umue mwe kisina kya njoka! Ghwe veeni jono avapavile kuuti mkimbile ing'halaasi ja Nguluve jino

jikwisa? ⁸ Lino amaghendele ghahufyaghe ululaato lwinu. ⁹ Mulekaghe kusaagha kuuti, “tukulwike ulwakuva usue tuli kisina kya Abulahamu!” Kyang’haani nikivavuula, nNguluve anoghiile kuhambusia amavue agha kuuva avaana va Abulahamu! ¹⁰ UNguluve angiike inhemo, kuuti umpiki ghuno naghukoma ifipeke ifinofu, aghudumule na kunyaanya pa mwoto. ¹¹ Une nikuvofugha na malenga, kuvonia kuuti mulatile inyivi siinu. Neke juno ikwisa mumbele mulyune ali ni ngufu kukila une. Nanino ghiile nambe kuuva m’banda ughwa kukola ifilatu fyake. ¹² Umwene ikuvofughagha nu Mhepo uMwimike nu mwoto. Umwene ilibaghu-lania avimike na vahosi, ndavule umuunhu pano ikwelusia ingano pa luvunga, ikong’hania ingano na kuviika mu kihenge, neke ilyelelo inyaanya nu mwoto ghuno naghusima.” ¹³ Unsiki ughuo, uYesu kuhuma ku Galilaya, akafika ku kikogha ikya Yolidani kuuti ofughue nu Yolidani. ¹⁴ Neke uYohani akakaana, akati, “Une nilondua kukwofughua nuuve. Iwandaani ghukwisa kulyune?” ¹⁵ UYesu akamwamula akati “Uve itika kuvomba uluo lino, ulwakuva lunoghiile kukwikania sooni sino uNguluve ilonda.” Pe uyohani akitika, akamwofugha. ¹⁶ UYesu ye ofughue, unsiki ghughuo akahuma mu malenga. Uvulanga vukadinduka, akamwagha uMhepo ghwa Nguluve ikwika hwene ng’hunda, jikwisa pakyanya pa mwene! ¹⁷ Pe ilisio kuhuma kukyanya likati, “Uju ghwe mwanango umughanike, ninkeliile.”

Mliango 4

¹ Pepano uYesu akalongosovua nu Mhepo uMwimike kuluta ku lihaka, kuuti aghelue nu Setano. ² Ukuo uYesu akavuhiila kulia mulwa kufuunya ifighono fijigho fine pakilo n a pamwisi. Pambel, e jikam'bava injala. ³ Pe uSetano akamwisila kukumughela akati, “Nave uve uli Mwana ghwa Nguluve, ghavuule amavue agha ghahambuke ghaave makate.” ⁴ uYesu akamuka akati, “Lilembilue mu Malembe aMimike kuuti, 'Ikyakulia kyene nakikum'biika umuunhu kuuva mwumi, looli iiva mwumi vwimila amasio ghooni ghano ijova Nguluve.” ⁵ Pe uSetano akantwala uYesu mu likaaaja ilyimike ilya Yelusalemu. Akam'biika pakyanya fiijo apa nyumba inyimike ija kufunyila, ⁶ akam'buula akati, “Nave uve uli mwana ghwa Nguluve, ghujughuje paasi, ulwakuja mu avanyamhola vaake kulyuve vakwang'e mu mavoko ghaave kuuti aleke pighua pa livue na kulemela.”” ⁷ uYesu akamwamula kange akati, “Mu Malembe aMwimike lilambilue kuuti, “Nungamughelaghe uMutwa, uNguluve ghwako.” ⁸ Kange uSetano akamtwala uYesu pakyanya pa kidunda ikitali, pe akansona iisi sooni palikimo nu vuvaha vwake. ⁹ akam'buula akati, “Nave ghufughama na na kukunyimika une, nikukupeela ifi fyoni.” ¹⁰ Pepano uYesu akati, “vuuka apa, Setano! Ulwakuva mu Malembe aMimike lilembile ndiiki, 'Umwimikaghe uMutwa, uNguluve Ghwako, kange um, bombelaghe jujuo mwene.’” ¹¹ Pepano uSetano akamuleka uYesu. Nakalingi, avanyamhola va Nguluve vakiisa, vakanten-

gelela. ¹² Unsiki ghula uYohani uMwofughi alyadindilue mu ndinde. UYesu ye apuliike imhola ijoo akalutga ku Galilaya. ¹³ Ukuo, akavuuka mu kikaaja ikya Nasaleti akaluta kukukala mu likaaja ilya Kapenaumu. Ilikaaja ilio lilyale mulubale mu lisube ilya Galilaya, imbale isa iisi ija Sabuloni ni ja Nafutali. ¹⁴ Uluo lulyavombiike kukwilanisia ilisio lino uMutwa alyajovile kukilila um'bili ghwake uYesaya kuuti, ¹⁵ Ilise ija Sabuloni ni ja Nafutali, mu sila jino jiluta ku sumbe, imambo ja kikohka ikya Yolidani, iisi ija Galilaya, kwe kuno vikukala avaanhu vano na Vayahudi. ¹⁶ Avaanhu vala vano vikukakala mu ng'hiisi, valwaghile ulumuli uluvaha; voonpe vano vikukala mu ng'hiisi ija vufue, ulumuli luvamuliike.” ¹⁷ Kuhuma unsiki ghula, uYesu akatengula kupulisia iiti, “Mulataghe inyivi siinu ulwakuva uvutwa uvwa kukyanya vuli piipi.” ¹⁸ UYesu ye ighenda mulubale mu lisumbe ilya Galilaya, akavaagha avaanhu vavili vanamuunhu, juonga ghwe Simoni juno ilitavua ilingi akatambulwagha Peteli, nu Ndeleeya. Avaanhu ava valyale valovi, vakava nu nyaafu vilova isamaki mu lisumbe. ¹⁹ UYesu akavavuula akati, Mumbingililaghe! Une nikuvaviika kuuva valovi va vaanhu.” ²⁰ Unsiki ghughuo vakasileka inyaafu saave, vakam'bingilila. ²¹ UYesu akaluta pavulon-golo padebe, akavaagha avanamuunhu vavili uYakovo nu Yohani avakina Sebedaayi. Avuo, valyale mu ngalava palikimo nu viise uSebedaayi, vakava viling'hania inyaafu saave, voope akavakemeela. ²² Pala pala avanamuunhu vala

vakamuleka uviise ni ngalava, vakam'bingilila uYesu. ²³ UYesu akava ighenda mu kighavo kyoni ikya Galilaya. Akava ikwingila mu masinagogi ghaave, ivulanisia na kupulisia iMhola iNofu ija vutwa vwaNguluve, kange akavasosyaghe avatamu inhamu saave sooni. ²⁴ Imhola saake sikkakwila fiijo kuhanga kufika mu kighavo kyoni ikya Silia. Avaanhu pe vakavatwalagha avatamu vooni vano valyale ni nhumu sino silyale papinga. Mu avuo, mwevalyale vano valyale na mapepo amalamafu, na vanya kivafi na vanya liteela. UYesu akavasosyagha avuo vooni. ²⁵ Amapugha agha vaanhu kuhuma ku Galilaya, ku Dekapoli, ku Yelusalemu, ku Yudea ni mwambo ija kikogha ikya Yolidani ghakava ghikum'bili.

Mliango 5

¹ UYesu ye aghavwene amapungha ghala, akatogha pa kidunda, akikala. Avavulanisua vaake vakaluta pa mwene. ² pe akategula kukuvavulanisia, akati, ³ “Vafunyilue vano vikumlonda uNguluvi kukila ifingi fyoni ulwakuva vilikwupila uluvonolo lwane ku vutwa uvwa kunyanya. ⁴ Vafunyilue vano vali nu lusukunalo, ulwakuva uNguluve ilikuvanyamasia. ⁵ Vafunyilue avakoola, ulwakuva uNguluve ilivapeela uvuhaasi uvwa iisi. ⁶ Vafunyilue vano visyukua kuvomba sino ikeela uNguluve, ulwakuva uNguluve ilikuvapeela fyoni. ⁷ Vafunyilue vano vali nu lusungu, ulwakuva uNguluve ilikuvasingukila. ⁸ Vafunyilue vano vali

nu mwojo um'balafu, ulwakuva vilikumwagha uNguluve. ⁹ Vafunyilue vano vikusambania avaanhu, ulwakuava vitambulwagha vana va Nguluve. ¹⁰ Vafunyilue vano vipumusivua vwimila kuvomba sino ikeela uNguluve, ulwakuva uvutwa vwa kukyanya vwane. ¹¹ Mufunyilue umue, avaanhu pano vikuvailigha, vikuvapumusia na kukuvajova fivi mu nyinga vwimila une. ¹² Muhovokaghe fiijo na kuuva nu lukeelo, ulwakuva uluvonolo lwinu kukyanya, lugome. Enendiiki nava vavili vano valyalongwile fye valyapumusivue. ¹³ Umue muli mwinyo ku vaanhu va mu iisi. Neke umwinyo ghungasupuke lwoni, ndepoonu ghuviika kiki kugomosa ulunoneesi? Umwinyo ughuo, naghunoghiile nambe padebe, looli ghuvuwa ghwa kutaghua, ghukanyweghe na vaanhu. ¹⁴ “Umue muli lumuli ku vaanhu va mu iisi. Ilikaaja lino lijengilue pakyanya pa kidunda, nalingifise. ¹⁵ Kange, vaanhu navikunga itaaala na kukupikila ni liteneka, looli viviika pa kyimilo kuuti jivamulikaghe vooni vano vali mu nyumba. ¹⁶ Fye enendiiki, ulumuli lwinu lumulikaghe, kuuti avaanhu valolaghe imbombo siinu inofu, mu uluo vamughiniaghe, uNhaata ghwinu junu ali kukyanya. ¹⁷ “Mulekaghe kusaagha kuuti nisile kuvusia indeaghilo sa Moose, nambe imbulanisiso isa vavilu, jeeje? Looli nisile kukwilanisia. ¹⁸ Kyang'haani nikuvavuula kuuti, uvulanga ni iisi pano fikyale kusovanika, nakwekale nambe akakelo kamo aka ndaghilo kano ndepoonu kivusivua, kuhanga fyoni fino uNguluve alyalaghile, fivombeke.

19 Lino umuunhu ghweni juno ideenya ululaghilo, nambe luno musaagha kuuti lulaghilo ludebe kukila sooni, kange ivulanisia avange kuvomba uluo, ujoo iiva n'debe fiijo mu nutwa vwa kukyanya. Neke umuunhu ghweni juno ivingilila indaghilo na kuvulanisia avange kuuti vasivingililaghe, ujoo iiva m'baha mu vutwa vwa kukyanya. 20 Lino, nikuvavuula kuuti, nave uvugholofu vwinu navukika uvugholofu uvwa Vafalisayi nu vwa vavulanisi va ngaghilo, namulingila lusiku mu vutwa vwa kukyanya. 21 “Mupuliike vule avakuulu viinu valyavulilue kuuti, 'Nungabudaghe, umuunhu ghweni juno ibuda un'jaake, anoghiile kuhighua,' 22 Neke une nikuvavuula kuuti umuunhu ghweni juno kalalila un, jaake, anoghile kuhighua. Kange, umuunhu ghweni juno iligha un, jaake kuuti n, jasu, anoghile kuhighua pa kipugha kya valongosi. Umuunhu ghweni juno iligha un'jaaake kuuti mululute, anoghiile kutaghua ku lupumuko lwa mwoto ghuno naghusima lusiku. 23 “ Lino, nave uletile ilitekelo lyako pa kitekelelo kukuntavulila uNguluve, neke ghukumbuka kuuti un, jaako ali ni lisio nuuve. 24 Lileke ilitekelo ilio pa kitekelelo, neke ulute asambane taasi nu n'jaako, pe ghwise utavule ilitekelo lyako ilio. 25 “ Kange, nave umuunhu jumonga ikukutwala kwa mhighi, unsuume ng'haning'haani kuuti musambane vul, e muji-ighe. mu sila. Nave naghuvomba uluo, ikuku-viika mu mavoko gha mhighi. Ghwope umhighi ikukutwala kwa masinjala kuuti akudindile mu ndinde. 26 Kyang'haani nikukuvuula, nun-

gahume munkate umuo kuhanga uhombe fyon
 fino ghusighilua. ²⁷ “ Mupuliike vule avaanhu
 valyavulilue kuuti, 'Nungavwafukaghe.' ²⁸ Neke
 une nikuvavuula kuuti, umuunhu ghweni jun
 ikumulola umukijuuva mukwa kunnoghelua,
 iiva avwafwike naghwo mu mwojo ghwake.
²⁹ Lino, iliiso lyako lingakwambusie, ng'omotola,
 utaaghe ku vutali. Yekuba kusofia ikilungo
 kimo m'bili, ghwoni kutaghua ku lupumuko
 lwa mwoto ghuno naghusima lusiku. ³⁰ Kange,
 uluvoko lwako lungakwambusie dumula attaghe
 ku vutali. Ulwakuva yekuba kusofia ikilungo
 kimo mu m'bili, kukila um'bili ghwoni kutaghua
 ku lupumuko lwa mwoto ghuno naghusima
 lusiku. ³¹ “Kange, lilyajovilue kuuti, 'Umuunhu
 jun
 ikuntavula un'dala ghwake, ampelaghe
 ikalata ija kuntavula.' ³² Neke une niku-
 vavuula kuuti, umuunhu ghweni jun
 itavula un'dala ghwake, nave un'dala ujoo nam'bwafu,
 ikumpelela kuuva m'bwafu. Kange, umuunhu
 angatoole un'dala jun
 umughoosi antwavi, e,
 ghwope ivva ivwafuka. ³³ “Kange, mupuliike
 vule avakuulu viinu valyavulilue kuuti, ulek-
 aghe kujiigha isa vudesi, 'Looli pano ujighile,
 uvombaghe sooni sino ujighile,' ³⁴ Neke une
 nikuvavuula kuuti, namungajighaghe nambe
 pedebe. Namungajighaghe mulwa kutambula
 kukyanya, ulwakuva kye kitengo ikya vutwa
 ikya Nguluve, ³⁵ Nambe kujiisha mulwa ku-
 tambula iisi ulwakuva pepano uNguluvi ivi-
 ika amaghulu ghaake; nambe kujiigha mulwa
 kutambula ilikaaja ilya Yelusalemu, ulwakuva

lye likaaaja lya Ntwa um'baha. ³⁶ Kange, namungajighaghe mulwa kutambula amatu ghi-inu, ulwakuva namungadule nambe ulunyele lumo kuuva luvalafu nambe kuuva lutiitu. ³⁷ Lino, nave mukwitika, mutisaghe, 'Eena,' nave mukaana mutisaghe, 'Ndali', ulwakuva sooni sino ikwangelela mu isio, sihuma kwa Mhosi uSetano. ³⁸ "Mupulike vule lilyajovilue kuuti, 'Umuunhu angakung'omotole ili-iso, na juuve ng'omotola ilyake, angakukuule iliino, na juuve kuula ilyake.' ³⁹ neke une nikakuvuula kuuti, umuunhu juno akuvombiile uvuviivi, nungavangilaghe. Umuunhu angakusevula uvudili uvwa kundio, unsyetukisie nu vwa kung'highi. ⁴⁰ Nave umuunhu ikukutwala pa vuhighi kuhighua mu vufumbue uvwa kutoola ighwandi jaako, mulekele atoole nali likooti. ⁴¹ Nave umuunhu ikukwumilisia kupinda unsigho ghwake mu lughendo ulwa kavalilo kamo, uve ulghendaghe ifivalilo fivili. ⁴² Kange, umuunhu angakusume kimonga, mpeepe. Nav e umuunhu ilinda kukopa kulyuve, nungankanaghe. ⁴³ Mupuliike vule lilyajovilue kuuti, Umughanaghe unnino, na kukunkalalila umulugu ghwako.' ⁴⁴ Neke une nikuvavuula kuuti, muvaghanaghe avalugu viinu, kange muvasumilaghe kwa Nuluve vano ali vikuva pumusia. ⁴⁵ Apuo pe muuva vaana va Nhaata ghwinu juno ali kukyanya, ulwakuva umwene ikuvapeela ulujuva avaanhu avanofu na vaviivi. Kange, ilikuvapeela ifula avagholofu na vano navagholofu. ⁴⁶ Mungavaghane va vano vikuvaghana umue, muuva nu luvumbililo luki?

Ongo voope avasongesia songo vivomba vulevul, e. ⁴⁷ Kange, nave mukuvahungila va vajiinu muvomba kiki ikinofu kukila avange? Ongo voope avapanji vihungilana vule vule. ⁴⁸ Lino, muvisaghe vagholofu ndavule uNhaata ghwinu juno ali kukyanya vule mugholofu.

Mliango 6

¹ “ Mulolaghe! Namungavombaghe inofu pamaaso gha vaanhu kuuti vavaghinie. Ulwakuva mungavombe uluo, namungupile uluvonolo kuhuma kwa Nhaata ghwinu juno ali kukyanya. ² Lino, pano mukuvantanga avakatofu namungakwisyaghe imhola isio ku vaanhu ndavule vivomba avake dusi mu masinagogi na mu sila, kuuti avaanhu vavaghinie. Kyang'haani nikuvavuula, viivi vamaalie pikwupila uluhombo lwave. ³ Neke uve pano ukuvatanga avakatofu, uvatanhaghe kisyefu kuuti nambe ummányaani ghwako alekaghe pikagula. ⁴ Ulutango lwako luvombekaghe kisyefu, ulwakuva uNhaata gwako juno ilola sino sili ku vusyefu, ilikukuhomba ⁵ “Pano mukufuunya kwa Nguluve, namungavisaghe ndavule avakedusi, ulwakuva aveene pano vikufuunya vilonda kukwima mu masinagogi na mu silamalekano kukuvonia ku vaanhu. KYang'haani nikuvavuula, avuo vamaalile pikwupila uluhombo lwave. ⁶ Looli uve pano ghukufuunya kwa Nguluve, ghwingilaghe kukate na kudinda umulyango. Pe ghufunyaghe kwa Nhaata ghwako juno naivoneka na maaso. UNhaata ghwako juno ilola

sino sivombeka ku vusyefu, ilikukuhomba.” “
⁷ Kange, pano mukufuunya kwa Nguluve, mulekaghe kukeela kujova amasio aminga amasila muluvo ndavule vivomba vano navikumwitika uNguluve. Ulwakuva aveene visaagha kuuti uNguluve ghwave ikuvapulika vwimila amasio ghaave aminga. ⁸ Lino, namungifunyanghe ndavule vivomba aveene, ulwakuva uNhaata ghwinu akaghwile sino mulonda nambe ye mukyale kukunsuuma. ⁹ Umue pano mukufuunya kwa Nguluve, mutisaghe, 'Gwe Nhaata uve uli kukyanya, ilitavua lyako lyimikwaghe. ¹⁰ Uvutwa vwako vwisaghe. Sino ukeliile sivimbekaghe pa iisi apa, ndavule sivombeka kukyanya ukuo. ¹¹ Utupelaghe umusyughu ifyakulia fiitu. ¹² Utupyaninilaghe uvuuvuhosi vwitu, ndavule na jusue vule tukuvapyanila vano vatuhokile. ¹³ Nungatulekaghe kuuva mu ngelo, looli utupokaghe kwa mhosi jula. Ulwakuva uvutwa vwako, ingufu saako nu vuvaha vwako vuli ighono fyon! Amina' ¹⁴ “Ulwakuva nave mukuvyapyanila avange vano vavahokile, ghwope unhaata ghwinu juno ali kukyanya, ikuvapyanila uvuhosi vwinu. ¹⁵ Looli, nave namukuvapyanila vano vavahokile, naju Nhaata ghwinu ughwa kukyanya naikuvapyanila uvuhosi vwinu. ¹⁶ “Pano muvuhiila kulia mulwa kufuunya, mulekaghe kusukunala ndavule vivomba avakedusi, ulwakuva aveene visukunala kuvonia avaanhu kuuti vavuhilile kulia mulwa kufuunya. Kyang'haani niku-vavuula, avuo vamaile pikupila uluhombo lwave. ¹⁷ Looli uve nave uvuhimle kulia

mulwa kufuunya, ghwoghaghe ku maaso na kupakala amafuta. ¹⁸ Kuuti uleke kuvoneka ku vaanhu, looli kwa Nhaata ghwako mwene juno naivoneka na maaso. Ghwope uNhaata juno ikusaagha sino ku vusyefu, ilikukuhomba.”

¹⁹ “Namungavutaghe ifinu mu iisi iji, muno umhehe ni ng'husa nafinangania, kange avahiji navimatula nambe kuhijja. ²⁰ Looli muvataghe ifinu kukyanya kuno umhehe ni ng'husa nafinangania, kange avahijja navimatula nambe kuhijja ²¹ Ulwakuva pano uvutile ifinu fyako, pepano naghu mwojo ghwako ghuuva baha-puo. ²² Amaaso ghaako taala ja m'bili gh-wako ghwoni ghuuva mu mu lumuli. ²³ Neke nave iliiso lyako libofu, um'bili ghwako gh-woni ghuuva mu ng'hiisi. Lino, nave ikinu kino kiveele kinoghiile kuuva lumuli, nakimulika, pe ing'hiisi iijio jiiva mbaha kyongo!”

²⁴ “nakwale umuunhu juno iiva m' banda ghwa vatwa vavili. Ulwakuva pano ikumughana na kukum'bombela vunofu untwa uju, pepano ikukalalila na kukum'beda utwa ujunge. Ikyuma kingakutema nungam'bombele uNguluve! ²⁵ “ Lino nikuvavuula niiti, mulekaghe kuhangaika vwimila uvwumi vwinu kuuti kyande mulia kiki, nambe mufwala kiki. Asia, uvwumi navwe vuvaha kukila ikyakulia? Naghu m'bili naghwe m'baha kukila amenda? ²⁶ Mulolaghe injuni Nasivyala, nasipeta nambe kuvuta mu kihenge, neke uNhaata ghwinu ughwa kukyanya, ikusiswila. Asi, umue namunoghiile kukila injuni isio ²⁷ Ghwe veeni mulyumue juno

ndepoonu ihangajika, kuuti ongelesie uvwumi vwake nambe akavaliko kamo? “kiki musaagha vwimila ifya kufwala? ²⁸ Lolagha amaluva ndavule ghikula, naghivomba imbombo nambe kuhona amenda ghaake agha kufwala. ²⁹ Neke nikuvavuula kuuti, nambe uSolomoni mu vuvaha vwake vwoni, naalyaghelile kufwalilila neke anoghele ndavule ililuva limonga! ³⁰ Nave uNguluve ikughafwasia enendiiki amamele agha mu lihaka ghano ghinofia unsiki n'debe vuvule neke nakalinga ghijoghotoka na kutaghua pa mwoto, lino nakyaikuvafwasia umue na kukila, umue mwe vavya lwitiko ludebe? ³¹ “Lino, mulekaghe kutungumala kuuti, “Tulia kiki, tunyua kiki, nambe tufwala kiki,’ ³² ulwakuva ifio fyoni vihangajikila vano navammanyile uNguluve. UNhaata ghwinu junu ali kukyanya akaghwile vunofu kuuti mulonda sooni isio. ³³ Looli mulondaghe taasi uvutwa vwa Nguluve na kuvomba sino ikeela umwene, neke ifio fyoni ikuvongeesia”. ³⁴ “Lino, namungasaghaghe vwimila ifya pakilaavo, ulwakuva ifya pakilaavo pwefili vwimila ikighono ikio. Kila kighono kili na mahangaiko ghaake.

Mliango 7

¹ “Namungavahighaghe avange kuuti jumue muleke kuhighua nu Nguluve, ² ulwakuva vule mukuvahigha avange, na jumue mulihighua vule vule. Ikighelelo kino mughelela avange, kye kino uNguluve ilikuvaghelela na jumue. ³ “Kiki ghughimba kukola akameng'enyoy aka mbavo

kano kali mu liiso ilya n'jaako neke naghulola ikipiki kino kili mu liiso lyake? ⁴ Kange, lwandaani ukum'buula un'jaako kuuti “Leka nikuvusie akameng'enyoy aka mbavo kano kali mu liiso lyako,' pano mu liiso lyako juuve mwekili ikipiki? ⁵ Ghwe nkedusi uve! Vusia taasi ikipiki kino kili mu liiso lyako. Apuo pe ukukaagha vunofu na kuvusia amengenyo aka mbavo kano kali mu iliiso lya n'jaako!” ⁶ “Namungasipelaghe imbua ifinu ifyimike, ulwakuva ndepoonu sikuvagalukila na kukuvang'enya; nambe kukusijughujila ingube ifinu ifya ndalama nyinga fino filengadika, ulwakuva ndepoonu sikufinyania mu matope.” ⁷ “Musumaghe, uNguluvi ikuvapeela; uNguluve ikuvavonekesia; MUhonesyaghe, uNguluve ikuvadindulila. ⁸ Ulwakuva umuunhu ghweni juno isuuma, ipelua; juno ilonda ikufyagha; ghwope juno idodesia, idindulilua.” ⁹ “Asia, ghwe veene mulyumue, juno umwanaake angansuume unkate, ikumpeela ilivue? ¹⁰ Nambbe angansuume isamaki ikumpeela injoka? ¹¹ Nave umue, mwe vahosi mukaghwile kukuvapeela avaana viinu ifinu ifinofu, lino uNhaata ghwinu ughwa kukyanya, nakaivomba vunofu, kukila, kukuvapeela ifinu ifinofu vano vikunsuuma?” ¹² “Lino, muvavombelaghe avange ndavule na jumue vule mukeela vavavombelaghe. Ulwakuva isio se ndaghilo sa Moose ni mbulanisio sa vavili. ¹³ “Mwingilaghe kukilila umulyango umfinye, ulwakuva umulyango ughwa kwingilila kuvutipulo mweleefu, naji sila

ija kulutila ukuo nyeleefu. Kange, avaaanhu vano vikilila ukuo, vinga. ¹⁴ Looli umulyango ughwa kwingilila ku vwumi mfinye, naji sila jino jiluta ku vwumi finye, kange avaaanhu vano vikujaagha, vadebe”. ¹⁵ “Muvisaghe maaso na vavili ava vudesi, ulwakuva aveene pano vikwisa kulyume, pa maaso vivonaka hwene ng'holo, neke nkate mu moojo ghaave, ng'hekeeva ng'hali. ¹⁶ Avaanhu avuo, mukuvakagula vwimila imbombo saave, Avaanhu navidonola isabibu mu matunguliisa, nambe kudonola amafyulisi mu mavajula. ¹⁷ Kwekuti, umpiki unnono ghukoma ifipeke ifinono, umpiki um'biivi ghukoma ifipeke ifiivi. ¹⁸ Nakweghule umpiki unnono ghuno ghukoma ifipeke ifiviivi, nambe umpiki um'biivi ghuno ghukoma ifipeke ifinono, ¹⁹ Kange, umpiki ghuno naghukoma ifipeke ifinono, ghudumulua na kutaghua pa mwoto. ²⁰ Lino, avavili avuo ava vudesi, mukuvakagula vwimila imbombo saave.” ²¹ “Nakwekuti umuunhu ghwenu juno iiti, 'Mutwa, Mutwa,' ilikwingila mu vutwa vwa kukyanya, looli juno ivomba uvughane vwa Nhaata ghwango juno ali kukyanya. ²² Ikihonon ikyah vuhighi kiliiva kifikile, vingavilikumbuula viiti, 'Mutwa, Mutwa! Ongo twapulisyaagha imhola kuhuma kulyuve na kudaga amapepo amalamafu na kuvomba ifidegho finga mu litavua lyako!’ ²³ Apuo nilikuvavuula kisila kufisa, niliiti, 'Nanivamanyile umue nambe padebe! Vuuka apa, umue mwe vano muvomba uvuhosi!’” ²⁴ “Lino, umuunhu juno ipulika amasio ghango agha na kukughavingilila,

iiva ndavule umuunhu unya luhala junu alyajengile inyumba jaake pa linhalavu. ²⁵ Ifula jikatoonya, nasi ndenga sikamema. Imhepo imbaha jikagugula na kusukania inyumba jila. Neke inyumba jila najikaghua ulwakuva ulwalo lwake lulyajengilue pa linhalavue. ²⁶ Neke umuunhu ghweni junu ipulika amasio ghango agha, neke naikughavingilila, ujuo iiva ndavule umuunhu un'jasu junu alyajengile inyumba jaake pa lihanga. ²⁷ Ifula jikatoonya, nasi ndenga sikamema. Imhepo imbaha jikagugula na kusukania inyumba jila, nakalingi jikaghua nu mughindi um'baha! ²⁸ UYesu ye amalike kujova amasio aghuo, ilipugha lila likadegha kyongo vwimila imbulanisio saake, ²⁹ ulwakuva alyale ivulanisia hwene muunhu nya vutavulilua, naakavulanisiasyagha ndavule avavulanisi vaane ava ndaghilo.

Mliango 8

¹ UYesu akiika kuhuma ku kidunda, ilipugha lya vaanhu likam, bingilila. ² Pe umuunhu jumonga unya buuba akiisa na kufughama pa Yesu, akam'buula akati, “Ghwe Mutwa, nave ukeliile kukumbalasia nisuumu umbalasia!” ³ UYesu akgholosia uluvoko, akamwabasia, akati, Nikeela, valala!” Unsiki ghughuo umuunhu jula, akavalala. ⁴ Pe UYesu akam'buula akati, “Nungam'bulaghe nambe muunhu imhola isi! Ulwene uluta ghuhufie kwa ntekesi, ukahumie ilitekelo ndavule alyalaghiile uMoose, neke

vuuve vwolesi ku vaanhu vooni kuuti avala-sivue.” ⁵ UYesu akaluta mu likaaja ilya Kapele-naumu. Ye ikwingila mu likaaja ililo, um'baha jumonga ughwa vasikali ava kilooma akiisa, ⁶ akampelepesia akati, “Ghwe Mutwa, um'bombi ghwango ighona ku kaaja, ali ni nhamu ija liteela, ivavua kyongo,” ⁷ UYesu akam'buula akati, “Nikwisa, ninsosie.” ⁸ Neke um'baha jula akamula, akati, “Ghwe Ntwa, uleke kukwingila mu nyumba jango ulwakuva une naninoghiile. Uve ujove li lisio lyene, um'bombi ghwango isooka. ⁹ Nijova enendiiki ulwakuva, na ju-une nipulika ku vavaha vango, kange nili na vasikali vano vipulika kulyune. Ningam'buule jumonga niiti, 'Luta!' Iluta. Ujunge, ningati, 'Isa!' Ikwisa. Naju m'bombi ghwango ningam'buule kuuti, 'vomba ndiiki,' ivomba.” ¹⁰ UYesu ye apulike amasio aghuo, akadegha, akavavuula vano valyale vikum'binglila, akati, “Kyang'haani nikuvavuula kuuti mu Vaisilaeli vooni nan-imwaghile umuunhu unya lwitiko ulukome ndavule uju! ¹¹ Nikuvavuula kuuti avaanhu vinga kuhuma imbali sooni isa iisivilikwisa na kukukala pa kikulukulu nu lukeelo palikimo na vakulu viitu uAbulahamu, nu Isaka, nu Yakovo mu vutwa vwa kukyanya. ¹² Looli aVayahudi vano vakanoghiile kuuva mu vutwa uvuo vilitaghua kunji ku ng'hiisi, ukuo vilililagha na kugwegwenula amiino ulwakuva vali mu vuvafi uvukome.” ¹³ Pe uYesu akam'buula um'baha jula akati, “Vujagha! Sivombeke kulyuve ndavule lulivuo ulwitiko lwako.” Unsiki ghula ghula, um'bombi ghwa m'baha jula aka-

sooka. ¹⁴ Pambele uYesu akingila mu nyumba ja Peteli, umuo akamwagha unkwive ghwa Peteli kwekuti ung'ina ghwa n'dala ali ni mhungu, aghonile pa kitala. ¹⁵ Pe uYesu akamwabasia uluvoko, akasooka, akiima akategula kuku-vatengelela. ¹⁶ Ye vwimile, vakamuletela uYesu avaanhu vinga avanya mapepo. Pe akaghadaga amapepo ghala ku ngufu sa lisio lyake. Kange akavasosia avatamu vooni. ¹⁷ Isio sikavombiike kukwilanisia sino silyajovilue nu m'bili uYesaya kuuti, “Akavusia inhamu siitu, akatusosia” ¹⁸ ilipugha ilya vaanhu likansyungutila uYesu. UYesu ye aluvwene uluo, akavavuula avavulanisivua vaake kuuti valovoke valute imwambo jila. ¹⁹ Pe um'bulanisi jumonga ughwa ndaghilo sa Moose akaluta pa Yesu, akam'buula akati, “Gwe M'bulanisi, nilonda kuuva m'bingilili ghwako, nikukuingililagha kwoni kuno ghuluta.” ²⁰ UYesu akati, “Ing'heve sili ni mhanga, injuni sili ni fivwasu, neke ne Mwana ghwa Muunhu nili nsila nambe apa kughona!” ²¹ Pambele, jumonga mu vavulanisivua vaake akam'buula akati, Ghwe Mutwa, unhavule nulute taasi ninsyile unhaata ghwango.” ²² Neke uYesu akam'buula akati, “Umbingililaghe! Valeke avafue vavasyile avafue avaaave.” ²³ Pe uYesu akingila mu ngalava, voope avavunisiavua vaake vakingila mula, vakavuuka viluta. ²⁴ Ye vali mu lisumbe, nakalingi imhepo imbaha jikagugula, amavingo amavaha ghakatengula kukupikila ingalava jila. Unsiki ughuo UYesu akaghoneliile. ²⁵ Avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene vakansisimula, vakati, Mutwa, utupoke! Tu-

fua!” ²⁶ UYesu akavamula akati, “kiki muli voghofi, mwe vanya lwitiko ludebe umue? Pe akiima, akajidalikila imhepo nilisumbe, kukali-tamalwoni. ²⁷ Avavulanisivua vaake vakadegha kyongo vakati, “Uju ghwe veeni junu imhepo na mavingo fikumpulika?” ²⁸ Pambele ye valovwike vali imwambo ija Vagelasi, uYesu akatang'hana na vaanhu vavili avanya mapepo, vahumile kuno vikukala ku mbiipa. Avaanhu avuo valyale vakali kyongo, nakwealyale umuunhu junu ak-aghelagha kukila isila jila. ²⁹ Avaanhu avuo vakakoola fiijo vakati, “Ghwe Mwana ghwa Ngu-luve, tuli vuki nuuve? Ghwisile kuno kuku-tupumsia pano unsiki ghwitu ghukyale?” ³⁰ Pa vutali padebe pwelilyale ilipugha ilya ngube, lidimua. ³¹ Pe amapepo ghala ghakampelepesia uYesu, ghakati, “Nave ukutudaga, utwitikisie tulute, twingile mu lipugha lila ilya ngube. ³² UYesu akati, “Lutagha!” pe ghakahuma mu vaanhu vala, ghakingila mu lipugha lila ilya ngube. Nakalingi ilipugha lilalyoni likiika luvilo, likaselebukila mu lisumbe, ingube sooni sikafua. ³³ Avadiimi va ngube vakakimbila luvilo, vaka-luta mu likaaaja, vakapanga sooni sino sivom-biike, palikimo na sino sihumile ku vanya mapepo vala. ³⁴ Avaanhu vooi ava likaaaja ilio vakahuma, vakuluta kwa Yesu. Ye vamwaghile, vakampelepesia avuuke mu iisi jaave.

Mliango 9

¹ UYesu akapanda ingalava, akalovoka il-
isumbe ilya Galilaya, akagomoka mu likaaaja

lyake Kapelenaumu. ² Pe avaanhu vamonga vakamuletela umuunhu unya nhamu ija liteela, aghonile pa keteefu. UYesu ye aluvwene ulwiltikko lwave kwa mwene, akati kwa ntamu, Mwanango, ghukangasie! Upyanilue inyivi saako.” ³ Pe aqvavulanisi va ndaghilo vamonga vakasaagha mu moojo ghaave vakati, “Umuunhu uju ikumulingha kyongo uNguluve!” ⁴ Neke uYesu akasitang'hania sino vakva visaagha, akavaposia akati, “Kiki musaagha imbiivi mu moojo ghiinu? ⁵ Lino luhuugu luliku? Kukumbuula unya liteela kuuti, Upyanilue inyivi saako; nambe kuuti, Ima, ughendaghe?” ⁶ Lino pe mukagule kuuti une ne Mwana ghwa Muunhu nili nu vutavulilua uvwa kupyanila inyivi mu iisi muno” Pe akam'buula unya liteela akati, “Ima, veghela iliteefu lyako, vujagha.” ⁷ Umuunhu jula akiima, akavuuka ivuja. ⁸ Avaanhu mu lipugha ye vasivwene isio, lukavakola uludwesi, vakamughinia uNGuluve juno avapeliile avaanhu uvutavulilua ndavule uvuo. ⁹ UYesu akavuuka pala. Ye ighenda iluta, akamwagha umuunhu jumonga, ilitavua lyake ghwe Mataayi, ikalile pano isongekesia isongo. UYesu akam'buula akati, “Umbingililaghe.” Pe akavuuka, akamb'bingilila. ¹⁰ Pe uYesu akaluta kulia ikyakulia kwa Mataayi. Ye vali mu nyumba jila, vakingila avasongesi songo vinga na vahosi, vakikala vuhanga ikikyakulia nu Yesu palikimo na vavulanusivua vaake vakati. ¹¹ AVafalisayi ye vasivwene isio, vakavaposia avavulllanisivua vaake vakati, “Kiki um'bulanisi ghwinu ihagha ikyakulia na vasongesia songo na vahosi?” ¹² Neke uYesu ye apuli-

ike isio avavuula akati, “Avakafu navifumbua kuluta kwa mughanga, looli avatamu! ¹³ Lino, lutagha mkamanyile umuluvo ghwa masio agha, 'Nilonda umuunhu avisaghe nya lusungu kukila kuhumia ilitekelo; ulwakuva une nanilyakisisie kukuvakemeela vano vikuvona vaghlofu, looli vano vitang'hinia kuuva vahosi.” ¹⁴ Pambele avavulanusivua va Yohani uMwofughi vakaluta kwa Yesu, vakamposia vakati, “Usue na Vafalisayi twatuvuhiila kulia mulwa kufuunya, ongo avavulanisivua vaako navivingilila ulwiho uluo?” ¹⁵ Uyesu akavamula akati, “Vano vaghongolilue pa vutolani vali nu ntolan'dala, lwakiki vasukanalaghe? Looli filikwisa ifighono, pano untolan'dala ilivusivua. Apuo pepano vilivuhiila kulia mulwa kufuunya. ¹⁶ Nakwale umuunhu juno ihonela ikigamba ikipia mu mwenda unkuulu, ulwakuva ikigamba ikio kidemule umwenda unkuulu ughuo, pe uvudemule vukwongelela kyoko. ¹⁷ Kange, avaanhu naviviika uluhu-uje uluuje ulupia mu nyambe ing'huulu, nave fye vavombe uluo, inyambe sipusuka, uluhu-uje kukung'hika nasi nyambe sinangika. Looli viviika uluhuuje ulupia mu nyambe imia, pe inyambe nu luhuuje fijigha vunofu!” ¹⁸ UYesu ye ikavavuula amasio aghuo, akiisa umulongosi jumonga, akafughama pa mwene, akam'buula, akati, “Umwalivango afwile unsiki ghughuughu, sivuo tuvuke uluvoko lwako pa mwene, neke aave mwinu.” ¹⁹ Pe uYesu akavvka palikimo na vavulanisivua vaake, akam'bingilila umulongosi jula. ²⁰ Pwealyale umukijuuva jumonga juno alyale ni nhanu ija kuhuma idanda. Inhamu ijio

jilyammwisie ammake kijigho na ghavili. Umukijuuva ujuo akiisa kunsana kwa Yesu, akabasia uluvilo ulwa mwenda gwake. ²¹ Akavomba uluo ulwakuva akasaghagha kuuti, “Ningabasiye ghu mwenda ghwake, nisooka. ²² Ye abasisie, uYesu akasyetuka, akamwagha, akam'buula akati, “Mwalivango, kangala! Usokile vwimila ulwitiko lwako!” Unsiki ghula, umukijuuva jula akasooka. ²³ Uyesu ye afikile mu nyumba ija mulongosi jula, akavaagha avaanhu vinga vakong'hanile, vilila nu lusukunalo ulukome, vamonga vikuva iflongilongi. ²⁴ uYesu akavavuuula akati, “Muvuuke! Ulwakuva umhija uju naafwiile, looli aghoneliile! Avaanhu vala vakanseka kyoyo. ²⁵ Umwene akavahumia kunji avaanhu vala, pe akingila kukate kwa mhinjajula, akankola uluvoko, umhinja jula akiima. ²⁶ Imhola isio sikakwila mu iisi jooni. ²⁷ UYesu akavuuka pa kaaja ja mulongosi jula. Ye avukile pala pavabofu amaaso vavili, vakam'bingilila kumo vikemeela fiijo viiti, “Ghwe Mwana ghwa Davidi, utusungukile! ²⁸ UYesu akingila mu nyumbba, voope avabofu vala vakingila. Pe akavaposia akati, “Asia, mukwitika kuuti une nili ni ngufu isa kuvasosia?” Aveene vakamwamula vakati, Eena, Mutwa! Tukwitika.” ²⁹ Pe uYesu akavabasia amaaso ghaave, akavavuula akati, “Sivombeke kulumue ndavule lulivuo ulwitiko lwinu. ³⁰ Amaaso ghaave ghakadinduka. Pe uYesu akavavuula akati, “Namungam'bulaghe nambe muunhu imhola isi!” ³¹ Neke aveene vakavuuka, vakakwisia imhola saake mu iisi jila jooni. ³² Avaanhu vavili avuo ye vavukile

pala, avaanhu vamonga vakamuletela uYesu umuunhu juno alyale ni lipepo. Ilipepo ilio lilyampeleliile kuuva kinuunu. ³³ Pe uYesu akalidaga ilipepo lil, unsiki ghughuo umuunhu jula akateghula kuvoja kange. Avaanhu vano pwepalyale pala vakadegha kyongo, vakat, “Isi nasighelile kuvoneka nambe padebe mu iisi jooni ija Isilaeli.” ³⁴ Neke aVafalisayi vakatisagha, “Umuunhu uju idaga amapepo mu ngufu isa livaha lya mapepo! ³⁵ Pe uYesu akava iluta mu makaaja ghooni na mu fikaaj. Akava ikwingila mu masinagogi ghaave ivulania na kupulisia iMhola iNofu ija vutwa vwa Nguluve, kange akavasyagha avatamu inhamu saave sooni. ³⁶ Ye ikulivona ilipugha ilya vaanhu, akavavonela ikisa, ulwakuva valyale vihangajika, navalyale nu ghwa kuvatanga, valyale hwene ng'holo isila n'diimi. ³⁷ Pe akavavuula avavulanisivua vaake akati, “Mu mughunda ifinu fimotwike, neke avanya kupeta vadebe. ³⁸ Lino, munsuume unya mughunda, asuong'he avvanhu avange avanya kupeta.”

Mliango 10

¹ UYesu akavakemeela avavulanisivua vaake kijigho va vavili, akavapeela uvutavulilua uvwa kudaga ampepo amalamafu, kusosia inhamu sooni nu vuvotevoto vuno vuli papinga

² Amatavua gha vasung'hua avuo kijiho na vavili ghe agha: ughwa kwanda ghwe Simoni, juno itambulua Peteli, nu Ndeleeya unnuuna, avakina Sebedaayi uYakovo nu Yohani unnuuna,

³ uFilipo, uBatolomaayo, uTomasi, uMataayi

unsongesia songo, uYakovo unkina Alifaayo, uTadaayo ⁴ uSimoni uKananayo nu Yuuda Isikalioti, juno pambele akamwohela uYesu. ⁵ UYesu akavasuung'ha avuo kijigho na vavili, akavalaghila akati, “Namungalutaghe ku vaanhu vano namungingilaghe mu makaaja ghooni agha Vasamalia. ⁶ Looli mulutaghe ku Vaisilaeli vano vali ndavule ing'holo sino sisovile. ⁷ Pano muluta, mupulisyaghe mutisaghe, 'Uvutwa uvwa kukyanya vufikile.' ⁸ Musosyaghe avatamu na vyanya buuba, musyusyaghe avafue, na kudaga amapepo. Mupelilue vuvule uvutavulilua uvuo, na vumue muvatangaghe avaanhu vuvule. ⁹ Namangagadaghe isahabu nambe indalama, nambe kudaga isilinge, ¹⁰ nambe inyambe, nambe umwenda ughwa kwandula, nambe ifilatu ifya kwandula, nambe ulukwegho, ulwakuva um'bombi anoghiile kupelua fyoni fino ilonda. ¹¹ “ Mu, likaaaja nambe mu kikaaja muno kyamukwingila, mulindagheumuo umuunhu unnofu ughwa kuvupila. Mukalaghe kwa mwene kuhanga unsiki ghuno muvuuka. ¹² Pano mukwingila mu nyumba, muvahungilaghe avanya nyumba. ¹³ Lino, nave avanya nyumba vapuliile muvasumilaghe kwa Nguluve kuuti avapelaghe ulutengaano. Looli vane navavupiile ulutengaano lujigha numue. ¹⁴ Nave umuunhu naikuvupila nambe kukuvapulikisia, pano muhum mu nyumba nambe mu likaaaja ilio mukung'unaghe ulung'hunde luno luli mu maghulu ghiinu. ¹⁵ Kyang'haani nikuvaauula,

pa kighono ikya vuhighi, ulupumuko lwave luliiva lukome kukila ulwa vaanhu ava likaaaja ilya Sodoma ni lya Gomola! ¹⁶ “Lolagha, nikuvasuung’ha hwene ng’holo pakate pa ng’hekeeva. ¹⁷ Muvisaghe vasufu ndavule injoka, kange muvisaghe vahuugu ndavule ing’unda. Muvisaghe maaso, ulwakuva avaanhu vilikuvatwala pa vuhighi, na kukuvatova mu masinagogi ghaave. ¹⁸ Kange vilikuvatwala pa vajagila na pa vatwa, ulwakuva mukumbingila une. Ughuo ghuvva ghwe nsiki ughwa kwoleka ulwitiko lwinu ku veene na ku vano na Vayahudi. ¹⁹ Neke pano vikuvatala pa vuhighi, namungasaghaghe kuuti kyamujova kiki, ulwakuva uNguluve ikuvapeela unsiki ughuo isa kujova. ²⁰ Amasio ghano kyamujova naghihuma kunyumue, looli ghihuma kwa Mhepo ghwa Nguluve uNhaata ghwinu, juno kyaijova kukilila umue. ²¹ “Umuunhu ikumwohelagha unnine ku valugu kuuti abudue. Uviise iumwohelagha umwanaake, voope avaana vikuvagalukilagha avapaafi kuuti vabudue. ²² Avaanhu vooni vilikuvakalalilagha ulwakuva mukumbingilila une. Looli juno ikuguda kuhanga kufika kuvusililo, ujoo ghwe alakuluka. ²³ Avaanhu vangavapumusie mu likaaaja ili, mukimbililaghe mu likaaaja ilingi. Kyang’haani nikuvavuula, namungamale kughenda amakaaja ghooni agha Isilaeli une ne Mwana gha Muunhu ye nikyale pikwisa. ²⁴ “Um’bulanisivua nangankile um’bulanisi ghwake, nambe unkami nanganinkile untwa ghwake. ²⁵ Looli lukwila um’bulanisivua kuuva ndavule um’bulanisi

ghwake, ghope unkami kuuva ndavule untwa ghwke. Nave vikuntambula um'baha ghwa nyumba kuuti ghwe Belisebuli, asi, avaanhu ava mu nyumba jaake navangavatambule amatavua amaviivi kukila?" ²⁶ Lino, namungavoghopaghe avaanhu avuo, ulwakuva sooni sino sili ku vusyefusilaava pa vuvalafu, kange sooni sino sifisiime silakagulika. ²⁷ Sino nikavavuula ku ng'hiisi, mujovaghe pa vuvalafu Kange sino nikuvapwepela, mupulisyaghe ku vaanhu vinga. ²⁸ Namungavoghopaghe vano vibuda um'bili ghwene, looli mumwoghopashe uNguluve juno itipula lwoni. Itipula nu mwoto ghuno naghusima lusiku. ²⁹ Asia, utujuni tuvili natughusivua ku ndalama indebe kyongo? Napano natughusivua ku ndalama nyinga, nakwekale nambe kamo kano kighua paasi kisila vughane vwa Nguluve, uNhaata ghwinu. ³⁰ Umue, uNguluve avalile nali linyele ilya ku matu ghiinu. ³¹ Lino, namungavopashe, ulwakuva umue lumbulilo lukome pamaaso gha Nguluve kukila utujuni utwinga. ³² Umuunhu ghweni juno ikwitika pamaaso gha vaanhu kuuti ikumbilila une, na juune nilikwitika pamaaso gha Nhaata ghwango juno ali kukyanya kuuti ujuo m'bingilili ghwango ³³ Neke umuunhu juno ikung'haana pamaaso gha vaanhu, na juune nilikunkaana pamaaso gha Nhaata ghwango juno ali kyanya. ³⁴ "Mulekaghe kusaagha kuuti nisile kuleeta ulutengaano mu issi. Jeeje, nanisile kuleeta ulutengaano, looli kupela amabaatu. ³⁵ Kwekuti nisile kusulania uswambe nu viise, umwalive nu ng'ina, umuunhu nu nkwive.

³⁶ Kange, avalugu va muunhu ve va mu nyumba jaake. ³⁷ Umuunhu junu amghanile uviise nambe ung'ina kukila kukungana une, naanoghiile kuuva m'bingilili ghwano. Kange, umuunhu ghweni junu amughanile unswambe, nambe umwalive, kukila kukungana une, ghwope naanoghiile kuuva m'bingilili ghwango. ³⁸ Umuunhu ghweni itavulaghe kukumbilila une na kupumusivua, nambe kuuve kwe kufua. Nave naivomba uluo naanghiille kuuva m'bingilili ghwako. ³⁹ Umuunhu junu ilonda uluo kupoka uvwumi vwake, ujuo ikwambusia, neke umuunhu junu ikwambusia uvwumi vwake vwimila une, ujuo iliiva nu vwumi uvwa kuvusika kusila.” junu ⁴⁰ “Umuunhu junu ikuvupila umue, ikunyupila une, junu ikunyupila une, ikumwupila junu asung'hile une. ⁴¹ Umuunhu junu ikumwupila umuunhu ulwakuva m, bili, uNhuluve ilikumpeela uluvonolo luno vipelua avavili. Kange, umuunhu junu ikumwupila umuunhu ulwakuva mugholofu, uNguluve ilikumpeela uluvonolo luno vipelua avagolofu. ⁴² Kyang'haanio nikuvavuula kuuti, umuunhu ghweni junu ikumpeela umo mu vano navatambulika nambe utulenga utusuvusu ulwakuva m'bulanisivua ghwango, uNguluve nangaleke kukumpeela uluvonolo.

Mliango 11

¹ UYesu ye amalile kukuvavuula avavulanisivua vaake kijigho na vavili sino vanoghiile kuvomba, akavuuta pala, akaluta mu

makaaja gha kighavo ikya Galilaya kupulisia na kuvulanisia avaanhu ilisio lya uNguluve. ² UYohani alyadindilue mu ndinde. Ye ali mu ndinde, akapulika imbombo sino uKilisite akava ivomba. Pe akasuung'ha avavulanisivua vaake. ³ vamposie uYesu kuuti, Uve veeve Kilisite juno avavili valyavilile kuuti ilikwisa? Nave naveeve, tuhuvilaghe ujunge? ⁴ UYesu akavamula akati, “Mulute mum'buule uYohani sooni sino musivwene na kupulika. ⁵ Avabofu vilola, avalema vighenda, avanya buuba vivalal, avanya mapula vipulika, avafue visyuka. Kange, avakotofu vipulisivua iMhola iNofu. ⁶ Avafunylue umuunhu juno ikunyitika une kisila nganighani” ⁷ Avavulanisivua va Yohani ye vavukile, UYesu akatengula kukulivuula ilipugha lila imhola isa Yohani, akati, 'Mukalutile ku lihaka kulola ikiki? Mwahuvilagha kukumwagha umuunhu juno ikeela kwitika ndavule ilitete lino likeela kudepa nui mhopo? Jeeje! ⁸ Pe mukalutile kukola umuunhu juno ali ndaani? Asi, mukalutile kukola umuunhu juno afwalile amenda agha ndalama nyinga? Pulikisia, vaanhu vano vifwala amenda agha ndalama nyinga vikukala mu nyumba isa vatwa ⁹ Lino pe mukalutile kulola umuunhu juno ali ndaani? Mukalutile kukumulola um'bili? Se seene! Nikuvavuula kuuti ujoo nam'bili lwene, looli ujoo m'baha kukila um'bili. ¹⁰ Ujoo ghwe juno imhola saake silembilue mu Malembe aMimike kuuti, 'Lolagha, nikusuung'ha unyamhola ghwango akulongolele. Ujoo ghwe ikukuling'hanikisyagha isila jaako.'

11 “Kyang'haani nikuvavuula kuuti, ku vaanhu vooni naaghelile kuvoneka umuunhu um'baha kukila uYohani uMwofughi. Neke junu n'debe mu vutwa vwa kukyanya, m'baha kukila Yohani.

12 Kuhuma ifighono fino uYohani uMwofughi ipulisia kuhanga kufika umusyughu, uvutwa vwa kukyanya vulondua ku ngufu, ve vano vighela pikwingila mu vutwa uvuo. 13 Avavili vooni ni ndaghilo sa Moose filungika sino silivoneka kufika unsiki ughwa Yohani. 14 Lino, nave mukwitika uvuvili vwave, uYohani ghwe Eliya jula junu alyajovilue kuuti ikwiisa. 15 Unya kupulika, apulikaghe. 16 “Asi, nihwanikisie ni kiki avaanhu ava kisina iki? Vahwaniniine na vaana vano vineena ku lighulilo, neke vikuvavuula avajanave, viiti, 17 “Tuvakuviile ifilongilongi ifya lukeelo, namusejile! Tuvimbiile ulwimbo ulwa lusukunalo, namulilile! 18 Fye lulivuo na jumue! UYOhani alisile, naalisagha nambekunyua, avaanhu vakati, 'Ali ni lpepo.'

19 Neke une ne Mwana wa Muunhu nisile, nilia na kunyua, aveene viiti, “Uju nyamwojo, mughaasi! kange mmanyaani ghwa vasongesia songo, na vahosi! Neke uvukagusi vwa Nguluve, vuvoneka vwa kyang'haani mu mbombo saake.” 20 Pepano uYesu akatengula pikughadalikila amakaaja muno akavombile ifidegho finga, ulwakuva avaanhu mu makaaja aghuo navalyalatile inyivi saave. Akavavuula, akati, 21 'Iga mwe vaanhu va likaaja lya Kolasini! Iga mwe vaanhu va likaaja ilya Betisaida! Ulwakuva ifidegho fino nivombile kulumue, fyale fivombeke ku likaaja ilya Tiilo ni lya Sidoni,

avaanhu mu makaaja aghuo ngale valyalatile, Vaale vifwala amagunila na kupakala ilipembo kuhufia ululaato lwave. ²² Lino likuvavuula kuuti, ikighono ikya vuhighi ulupumuko lwinu luliiva lukome, kukila ulwa vaanhu ava ku Tiilo na ku Sidoni. ²³ Na jumue mwe vaanhu mu likaaaja Iya Kapelenaumu, mukuvona kuuti mulifika kukyanya kwa Nguluve? Jeeje, nafye luliiva! Looli ilikuvataagha paasi kuvuue. Ulwakuva ifidegho fino fivombiike kulyumue fyale fivombeke ku Sodoma, ilikaaaja ilio ngale kwelili nambe umusyughu. ²⁴ Lino nikuvavula kuuti, ikighono ikya vuhighi ulupumuko lwinu luliiva lukome kukila ulwa likaaaja ilya Sodoma.” ²⁵ Unsiki ughuo uYesu akajova akati, “Ghwe Nhaata, ghwe junu utemile kukyanya na paasi, nikikuhongesia ulwakuva imhola isi uvafisile avimbi na vakagusi, neke uvahufisie avaanhu vano vikujisia hweene vaana vadebe. ²⁶ Eena Nhaata, ulwakuva uluo lwe luno ukeliile.” ²⁷ “UNhaata ghwango anhavuliile fyoni. Neke na kwale junu ankagwile uMwana, looli ju Nhaata mwene. Kange, nakwale junu ankagwile uNhaata, looli uMwana, nu muunhu ghweni junu uMwana ilonda kukumhu ²⁸ “Mwisaghe kuklyune mweni mwe vano mupumusivua na na kulemua na masigho gha ndaghilo, une ikuvapeela kupuma. ²⁹ Mukundaghe kulongosivua nuune, ndavule ing'ombe vule silongosivua ni joki. Mumanyilaghe kulyune, ulwakuva une nili nkoola kange nili nu lujisio. Apuo pe muuva nu lutengaano mu moojo ghiinu. ³⁰ Ilijoki lyango nalilemasia, kange unsigho

ghwango mpepe.

Mliango 12

¹ Ikighono kimoga ikya Sabati, Uyesu na vavalanisivua vaake vakava vikila mu maghunda gha ngano. Avavulanisivua vaake jikavava injala, pe vakatengula kudeenya amasoojo, gha ngano, visoghojola na kulia.

² AVafalisayi ye vasivwene isio, vakam'buula uYesu vakati, "Lolagha, avavulanisivua vaako vivomba sino nasinoghiile kuvomba mu kighono ikya Sabati!"

³ UYesu akavamula akati, "Asi, namuvalile mu Malembe aMimike, ndavule alyavombile uDavidi ye jivavile injala umwene palikimo na vanine?"

⁴ Akingila mu nyumba ja Nguluve, neke akapelua amakate gha pa kitekelelo, ghano ghaale gha mbombo inyimike, akalia akavapeela na vanine. Amakate aghuo navakitikisivwagha avaanhu avange kulia, ulwene va vatekesi veene.

⁵ Kange namwimbile mu ndaghilo sa Moose, kuuti avatekesi mu nyumba inyimike ija Nguluve videenya ululaghilo ulwa kighono ikya Sabati, neke uNGuluve naikuvavalila kuuti vivomba inyivi?"

⁶ Lino nikuvavuula kuuti, apa pwale um'baha kukila inyumba inyimike ija kufunyila.

⁷ Mwale mukagulaghe umuluvo ghwa Masio aMimike ghano ghiiti, 'Nilondda umuunhu avasaghe nya lusungu kukila kuhumia ilitekelo,' ngale namukuvahigha avaanhu avasila nkole.

⁸ Ulwakuva une ne Mwana ghwa Muunhu nili m'baha ku Sabati.

⁹ UYesu akavuuka pala, akaluta na kukwingila mu sinagogi

jino jaale mu kikaaja ikio. ¹⁰ Mu sinagogi mula, mwealyale umuunhu jumonga unya luvoko luno lifwile. AVafalisayi vano valyale mula vakava lilonda ikiteghe ikya kumhighila uYesu, pe vakaposia vakati, “Asi, indighilo isa Moose va vilonda sikwitikisia kukunsosia umuunhu ikighono ikya Sabati?” ¹¹ Uyesu akamula akati, “Ghwe veeni mulyumue juno ing'holo jaake jingaghwilile mu liina ikighono ikya Sabati ileka kukujuhumi?” ¹² Pulikisia, uvwumi vwa muunhu vukome kukila uvwumi vwa ng'holo. Mu uluo, lunoghiile kuvomba inofu ikighono ikya Sabati.” ¹³ Pepano uYesu akam'buula umuunhu jula akati, “Gholosia uluvoko lwako.” Umuunhu jula akaghulosia, uluvoko lwake lukasooka, lukava ndavule ulunge. ¹⁴ Neke aVafalisayi vala vakahuma kunji, vakapuling'hana vule kyavikum'buda uYesu. ¹⁵ Uyesu akakagula imhola jino aVafalisayi vakava vipuling'hana. Pepano akavuuka pala, vaanhu vinga vakam'bingilila. Apuo akavasosia avatamu vooni. ¹⁶ neke akavasimilisia kuuti navangampulisyaghe ku vaanhu. ¹⁷ UYesu alyajovile asio aghuo kukwilanisia sino alyajovile um'bili UYesaya kuuti, ¹⁸ “Lolagh, uju ghwe m'bombi ghwango juno ninsalwile, umughanike ghwano juno nkeliile. Nilivii mwa mwene uMhepo ghwango, apulisyaghe mu iisis sooni kuuti nilikuvaghigha vaanhu mu vwakyang'haani. ¹⁹ Nailikaning'hanagha na vaanhu nambe kukwova, nambe kupulikika ilisio lyake mu mapuulo. ²⁰ Ilitete lino lingondile, naideenya, nambe ulumuli luno lusuuka,

naisimia, kuhanga aviike uvuhighi vwango uvwa kyang'haani vuteme. ²¹ Kange, vano na Vayahudi vulukumhuviila umwene.' ²² pepeno avaanhu vamonga vakamuletele uYesu umuunhu juo ali ni lipepo. Ilipepo ilio lilyampeleliile kuuva m'bofu na kuuva kinuuni. UYesu akansosia umuunhu jula, akatengula kujova na kulola. ²³ Avaanhu vooni mu lipugha lila vakava videgha viiti, "Asi, uju ndeepo nu iiva ghwe mwana ghwa Davidi?" ²⁴ Neke aVafalisayi ye vapuliike isio vakati, "Umuunhu uju idaga amapepo mu ngufu is Belisebuli, ilivaha lya mapepo. ²⁵ UYesu akakgula sino visagha, akavavuula akati, "Avaanhu va vutwa vumo vangagalung'hane, uvutwa uvuo vunangika. Lyope ilikaajkaaja nambe avaanhu va mu nyumba jimo vangagalung'hane, inyumba ijio jinangike na kupalasangana. ²⁶ Lino, nave uSetano idaga, uvutwa vwake vuuva vugalung'hiine, kange vuuva vusililie. ²⁷ Nave une nidaga amapepo mu ngufu sa Belisebuli, avavingilili viinu vilikuvahighakuuti muli vasovi. ²⁸ Neke nave une nidaga amapepo mu ngufu sa Mhepo ghw Nguluve vwisile kunyumue. ²⁹ Umuunhu ghweni naangingile mu nyumba mu nyumba ja muunhu unya ngufu kuhoma ifiinu fyake, looli taasi ankole unya nyumba ankunge, neke aghome ifiinu fyake fyoni. ³⁰ "Umuunhu juno naali lubela lwango, ujoo mulugu gwango. Kange juno naikong'hania avaanhu avaanhu palikimo nuune. ujoo ipalasia. ³¹ Mu uluo nikuvavuula kuuti, uNGuluvi ndepoonu ipyanila umuunhu inyivi saake sooni na maligho ghaake

ghooni, neke umuughu juno ikumuligha uMhepo uMwimike, ujuo naalapyanilua. ³² Kange umuunhu juno ikunjova fivi une ne Mwana ghwa Muunhu, ipyanilua. Neke, juno ikun'jova fivi uMuhepo uMwimike, ujuo naalapyanilua mu iisi muno nambe ku vwumi uvwakuvusila kusila.” ³³ “Avaanhu vikughutang'hania umpiki vwimila ifipeke fyake. Ulwakuva umpiki unnofu ghukoma ifipeke ifinofu, umpike um, biivi ghukoma ifipeke ifiviivi. ³⁴ Mwe kisina kya njoka umue! Ndepoonu luuva ndaani umue kujova amasio amanofu pano muli vahosi? Ulwakuva sino umuunhu ijova, se sino simemile mu mwojo ghwake. ³⁵ Umuunhu unnofu ihumia inofu kuhuma mu mwojo ghwake ughwa vulosi. ³⁶ Lino nikuvavuula kuuti, IKIghono ikya vuhighi, nujunge ilikwoleka mwene vwumila amasio ghooni ghano naghanoghiile, ghano ajovagha. ³⁷ Ulwakuva amasio ghaako amanofu ghilikukupelela uvalililue kuuva mugholofu, kange amasio ghaako amaviivi ghilikukupelela kuhighua. ³⁸ Pepano vamonga mu Vafalisayi na mu vavulanisi va ndaghilo isa Moose vakam'buula uYesu vakati, “Ghwe m'bulanisi, tulonda utuhufie ikivalilo kino kivonia kuuti asung'hilue nu Nguluve.” ³⁹ UYesu akavamula akati, “Avaanhu va kisina iki ikihosi, vano navikum'bikila mwojo uNguluve vilonda ikivalilo! Looli navalapelua ikivalilo, ulwene ikivalilo kino uNguluve alyahufisie vwimila um'bili uYoona. ⁴⁰ Ulwakuva ndavule uYoona vule alikalile ifighono fitatu mu lileme lya samaki imbaha, pakilo na pamwisi; fye lulivuo

na juune ne Mwana ghwa Muunhu, nikukala ifighono fitatu mu mbiipa, pakilo nna pamwisi. ⁴¹ “Ikighono ikya vuhighi, avaanhu ava Ninaawi, vilikwima kukuvaghiga umue mwe vaanhu va kisina iki kuuti muli vahosi. Ulwakuva uYoona ye apulisie ilisio ilya Nguluve ku veene, valyalatile inyivi saave. Lino, apa pwale um'baha kukila uYoona. ⁴² Kange ikighono ikya vuhighi, umalikia ughwa ku Seba ilikwima kukuvaghiga umue, mwe vaanhu va kisina iki kuuti muli vahosi. Ulwakuva umwene alyakyulile kuhuma ku iisi ija ku vutali, akiisa kupulika amasio gha luhaha lwa Solomoni. Lino, apa pwale um'baha kukila uSolomoni.” ⁴³ UYesu akafijivagha, “Iipepo ililamafu pano lihuma mwa muunhu, liluta ku lukuve lilonda apa kupuuma. Nave nalikupaagha, ⁴⁴ apuo pe liiti, 'Nigomoka kula ku nyumba jongo.' Neke lingafike, livone inyumba jila jili vuvule, jipyaghilue, na kuling'hanisivua vunofu. ⁴⁵ Pe liluta kukoova amapepo aghange lekelalubale, amahosi kukila ilyene. Pe ilyene na ghangeaghuo ghikwingila mwa muunhu ujoo, ghikukala. Apuo umuunhu ujoo iiva nu lupumuko ulukome kukila ulutasi. Enendiiki fye luliva ku vaanhu ava kisina iki ikihosi. ⁴⁶ UYesu ye ajiighe ijova ni lipugha lya vaanhu, ng'ina na vanine va Yesu vakiisa, vakiima panji, vilonda kujova naghwo. ⁴⁷ Pe umuunhu jumonga akam'buula akati, “Umama ghwako na vanunaavo vali panji, vilonda pijova nuuve.” ⁴⁸ Neke uYesu akamwamula akati, “Umama ghwako ghwe veeni? Avanunavango ve vaveeni?”

49 Pe akagholosia uluvoko ku vavulanisivua vaake akati, “Lolagha, avaanhu vooni ava ghwe mama ghwngo, na vanunavango. 50 Ulwakuva umuunhu ghweni juno ivomba isa vughane vwa Nhaata ghwango. ughwa kukyanya, ujoo ghwe nnunavango, ghwe lumbulyango, ghwe mama ghwango.”

Mliango 13

1 Ikighono kila kila, uYesu akahuma mu nyumba jila, akaluta, akikala mulubale mu lisumbe. 2 Avaanhu vinga amapugha na mapugha vakaluta, vakakong'haana pa mwene, kuhanga akalamula pikwingila mu ngalava ikikala. Avaanhu vala vakiima kunji ku lisumbe. 3 Pepano akavavuula si nyinga mu fihwanikisio akati, 'Unkesambeju jumonga alyalutile kukesa imbeju. 4 Ye ikesa, Imbeju jimonga jikaghua pa sila, injuni sikiisa, sikahola. 5 Ijingi jikaghua pa linhalavue, jikamela ng'haning'haani. ulwakuva ilihanga lyale lidebe. 6 ye jimelile ulujuva lukanyaanya, jikuuma, ulwakuva indela sikakunua kukwika paasi. 7 Ijingi jikaghua pa malela gha madasia, jikamela, neke amadasia ye ghakafweta. 8 Ijingi jikaghua pa lihanganga ilinofu, jikamele, jukakula na kukoma vunono, jimo ifipeke kilundo, ijingi fijigho ntanda, ijingi fijigho filatu. 9 Unya kupulika, apulikaghe!” 10 Pepano avavulanisivua vaake vakaluata vakamposia vakati, 'Kiki ghujova na vaanhu mu fihwanikisio? 11 UYesu akavamula akati, 'Umue uNguluve avapeliile kukagula isa

vusyefu uvwa vutwa vwa kukyanya, looli aveene navapelilue uluo. ¹² Ulwakuva umuunhu ghweni junu ali nu vakagusi vwimila uvutwa vwa Nguluve, ujuo ikwongelesivua. Looli junu nsila vakagusi uvuo, nambe uvukagusi uvudebe vuno ali navwo, ikunyua. ¹³ Uluo lwe luno lukumhelela kujova navo mu fihwanikisio, ulwakuva vilola neke navikusivona, vipulikisia neke navipulika nambe kukusitang'hania. ¹⁴ Isi sivombeka ku veene kukwilanisia sino um'bili uYesaya alyalembile kuuti, 'Kupulika, mupulik- agha neke namukusitang'haniagha. Kulola, mulolagha neke namukusivonagha. ¹⁵ Ulwakuva avaanhu ava, vasiiti kukwitika. Vadindile imbulughutu saave, vadindile amasio ghaave. Vaale valeke uluo, amasio ghaave ghaale ghilolagha, imbulughutu saave saale sipulikaghe, nagha moojo ghaave ghaale ghikulutang'haniagha. Mu uluo vaale vikusyetukila une, na juune naale nikuvapoka.' ¹⁶ "Looli mufunylue umue, ulwakuva amaso ghiinu ghilola nasi mbulughutu siinu sipulika. ¹⁷ Kyang'haani nikuvavuula kuuti kwevalyale avavili na vaghlofu vinga vano valyale vilonda kukusivona sino mukusivona umue, neke navalyasivwene. Kange valyale vilonda kupulika sino mupulika umue, neke navalyasipuliika." ¹⁸ "Lino, mupulikisie umuluvo ghwa kihwanikisio ikya nkesambeju, ¹⁹ Pa sila pano imbeju jilyaghwile, ghwe muunhu junu ipuluka ilisio lya vutwa vwa Nguluve neke naikulitang'hania, uMhosi uSetano ikwisa na kutoola kino kivyallilue ghwe munkate mu mwojo ghwake. ²⁰ Pa linhalavue, pano imbeju jilyaghwile

ghwe muunhu juno ipuluka ilisio lya Nguluve, insiki ughuo ikulyupila nu lukeelo. ²¹ Neke ulwakuva ilisio lila lisila ndela mu mwojo ghwake, igadilila unsiki n'debe, lungavoneke ulutalamu lumonga, nambe isa kumpumusia vwimila ilisio lya Nguluve, neke nakikomaifipeke. unsiki ghughuo ye ikululekagha ulwitiko. ²² Pa madasia pano imbeju jilyaghwile ghwe muunhu juno ipulika ilisio lya Nguluve, neke imbombo sa mu iisi, kuyasuka vwimila uvukavi vwa kyuma fifweta ilisio, neke nalikoma ifipeke, ²³ Looli pa lihanganga ilinofu pano imbeju jilyaghwile, ghwe muunhu juno ipulika ilisio lya Nguluve na kukulitang'hania. Ujuo ghwe juno ikoma ifipeke kilundo, ujunge fijigho ntanda, ujunge fijigho filatu” ²⁴ UYesu akavavuula ikihwanikisio ikingi akati, “uvutwa vwa kukyanya vuhwaniine nu muunhu juno alyavyalile ingano mu mughunda ghwake. ²⁵ Neke pakila avaanhu vooni ye vighoni, umulugu ghwake akiisa akavyala ilisoli mu ngano, akavuuka iluta. ²⁶ Pambele fyoni fikamela. Ingano yajipongola, ilisoli likatengula pikuvonesia. ²⁷ Avavombi va muunhu jula unya mughunda vakaluta kukumposia vakati, 'Ghwe ntwaga, tukaghwile kuuti ukanyalile ingano mu mughunda ghwako, lino ilisio lila lihumile kuughi?' ²⁸ Umwene akavamula akati, “Umulugu ghwe juno avombile uluo. Avavombi vaake vakumposia vakati, 'Ghulonda tulute tukakulule ilisio ilio/ ²⁹ Umwene akati, 'ndali namungaku-lulaghe, ulwakuva pano mukulula ilisoli nde-poону mukulula naji ngano. ³⁰ Muleke fy-

oni fikulaghe palikimo kuhanga unsiki ghwa kubena. Unsiki ughuo, nilikuvavuula vano vibena kuuti vakong'haniaghe taasi ilisoli na kupinya ifinyagha kuuti finyanyue. Neke ingano vakong'hanie na kuvuta mu kihenge kyango. ³¹ UYesu akavavuuka kihwanikisio ikingi akati, 'Uvutwa uvwa kukyanya vuhwanine n mbeju indebe fiijo, jino umuunhu jumonga alyatolile na kuvyala mu mughunda ghwake. ³² Napano imbeju ijio ndebe kukila sooni, jingamele, ghuvva mmela nkome kukila amamela ghooni agha nyafu. Ghukula ghuvva mpiki, nasi njuni sitenga ifivwasu mu nhaafi saake." ³³ UYesu akavavuula ikihwanikisio ikingi akati, 'Uvutwa uvwa kukyanya vuhwaniine ni kilule kino umukijuuva jumonga alyatolile, akakandila ilikandua ilya mateneka ghatatu agha vutine. Ye akandile, ikilule kia kikalusia ilikandua lyoni.' ³⁴ UYesu alyavavulile avaanhu isio sooni mu fihwanikisio. Naakajovagha kimonga ku veene kisila kihwanikisio. ³⁵ Akavombagha uluo kukwilanisia ilisio lino alyajovile um'bili kuuti, "Nijovagha na vaanhu mu fihwanikisio. niku-vavulagha sino sifisiime kuhuma Nguluve ipela iisi." ³⁶ pambele uYesu akahwesia ilipugha lila, akingila mu nyumba. Avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene, vakajova vakati, 'Utuvuule umuluvo ghwa kihwanikisio kila ikya lisoli mu mughunda ghwa ngano.' ³⁷ UYesu akavamula akati, "Unyakukesa ingano ghwe Mwana ghwa Muunhu. ³⁸ Umughunda je iisi, ingano ve vaanhu vano vali mu vutwavva Nguluve, neke

ilisoli ve vaanhu ava Mhosi jula. ³⁹ Umulugu junu akavyalile ilisoli, ghwe setano. Unsiki ughwa kubena kye kighono kya vusililo vwa iisi, vano vibena ve vanyamhola. ⁴⁰ Lino, ndavule ilisoli vule likong'hanisivua na kunyanyua pa mwoto, fye luliiva ikighono ikya vusililo vwa iisi. ⁴¹ Une ne Mwana ghwa Muunhu nilisung'ha avanyamhola vango. vavakong'hanie avaanhu vooni mu vutwa vwango vano vipelela avange kuvomba uvuhosi na vano vivomba uvuhosi. ⁴² Avanyamhola vilililagha avaanhu avuo mu mwoto ghuno naghusima lusiku. Ukwo kwe vilililagha na kugwegwenula aminio ulwakuva vali mu vuvafi uvukome. ⁴³ Pe avagholofu vilivalatikagha mu vutwa vwa Nhaata ghwave ndavule ilijuva. Unya kupulika, apulikaghe. ⁴⁴ “Uvutwa uvwa kukyanya vuli ndavule ikiinu ikya ndalama nyinga kino kilyafisilue mu mughunda. Neke umuunhu jumonga akakyagha, akafisa vunono. pepano akaluta nu lukeelo kughusia ifinu fyoni fino alyale nafyo, akaghula umughunda ghula. ⁴⁵ Kange, uvutwa uvwa kukyanya vuli ndavule umughusia finu jumonga junu akalondagha ilulu jino jaale ja ndalama nyingi. ⁴⁶ Ye ajaghile ilulu ijio, akaluta kughusia ifinu fyoni fino alyale nafyo fino alyale nafyo, akaghula. ⁴⁷ “Kange, uvutwa uvwa kukyanya vuli ndavule ulwafu luno avalovi va samaki vakisise mu nyanja. Mu lwafu uvuo sikaghilila isamaki sino sili papinga. ⁴⁸ Neke ulwafu ye lumemile, avalovi vakakwesela kunji ku nyanja. Pe vakikala paasi, vakakong'hania, isamaki inofu sino vavilia,

vakaviika mu fisenje, neke isamaki sino navav-
ilia, vakataagha. ⁴⁹ Fye luliiva ikighono ikya
vusililo vwa iisi. Avanyamhola va Nguluve vilik-
wisa, vilikuvabaghula, avahosi viliiva paajo na
vagholofu. ⁵⁰ Avanyamhola avuo vilikuvataagha
avahosi ku mwoto ghuno naghusima lusiku.
Ukuo kwe vilililagha na kugwegwenula amiino
ulwakuva vali mu vuvafi uvukome.” ⁵¹ pepano
uyesu akavaposia avavulanisivua vaake akati,
'Asi, musitang'hinie sooni isio sino nivavulile?
Aveeni vakamule vakati, “Enena, tusitang'hini.”
⁵² Pe akavavuula akati, “Lino, um'bulanisi ghwa
ndaghilo sa moose juno m'bulanisivua mu vut-
wavwa kunyanya, ali ndavule unya nyumba
juno ivutula mu kihenge kyake ifinu ifipia
ni fikuulu.” ⁵³ Uyesu ye amalile kujova ifi-
hwanikisio ifio, akavuuka pala, ⁵⁴ akaluta ku
kikaaja kyake. Ukuo akatengula kuvulanisia
avaanhu mu sinagogi jaave. Avaanhu vala
vakadekha, vakaposania viiti, “Umuunhu uju
avwaghile kuughi uvukagusi uvu ni ngufu isa
kuvomba ifidegho ifi? ⁵⁵ Asi, uju naghwe mwana
ghwa mpululambavo? Ung'ina naghwe juno
itambulua Maliya? Nava vanuuna vaake naghwe
Yakovo, u Yosefu, u Simoni nu Yuuda? ⁵⁶ Asi,
avalumbu nave vano tukukalania pa kikaaja
apa? Lino, umwene asaghile kuughi sooni
isi?” ⁵⁷ Mu uluo vakakaana kukumwitika. Pe
uYesu akavavuula akati, “Um'bili mwoghopua
imbale sooni, ulwene naikwoghopua na vaanhu
ava mu kikaaja kyake na mu nyumba jaake.”
⁵⁸ Ulwakuva vaanhu vala navalya mwitiike,
uYesu naakavomba ifidegho finga kula.

Mliango 14

¹ Unsiki ghula untwa UHelode alyapuliike imhola sa Yesu. ² Pe akavavuula avavombi vaake akati, “Ujuo ghwe Yohani uMwofughi, asyukile kuhuma ku vafue, fye nambe ali ni ngufu isa kuvomba ifidegho.” ³ UHelode alyajovile enendiiki ulwakuva alyankolile uYohani, akankunga na kukun'dindila mu ndinde. UYohani alyadindilue mu vwimila uHelodia un'dala ghwa Filipo, unnuuna ghwa Helode. ⁴ Alyadindilue mu ndinde ulwakuva alyam'bulile luno nalunoghiile mu ndaghilo sa Nguluve.” ⁵ UHelode ujuo akalondagha kukum'buda uYohani neke akoghopagha avaanhu ulwakuva valyankagwile uYohani kuuti m'bili. ⁶ Lino, pa kikulukulu ikya kukumbuka kuholua untwa uHelode, umwalive ghwa Helodia akaseeja pamaso gha vahesia. Umhinja ujuo akamhovosia fiijo UHelode, ⁷ Kuhanga akajiigha kukumpela kino ilonda kusuuma. ⁸ Neke umhinja jula akahongua nu ng'ina ikya kusuuma, akam'buula uHelode akati, “Nilonda umheele lino lino umutu ghwa Yohani uMwafughi mu lisinia.” ⁹ Untwa uHelode akasukunala kyongo. Neke ulwakuva akajighile pamaaso gha vahesia vala, akalaghila kuuti umhinja jula apelue. ¹⁰ Pe akasuung'ha umuunhu alute mu ndinde adumule umutu ghwa Yohani. ¹¹ Umutu ghwa Yohani ghukaletua mu lisinia, akapelua umhunja jula, ghwope akampeela ung'ina. ¹² Pepano avavulanisivua va Yohani vakaluta, vakatoola um'bili ghwa Yohani, vakaghuviika mu mbiipa. Pe vakaluta kukum'buula uYesu imhola jila. ¹³ UYesu ye

apuliike imhola ijio, akavuuka pala ni ngalava na kuluta pamonga pa vusyefu. Neke avaanhu ye vapuliike kuuti uYesu avukile pala, vakahuma mu makaaja ghaave, vakaghenda lughulu, vikum'bingilila uYesu kuno alutile. ¹⁴ UYesu ye ikwika mu ngalava, akalivona ilipugha ilivaha ilya vaanhu, akavavonela ikisa, akavavosia avatamu vaave. ¹⁵ Ye vwilile, avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene vakam'buula vakati, “apa tukalile pe lunyika pasila kimonga, kange vwimile uvatavule avaanhu ava valutaghe mu fikaaja kuuti vakaghule ifyakulia.” ¹⁶ UYesu akavamula akati, “Nakwekuti umpaka aveene avavuuke, muvapeele umue ikyakulia.” ¹⁷ Aveene vakamula vakati, “Natuli ni kimonga apa, looli ghali gha makate ghahaano ni samaki ivili.” ¹⁸ UYesu akavavuula akati, “Muleete apa” ¹⁹ Pepano akavavuula avaanhu kuuti vikale pa lisoli. Pe akatoola amakate ghala ghahaano ni samaki sila ivili, akalolla kukyanya, akamhongoesia uNguluve. Pe akamenyulania amakate ghala, akavapeela avavulanisivua vaake, voope vakavaghavilaavaanhu. ²⁰ Avaanhu vakalia, vakikuta. Avavulanisivua vaake vakakong'hanja ifisighasi, sikamema indiilo kijigho ni vili. ²¹ Avaanhu vano valyaliile, avakinhaata veene valyale imbilima ihaano, kisila kuvula avakijuuva na vaana. ²² Unsiki ghughuo, UYesu akavavuula avavulanisivua vaake kuuti vingile mu ngalava, valongole kuluta imwambo ijingi, pano umwene itavula ilipugha lya vaanhu kuuti valutaghe. ²³ Ye avatavwile, akaluta mwene

ku kilunda kukufunya. Ing'hiisi jikatengula, ajiighe mwene ku kidunda. ²⁴ Unsiki ughuo ingalava jila jikava jifikile pakate pa lisumbe, jitovua na mavingo, ulwakuva imhepo imbaha jikasighagha kuno viluta. ²⁵ Ye kutapihenga, uYesu akaluta ku vavulanisivua vaake, ighenda pakyanya pa malenga. ²⁶ Neke avavulanisivua vaake ye vikumwagha ighenda pakyanya pa malenga, vakoghopa kyongo, vakakoola vakati, "Ilisyuka". ²⁷ Unsiki ghughuo uYesu akavavuula akati, "Kangala, neene, namungoghopaghe" ²⁸ Pe uPeteli akam'buula akati, "Ghwe Mutwa, nave lweli veeve, umbuule niise palyuve nighende pakyanya pa malenga." ²⁹ UYesu akamwamula akati, "Isa" pe uPeteli akiikka mu ngalava jila, akatengula pighenda pakyanya pa malenga, iluta kwa Yesu. ³⁰ Neke ye ivona imhepo imbaha jigugula, akaghopa kyongo, akatengulakundwiila. Pe akakoola akati, "Ghwe Mutwa, umhooke!" ³¹ Nakalingi, UYesu akagholosia uluvoko lwake, akankola, akam'buula akati, "Ghwe nya lwitiko ludebe uve, kiki uli ni nganighani?" ³² Pepano uYesu nu uPeteli vakingila mu ngalava, imhepo jila jikalitima. ³³ avavulanisivua vano valyale mu ngalava, vakamwimika uYesu vakati, "kyang'haani, uve uli Mwana ghwa Nguluve!" ³⁴ UYesu na vavulanisivua vaake vakalovoka ilisumbe ilya Galilaya, vakafika mu iisi ija Gene-saleti. ³⁵ Avaanhu ava pala ye vakagwila kuuti ghwe Yesu, vakatwala imhola imbale sooni. Pepano avaanhu vakavatwala avatamu vooni kwa Yesu, ³⁶ Vakansuma avitikisie avatamu vabasie lu luvilo lwa mwenda ghwake. Avatamu

vooni vano vakabasyagha, vakasokagha.

Mliango 15

¹ Avafalisayi vamonga na vavulanisi va ndaghilo kuhuma ku Yelusalemu, vakaluta kw Yesu, vakamposia vakati, ² “Kiki avavulaunisivua vaako navivingilila inyiiho isaa vakuuli viiti? Ulwakuva vilia ikyakulia kisila kwogha amavoko ndavule lunoghiile!” ³ Uyesu akavamula akati, “Kiki na jumue mudenya indaghilo sa nguluve Vwimila kuingilila inyiiho siinu? ⁴ UNguluve alyatiile, 'Umwoghopaghe uvaaso nu mamaajo' Kange, alyatile, 'Umuunhu junu ikumuligha uviise nambe ung'ina, anoghiile kubudua' ⁵ Neke umue muvulanisia kuuti, umuunhu ndepoonu ikum'buula uviise nambe ung'ina kuuti, 'Kino niveele ninoghiile kukukutanga, nihumisie, litekelo kwa Nguluve' ⁶ Mu uluo, muuva mwiti, umuunhu nangamwoghopaghe uviise nambe ung'ina. Ukuo kwe kubenapula ilisio lya Nguluve vwimila kuingilila inyiiho siinu. Mwe vakedusi umue! UYesaya alyavilile se seene vwimila umue kuuti, ⁷ Mwe vakedusi umue! UYesaya alyavilile se seene vwimila umue kuuti, ⁸ Avaanhu ava vikunginia pa pa mulomo neke amoojo ghaave ghali kutali nuune. ⁹ Vikunyimika neke ulwimiko lwave lusila luvumbulilo, ulwakuva vivulanisia indaghilo sa vaanhu. ¹⁰ Pepano uYesu akalikemeela ilipugha lya vaanhu, akavavuula akati, 'Mupulikisie vunofu, mulutang'hanie! ¹¹ Ifinu fino umuunhu itwala mu mulomo, nafye fino fikum'biika

kuuva mulamafu. Looli, fino fihumu mu mulomo, fye fino fikum'biika umuunhu kuuva mulamafu. ¹² Pambele avavulanisivua vaake vakatula pa mwene vakam'buula vakati, 'Ukagwile kuuti aVafalisayi ye vapuliike amasio ghano ujovile, vakaliile kyongo?" ¹³ UYesu akamula akati, 'Amamela ghooni ghano uNhaata ughwa kukyanya naalyavyalile umwene, ikulula. ¹⁴ Muvaleke, avuo valongosi vibofu. Nave um'bofu un'jaake, vooni ve vaviili vighwilila mu liina! ¹⁵ Pe uPeteli akam'buula akati, "Utghanulile ikihwanikisio ikio" ¹⁶ UYesu akavamula akati, "Asi na jumue namukulutang'hania? ¹⁷ Namukagula kuuti kino umuunhu itwala mulomo, kiluta mu lileme na kuhuma kunji? ¹⁸ looli fino fihuma pa mulomo, fihuma mu mwojo, ifio fye fino fikum'biika umuunhu kuuva malamafu. ¹⁹ Nijova enendiiki ulwakuva mu mwojo mwe muno gihuma amasaagh amaviivi, uvubudi, uvuvwafu, uvughendamwalu, uvuhiji, uvwolesi vwa vudesi na maligho. ²⁰ Isio, se sino sikum'biika umuunhu kuuva mulamafu. ²¹ Pambele uYesu akavuuka pala, akaluta imbale isa likaaja ilya Tiilo ni lya Sidoni. ²² Ukuo umukijuuva jumonga uMkananayo junu alyale ikukala imbale isio, akiisa kwa Yesu, akakemeela fiijo akayt, Ghwe Mutwa, Mwana ghwa Davidi, usungukile! Umwalivango ipumuka kyongo ni lipepo.' ²³ Neke UYesu naakamula kimonga. Avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene vakam'buula vakati, "Um'buule alutaghe, ulwakuva ikutusingula."

²⁴ UYesu akamwamula umukijuuva jula akati, UNguluve asung'hile une kukuvapoka aVaisilaeli vano vali ndavule ing'holo sino sisovile.”

²⁵ Neke umukujuuva jula akaveela pa Yesu, akafughama, akansuuma akati “Ghwe Mutwa, nisuuma unhange! ²⁶ UYesu akamwamula akati, “Nalunono kutoola ikyakulia ikya vaana na kukusitosekesia imbua.” ²⁷ Umukijuuva jula akati, “se seene Mutwa, neke nasi mbua sasilia ifimenyukila fino fisanguka paasi pa meesa s vatwa vaake.” ²⁸ UYesu akamwamula akati, Ghwe mukijuuva uve, ulwitiko lwako luvaha! Luvombeke kulyuve ndavule ghulonda.” Unsuiki ghughuo, umhinja jula akasooka. ²⁹ Uyesu akavuuka pala, akaluta akakila mulubale mu lisumbe ilya Galilaya. Pe akatogha pa kidunda, akikala. ³⁰ Amapugha gha vaanhu vakaluta pamwene, vitwala avalema, avabofu amaaso, avakuunu na vatamu avange vinga, vakavaviika avatamuvala pa maghulu ghaake, umwene akavasosia. ³¹ Avaanhu mu lipugha lila vakadegha kyongo kuvona avakuunu vijova, avalema amaghulu vighenda, avabofu amaaso vilola na valema avange visooka. Pe vakamughinia uNguluve ugha Vaisilaeli. ³² pepano uYesu akavakeela akavavulanivua vaake, akavavuula akati, 'Nikuvavonela ikisa avaanhu ava, ulwakuva vikalile nuune ifighono fitatu, lono vasila kyakulia. Nanilonda pikuvatavula valutaghe ni njala, ulwakuva kyavitenga mu sila.” ³³ Avavulanisivua vaake vakam'buula vakati, “Kuno tuli kwe lunyika, kusila kimonga, ndepoonu tukughaahja kuughi

amakate agha kukwila avaanhu vooni ava?
³⁴ UYesu akavaposia akati, “Muli na makate ghalingi? Vakamwamula vakati, 'Ghali lekelelubale nu tusaamaki tudebe.” ³⁵ UYesu akavavuula avaanhu kuuti vikale paasi.
³⁶ Pe akatoola amakate ghala lekelalubale nu tusamaki tula, akamhongesia uNguluve, akamenyulania, akavapeela avavulanisivua vaake, neke voope vakavaghavila avaanhu vala. ³⁷ Avaanhu vooni vakalia, vakikuta. Avavulanisivua vakakong'hania ifisighasi, fikameme indiilo lekelabale. ³⁸ Avaanhu vano valyaliile, valyale avakinhaata veene imbilima ine, kisila kuvala avakijuuva na vaana.
³⁹ Pepano uYesu akavatavula avaanhu vala kuuti valutaghe, umwene akapanda ingalava, akaluta imbale isa likaaja ilya Magadani.

Mliango 16

¹ AVafalisayi na Vasadukayi vamonga vakaluka kukumughela uYesu, vakasuma kuuti ahufie ikivalilo kino kivonia kuuti asung'hilue nu Nguluve ² UYesu akavamula akati, “Pano jifikile ivwilile mwiti, “Pakilaavo kukia vunofu, ulwakuva kukyanya kuvalafu. ³ Palwakilo mwiti, 'uMusyughu ifula imbaha jitoonya, ilwakuva kulimafunde kange kughuvile.' Mwe vakedusi umue, mukagwile kuluvulania ifivalilo ifya kukyanya ku palanga, lwandaani mukunua kukufitang'hania ifivalilo fino fivombeka lino kuuti fili nu muluvo muki! ⁴ Avaanhu va kisina iki ikihosi, vano navikum'bikila mwojo uNguluve, vilonda ikivalilo. Looli navalapelue

ikivalilo, ulwene ikivalilo kino uNguluve alyahufisie vwimila uYoona.” Pepano uYesu akavaleka, akavuuka, iluta. ⁵ Avavulanisivua va Yesu ye vilovoka inyanja, vakasyemua kutoola amakate. ⁶ UYesu akavavuula akati, “Muvisaghe maaso ni kilule ikya Vafalisayi na Vasadukayi.” ⁷ Avavulanisivua vala vakatengula piposania veene viiti, “Ijova enendiiki ulwakuva natugadile amakate! ⁸ UYesu akasikagula sino vaka vijova, akavavuula akati, Mwe vanya lwitiko ludebe umue! kiki mukaning’haniajumue mwitu muli vasila makate? ⁹ Mujiighe namukulutang’hania, nambe kukumbuka amakate ghala ghahaano ghano vakaliile avaanhu vala imbilima ihaano. asi, ifisighasi mukamemisie indiilo ilingi? ¹⁰ Nambe amakate ghala lekelalubale ku vaanhu vala imbilima ine, asi, mukakong’hanisie ifisighasi indiilo ilingi? ¹¹ Lwandaani namukulutang’hania kuuti imhola sino nijova numue nasa makate? Une nijova kuuti, muvisaghe maaso ni kilule ikya Vafalisayi na Vasadukayi.” ¹² Apuo avavulanisivua vaake vakalutang’hania kuuti naaveele ijova imbulanisio imbiivi isa Vafalisayi na Vasadukayi. ¹³ Pepano uYesu akaluta imbale isa ku Kaisalia-Filipi. Ye afikile akavaposia avavulanisivua vaake akati, Avaanhu viiti une ne Mwana ghwa Muunhu, neene veen? ¹⁴ Vakamwamula vakati, “Vamo viiti veeve Yohani Mwafughi, vamonga viiti veeve Eliya, avange viiti veeve Yelemia, nambe kuuti uve uli umo mu vavili.’ ¹⁵ UYesu akavaposia kange akati, “Neke umue mwiti neene veeni? ¹⁶ uSimoni

Peteli akamwamulila akati, “uve veeve Kilisite, Mwana ghwa Nguluve junu mwimi.” ¹⁷ UYesu akam'buula akati, “Simoni mwana ghwa Yoona ufunyilue, ulwakuva nakwale umuunhu junu akuhufisie isio, looli uNhaata ghwango junu alikukyanya. ¹⁸ Lino nikuvuula kuuti, veeve Peteli, kwekuti linhalavue. Pakyanya pa linhaalavue ili nijenga inyumba jango jino kye kipugha kya vikiti, ingufu isa kuvufie nasingajilema lusiku. ¹⁹ Nikukupeela ifuunguluo isa vutwa vwa kukyanya, sooni sino ukanile nu iisi iji, ghwope UNguluve iiva akanile kukyanya. Kange, sooni sino ghwitikisie mu iisi iji, naju Nguluve iiva itikisie kukyanya. ²⁰ Pe UYesu akavakaana avavulanisivua vaake vala kuuti, navangam'bulaghe muunhu kuuti umwene ghwe Kilisite. ²¹ Kutengula unsiki ughuo, uYesu akava ikuvavuula pa vuvalafu avavulanisivua vaake kuuti, lunoghiile umwene kuluta ku Yelusalemu na kuuva ni mhumuko nyinga kuhuma ku vagojo, ku vavaha va vatekesi na ku vavulanis va ndaghilo isa Moosi, na kubudua. Neke ikighono ikya vutatu isyuka. ²² Pe uPeteli akaluta naghwope palubale, akatengula kukun'dalikila akati, “Luleke pivombeka uluo Mutwa! Isio nasingakwaghe! ²³ Neke UYesu akansyetukila uPeteli, akam'buula akati, 'Vuuka apa ghwe Setano uve! Ghulonda kukusigha une kuvomba uvughane vwa Nguluve ulwene masaagha gha vaanha. ²⁴ Pe akavavuula avavulanisivua vaake akati, “Umuunhu junu ulonda kukumbilila une, avuleke uvughane vwake, itavule ambingililaghe nambe kuuve

kwe kufua. ²⁵ Ulwakuva umuunhu junu ilonda kupoka uvwumi vwake, ujuo alambusia, looli umuunhu junu ikwambusia uvwumi vwake, ujuo alambusia, looli umuunhu junu ikwambusia uvwumi vwake vwimila une, ujuo iliiva nu vwumi uvwa kuvusila kusila. ²⁶ Lino, umuunhu ndepoonu ivumbulila kiki kuva nu vumofu vwoni uvwa iisi, neke ambusie uvwumi vwake? nambe umuunhu ahumie kiki apyanisia pa vwumi vwake? ²⁷ Ulwakuva une ne Mwana ghwa Muunhu nilikwisa na vanyamhola vango mu vuvaha vwa Nhaata ghwango. pe nilikumhomba nujunge kuling'hana ni mbombo saake, ²⁸ kyang'haani nikuvavuula, vamonga nkate mulyumue mwe vano muli apa, navalafua kuhanga pano vikunyaagha ne Mwana ghwa Muunhu nilaava nikwisa mu vutwa vwango.

Mliango 17

¹ ifighono ntanda ye fikilile, Uyesu akavatoola UPeteli, uYakovo nu Yohani unuuna. Akaluta navoope ku kudunda ikitali, vakijekela. ² Ye vali pala, UYesu akanduka pamaaso ghaave. Ku maaso akava ivalatika hwene lijuva nagma menda ghaake ghakava mavalafu fiijo hwene lijuva nagma menda ghaake ghakava mavalafu fiijo hwene lumuli. ³ Unsiki ghughuo, vakasetuka avavili avalongosi uMoose nu Eliya, vijova nu Yesu. ⁴ Pe uPeteli akam'buula uYesu akati, 'Ghwe Mutwa, lunono usue tukalaghe bahaapa! Nave ukeliile, nijenda ifyeve fitatu. Kimo kiive kyako, kimonga kya Moose, ikingi kiive kya Eliya.' ⁵ UPeteli ye ajiighe ijova, lolagha, ilifunde

lino livalatika likiisa, likavapulikila. Pe likapulikika ilisio kuhuma mu lifunde liiti. 'Uju ghwe Mwanango umughanike ghwango junu inkeliile, mupulikisyaghe umwene!' ⁶ Avakuvulanisivua vala ye vapuliike isio, vakoghopa kyongo, vakakupama. ⁷ UYesu akaveela pa veene, akavabasia, akavavuula akati, "Ima, muleke pikwoghopa! ⁸ Ye vikwimamka, vilola, navakwamwagha umuunhu ujunge, looli ju Yesu mwene. ⁹ Ye vali mu kidunda vikwika, uYesu akavavuula akati, "Namungampangilaghe muunhu sino musivwene, kuhanga unsiki ghuno une ne Mwana ghwa Muunhu nisyuka kuhuma ku vafue. ¹⁰ avavulanisivua vaake vakamposia vakati, "Ongo avavulanusi va ndaghilo sa Moose viiti, aliisa taasi uEliya, uKilisite ye akyale kukwisa. ¹¹ UYesu akavamula, akati, 'se seene, aliisa taasi uEliya, kuuti anosie sooni. ¹² Neke nikuvavuula niiti, uEliya alisile, avaanhu navakankagwile, vakam'bombela sino vakighanile aveene. Enendiiki, na juune ne Mwana ghwa Mulunhu fye kyavikumusia." Pepano avavulanisivua vala vakankagwile, vakam'bombela sino vakighanile aveene. Enendiiki, na juune ne Mwana ghwa Muunhu fye kyavikumhumusia." ¹³ pepano avavulanisivua vala vakalutang'hania kuuti uYesu aveele ijova imhola sa Yohani uMwofughi. ¹⁴ Yevafikila mukipugha kya vaanhu, umuunhu jumo akamulutila, akafughama pavulongolo pa mwene, na pikumbula, ¹⁵ "Mutwa, unsanhile umwanango, ulwakuva alinikivasi na pipumuka kyongo. Ulwakuva kakinga ighwela pamwoto nambe mu-

malenga. ¹⁶ Nimuletile kuvavulanisivua vako, looli navaghwesisie pikunsosia. ¹⁷ u Yesu aka-mula akati, “Umue kikolo kinonakikumwitika kange kinokinangike, nikukala palikimo numue mpaka liighi? nikugudilanila numue mpaka lighi? mumulete apa kulyune.” ¹⁸ U Yesu akadalikila, ni lipepo likamuma. usoloka akaso-sevua kuhuma unsiki ghula. ¹⁹ Pa uluo avavulanisivua vakamwisila u Yesu khu vusyefu na kukumposia,”Na kiiki tukakunilue kukudagha?” ²⁰ U Yesu akavavuula,”Ulwakuva ulwitiko lwinu luudebe. Kyang’haani nikuvavula, ndavule muva nhu lwitiko nambe ludebe heene meeke sa mbeju isa haradali, muwesia pikukivula ikidunda iiki, vuuka kuhuma apa ulute kula, nhi kyene kiivuka kange na piiva nhi khinu kyekyoni kiila ikya kusiting’ana kulyumue. Gadilila: Amasio agakidebe ughwa ²¹ “Looli, ilipepo iili naliingahume, looli khu nyifunyo na kudinda”naghivoneka mhu nakala inofu isa kali). ²² Unsiki ghnovajighe khu Galilaya, u Yesu akavavuula Avavulanisivua va mwene,”u Mwana ghwa Adamu ivikua mumavoko gha vaanu. ²³ Kange vikumbuda, nhi kighono ikya vutatu isyuka.”Avavulanisivua vakasukunile fijo. ²⁴ Na veene yevafilkile khu Kapenaumu, avaanhu vanovikong’ania ikodi ija kivalilo shekeli vakamulutila u Petro na kuuti,”Vuuli m’bulanisi ghwinu ihomba ikodi ija kivalilo shekeli?” ²⁵ Akati,“Ena”Looli u Petro ye ingile munkate mhu nyumba, u Yesu akajova nhu Petro ulwakwasia na kuuti,”Ghusagha kiiki Simon? Avatua va iisi, vikwupila ikodi

nambe uvushuru kuhuma uveni? Khu vaala kuhuma kuvaghesia? ²⁶ Nhu nsiki u Petro akati, “Kuhuma khu vaghesia “u Yesu akam'bula, pa uluo avatemi vavusivue mhu vuhombaji. ²⁷ Ulwene kyande tulavapelela avasongesia songo vahoke amkole, luta kulisumbe, utosie indovano, isamaki jino kyande jiiva nhasi kulovua utoole. Isamaki ijio ung'amalule umulomo ghwake, ghukujaagha indalama jimo. Indalama ijio utoole uvapeele avasongesia songo uhombele isongo une nuuve.

Umulyango ughwa 18

¹ Unsiki ghulaghula avavulanisivua vakisa kwa Yesu na kukum'bula,”Ghwe veeni juuno m'baha mhu vutwa uvwa kukyanya?” ² U Yesu akakemela umwana un'debe, akam'bika pakati na kati pa vanave, ³ na kuti,”kyang'haani niku-vavuula, mungabuhile kulata na kuuva heene vaana vadebe namunganoghele kukwingila mhu vutua vwa Nguluve. ⁴ Pa uluo umuunhu ghweni juuno ikuviika heene mwaana n'debe, umunhu ndavule ujoo ghwe mbaha mhu vutua uvwa kukyanya. ⁵ Kange umuunhu ghweni juuno ikumwupila umwaana u'debe mhu litavua lyango ikunyupila uune. ⁶ Looli ghweni juno ipelepesia jumo pakati pa vadebe ava vano vikunyitika kugaluka, luuva lunono kwa muunhu ujoo ilivue ilivaha ilya kuhavulila likungua kusingo kwa mwene, kange kudwivilila mhu kyogho mhu nyanja. ⁷ Iiga khu iisi ulwakuva unsiki ughwa kukalasia! ulwakuva nalunofu khu masiki aghuo kukwisa, looli

iiga kwa juula umuunhu juula amasiki ghala ghikwisa vwimila umwene! ⁸ Heene uluvoko lwako nambe ulughulu lwako lukukupelepesia kukalala, udumule kange utaghe kuvutali nhu nuve. Lunofu kyongo kulyuve juuve kukwingila khuvwumi kuuva nsila luvoko nambe uvulemavu, kuliko kutaghua khu mwooto ughwa kusila na kusila ghuva na mavoko ghooni nambe amaghulu ghooni. ⁹ Heene iliso lyako likukukalasia, kuula kange ulitaghe kuvutali nuvee. Lunofu kyongo kulyuve juuve ghwingile kuvwumi nhi liiso limo, kuliko kutaghua khu mwooto aghwa kusila na kusila ghuva nha maaso ghooni. ¹⁰ Lolagha kuuti mulisa kusyojola juumo ughwa vadebe ava. Ulwakuva nikuvavuula kuuti kukyanya kulivanyamola vavanave ifighono fyoni vilola uvweni vwa Nhaata ghwango juuno alikukyanya. ¹¹ (Gadilila: Amasio ghanoghivoneka heene gha kidebe kya 11, "Ulwakuva u mwaana ghwa Adamu akisile kukutupoka kiila kinokikasovile" naghakavonike mhu nakala innofu isa kali). ¹² Musagha kiki? Pano umunhu alining'olo kijigho kimo, jimo musene isova, vuuli naikuvaloka ifijigho tanda ifya kufidunda na kuluta kukumulonda juumo juuno asovile? ¹³ Kange angamwaghe, kyang'haani nikuvavuula, ikunkela kuliko vaala kijigho kimo nhu tanda vanonavisova. ¹⁴ Pa uluo navwevwichane vwa Nhaata ghwinu ughwa kukyanya kuuti juumo mhu vadebe ava valemale. ¹⁵ Heene unyalukolo ghwako angakukosele, luuta, ukansone ilidoa pakate palyuve nhu mwene pano iiva mwene jujuuo.

Ndavule ikukupulikisia, ghuva ugomwisie unyalukolo ghwako. ¹⁶ Looli nave naikupulikisia, ntoole unyalukolo juumo nambe vavili kyongo palikimo nuuve, Ulwakuuva mumalomo agha volesi vavili nambe vatatu kiila lisio linoghile kukagulua. ¹⁷ Nave ibeda kuvampulikisia, livule ilikong'ano ilisio ilio, nave ibeda vulevule kupulikisia ilikong'ano, looli avisaghe heene muunhu ughwa vapanji usonga songo. ¹⁸ Kyang'haani nikuvavuula kyekyoni kiila kinomuliva mudinda mhu iisi na kukyanya kidindua. kange kyekyoni kinomudindula mhu iisi na kukyanya kidindulivua. ¹⁹ Kange nikuvavuula kuuti nave avaanhu vavili pakati palyumue vangiting'ane vwimila vwa lisio lyelyoni pa iisi linovisuma, iilio u Nhaata ghwango ughwa kukyanya ivomba. ²⁰ Ulwakuva vavili nambe vatatu vangakong'ane palikimo khu litavua lyango, une nili pakatenakate naveene. ²¹ Pepano u Petro akisa na pikum'bula u Yesu, "ghwe Mutwa, na kalingi unyalukolo ghwango ifikuhoka une nisaghile? Nifikusaghilagha kuhanga kufika lekela lubale?" ²² U Yesu akam'bula, "Naniiti kufika lekela lubale, looli usaghilaghe fijigho lekela lubale. ²³ Ulwakuuva ulu uvutwa vwa kukyanya vuling'ine ni kihwanikisio ikya ntwajumonga juno akalondagha kuvala fino kuhuma kuvavombi vaake. Untwa ujuo ye atengwile ²⁴ kuvala fino ikuvasighila, um'bombi jumo alyale isighilua italanta imbilima kijigho. ²⁵ Um'bombi ujuo ulwakuva alyakunilue kuhomba, untwa ghwa mwene alyaghile aghusivue, un'dala ghwake palikimo

na vaana vaake ni finu fyoni fino alyale nafyo, neke ahombe fyoni. ²⁶ Pe um'bombi jula akaghua, akafughama pavulongolo pa mwene, akati,'Mutwa, uve nhu lugudo palikimo nune, ifinu fyako fyoni nihomba.' ²⁷ Pe untwa ughwa jula um'bombi, ulwakuva akasukumivue kyongo nhu lusungu, akantavula na kukunsaghila fyoni fino isighilia ²⁸ Looli um'bombi jula ye avukile pala akatang'ana nu mbombi ujaake, juno alyale ikunsighila idinali kilundo. Akankola, akantaka kusingo, akam'bula,'Uhombe fyoni fino nikukusighila.' ²⁹ Looli um'bombi ujaake jula akafughama pa maaso ghaake, akampelepesia, akati,'Nisuma unguule padebe ifinu fyako fyoni fino nisighilua nihomba.' ³⁰ Neke um'bombi jula akakaana. pe, akaluta kukundindila ujaake mudinde, kuhanga pano ihomba ifinu fyoni fino isighilua. ³¹ Avavombi avajaake ye vasivwene isio. Vakalemala kyongo. Vakaluta na kukum'bula untwa ghuvanave sooni sino sivombike. ³² Pepano untwa akankemela um'bombi jula, akam'bula akati,'Ghwe m'bombi uve uli mbivi, uve ye unisumile une nakusaghila fyoni fino nakusighilagha. ³³ Asi! nuveele unoghile kukunsungukila umbombi un'jaako, ndavule une niveele nikunsungukile une? ³⁴ Untwa jula akakalala kyongo pe akalaghila atwalue mu ndinde kupumusivua kuhanga pano ihomba ifinu fyoni fino isighilua. Enendiiki na ju Nhaata ³⁵ ghwango ughwa kukyanya fye ilikuvahomba, na jumue nave namunkusaghila nhu mwoojo um'balafu unyalukolo.”

Umulyango ughwa 19

¹ U Yesu ye amalile amasio aghuo, akavuuka mhu Galilaya, akaluta kukighavo ikya Yudea imwambo ija kikogha ikya Jordani. ² Avaanhu viinga vakam'bingilila, ukuo akavasosia. ³ Avafarisayi vamonga vakaluta kukumughela, vakamposia,"Asi lukwitisivua mu ndaghilo siitu umuunu kukuntavula un'dala ghwa mwene mhu nongua sooni?" ⁴ U Yesu akavamula akati,"Namwimbile mumalembe amimike kuuti kuhuma kuvutengulilo u Nguluve alyapelile umughoosi nhu n'dala? ⁵ U Nguluve akati,'Mhu uluo umughoosi ikumuleka uviise nhu ng'ina ghwa mwene neke ivisagha nu n'dala ghwa ke, vevavili ava viiva m'bili ghumo?' ⁶ Apuo na viiva vavili kange, looli viiva m'bili ghumo. Lino, kino u Nguluve alungile, umuunhu nangalekanisyaghe." ⁷ Avafalisayi vala vakamposia kange vakati,"Nave fyelulivuo u Moose mu ndaghilo saake alyajovile kuuti umughoosi anoghile kukumpeela un'dala ghwake ikalatai ija kuntavula na kukumuleka?" ⁸ Akavavula,"u Moose alyavitikisie kutavula avadala viinu, ulwakuva namupulika mu sino mululanisivua neke kuhuma kuvutengulilo nafye lulyale. ⁹ Lino nikuvavula, kuuti umuunhu ghweni juno itavula un'dala ghwake, nave un'dala ujuo nam'bwafu neke itoola ujunge, iiva ivwafuka. ¹⁰ Pe avavulanisivua vaake vakam'bula u Yesu,"Nave fye lulivuo vwimila umughoosi nu n'dala, ye kuba kubuhiila kutoola." ¹¹ Looli u

Yesu akavavula,”Nakwekuti avaanhu vooni ndepoonu vikwupila imbulanisivuo isi, looli va vano u Unguluve avapeliile uvukagusi uvwa kwupila imhola iiji. ¹² Nikuvavula isio ulwakuva kwevale vano navitoola ulwakuva vaholilue vaghumba. Kwe vale vano vavitoola ulwakuva avaanhu avange vavavombile kuuva vaghumba. Vamonga navitoola vwimila kukum'bombela u untwa ghwa kukyanya. Umuunhu juno ikwupila imhola iiji upilaghe.” ¹³ Avaanhu vamonga vakamuletela u Yesu avaana avadebe kuuti aviike amavoko ghaake pa veene, avavulanisivua vaake vakavadalikila avaanhu vaala. ¹⁴ Neke u Yesu akavavula akati,”Muvaleke avaana avadebe, visaghe kulyune namungavasighaghe, ulwakuva uvutwa uvwa kukyanya vwa vaanhu vano valindavule avaana ava. ¹⁵ U Yesu akaviika amavoko ghaake pa veene, pe akavuka pala. ¹⁶ Unsoleka jumonga akaluta kwa Yesu akaposia akati,”Ghwe M'bulanisia, nivombe kiiki ikinofu neke nikave uvwumi uvwa kusila kusila?” ¹⁷ U Yesu akamwamula akati,”kiiki ukumhosa une vwimila uvunofu? U Nguluve mwene ghwe nofu, Nave ghulonda kukwingila ku vwumi uvwa kusila kusila, uvingililaghe indaghilo sa Nguluve.” ¹⁸ Unsoleka jula akaposia akati,”Indaghilo siliku?”u Yesu akamwamula akati,”Nungabudaghe, nungavwafukaghe, nungahijaghe, nungolekaghe isa vudesi, ¹⁹ Umwoghopaghe uvaasoo nhu mamajo, na kukumughana unino ndavule ghukughana juuve.” ²⁰ Umuunhu jula akati,”Isio sooni

nisigadilile. Kiinu kiiki ikinge kino naghilue?”
²¹ “U Yesu akam'bula akati,”Nave ghulonda kuuva mugholofu, ulute, ukaghusie fyoni fino ulinafyo, neke uvapeele avakotofu, apuo pe ghuuva ni kyuma kukyanya. Pepano ghwisaghe umbingililaghe.”²² Unsoleka jula ye apulike isio akavuka pala asukunile, ulwakuva alyale ni kyuma kinga. ²³ U Yesu akavavula avavulanisivua vaake akati,”Kyang'haani nikuvavuula, lutalaamu kyongo kwa muunhu ummofu kukwingila mu vutwa vwa kukyanya.
²⁴ Nikuvavula kange kuuti, kihugu fiijo ingamila pikila pa kalyoli kya sindano, kukila ummofu kukwingila mu vutwa vwa Nguluve.”²⁵ Avavulanisivua vaake ye vapulik amasio aghuo, vakadegha kyongo vakaposa vakati,”Pe veeni lino juno anoghile kupokua?”²⁶ Yesu akavalola akavavula akati,”Ku vaanhu uluo lutalamu, neke kwa Nguluve sooni sivombeka.”²⁷ Pe pano u Peteli akam'buula akati,”Lolagha, Usue tufilekile fyonu tukukuvingilila uve. Pe tuvumbulila kiiki?”²⁸ U Yesu akavavula,”Kyang'haani nikuvavula kuuti, une ne mwana ghwa muunhu niliiva nikalile pa kitengo kyango ikya vuvaha mu iisi imia na jumue mwe vaano mukumbingilila lino mulikukala mu fitengo kijigho na fivili ifya Isilaeli.²⁹ Umuunhu ghweni juno ajilekile inyumba jaake, nambe avanine, nambe avalumbu, nambe uviise, nambe ung'ina, nambe avaana vaake, nambe amaghunda ghaake vwimila une, ikwupila finga fiijo kukila fino

afilekile na kukwupila uvwumi uvw kuvusila kusila. ³⁰ Neke vinga vano va kwanda, valaava va vusililo, ava vusililo valaava va kwanda.

Umulyango ughwa 20

¹ Ulwakuuva uvutwa vwa kukyanya vuli ndavule umuunhu unya mughunda, juno alyalavile fijo kuluta kulonda avaanhu ava kuvomba imbombo mu mughunda ghwake ughwa sabibu. ² Ye avavwene akiting'ana navo kukuvavomba uluhombo ulwa kighono kimo nujunge idinali, akavasuug'ha khu mughunda ghwake. ³ Akavalilo aka vutatu palwakilo akahuma kange akavagha avange vali pa lighililo vasila mbombo. ⁴ Akavavula akati, 'Na jumue lutagha kuvomba imbombo mu mughunda ghwango ughwa sabibu, une kyanikuvahomba mweni uluhombo luno lunoghile. ⁵ Voope vakaluta ilijuva ye lilipamutu akavalilo aka ntanda kange akavombile vulevule. ⁶ Ye vwilile akavalilo aka kijigho na kamo akahuma kange akavagha avange vimile pa lighulilo. Akavaposia akati, 'Kiiki mwimile apa ikighono kyoni kisila mbombo?' ⁷ Aveene vakamwamula vakati, Ulwakuva nakwale umuunhu juno atupeliile imbombo. Umwene akavavula akati, 'Na jumue lutagha kuvomba imbombo mu mughunda ghwango ughwa sabibu.' ⁸ Ilijuva ye litetemela, unyamughunda jula akam'bula umwimili ghwa mbombo jaake akati, 'Vakemele avavombambombo vooni kuuti uvahombe uluhombo lwave, Pano ghukuvahomba utengule avavombi vano vaveele visile ulwa vusililo

na kumalikisia avavombi vano vaveele va kwanda kufika.' ⁹ Pe avavombi vano vasilile pakivwilile akavalilo aka kijigho na kamo vakiisa vakahombua nujunge idinali. ¹⁰ Avavombi vano vaale va kwanda, ye viluta kwa jumo ikuvahomba vakahuviila kuhombua nyinga kukila avange. Neke voope vakahombua nujunge idinali jimo jino lwale luhombo lwa kighono kimo. ¹¹ Ye vupile uluhombo lwave, vakatengula pikung'hulasia kwa nyamughunda. ¹² Viiti,'Avaanhu avuo vavombile imbombo akavalilo kamo keene, lwandani utupeliile uluhombo luno luling'hinena veene? Ongo usue tuvombile imbombo nhu lupumuko ulukome nu lujuuva imwisi jooni.' ¹³ Unyamughunda jula akamwamula jumonga mu vavombi vala akati,'Nyalukolo, nanikusoveleng'hinie nambe kukuhijila kimonga. Natuveele twiting'ine idinali jimo? ¹⁴ Upila uluhombo lwako vuuka ulutaghe. Une nilamwile kukumhomba umuunhu uju ughwa vusililo uluhombo luno luling'iine nu luhombo lwako. ¹⁵ Asi! Nalukwitikisivua kuvomba ndavule nighanile vwimila ikyuma kyango? uli ni kivini ulwakuva une nili nkoola kukuvapeela ifuinu avange? ¹⁶ U Yesu akajova kange akati, fye enendiki ava vusililo valaava va kwanda ava kwanda valavavva vusililo. ¹⁷ U Yesu ye alimusila iluta ku Yelusalemu, akavakemela palubale avavulanisivua vaake kijigho na vavili, akavavula akati, ¹⁸ "Lolagha tuluta ku Yelusalemu, ukuo Mwana ghwa Adamu niluta kukwohelua ku vavaha va vatekesi na

vavulanisi va ndaghilo. Aveene kyavikuhigha kuuti nibudue. ¹⁹ Kange kyavikunhwala ku vaanhu vano nava Yahudi kuuti vanyovelele, vang'hope ni mijeledi na kukung'homelela pa kikovekano. Neke ikighono ikya vutatu nisyuka.” ²⁰ Pepano un'dala ghwa Sebedaayi akaluta kwa Yesu palikimo na vanaake. Akafughama pa mwene akasuma lumonga kuhuma kwa mwene. ²¹ U Yesu akam'bula,”Ghulonda nikuvombele kiiki? Umwene akamwamula akati,”Nisuma uvitikisie avanango ava vavili, kuuti mu vutwa vwako jumonga ikale ulubale lwako ulwa kundio ujunge ikale ulubale ulwa kung'highi.” ²² U Yesu akamula akati,”Namukagwile luno musuma. Asi! ndeponu mutavwile kupumuka ulupumuko luno nipumuka?“vakamwamula,”Tutavwile.” ²³ U Yesu akavavula akati,”Lweli kyamupumuka ukupumuko luno niluta pipumuka. Neke imhola ija kukala ulubale lwango lwa kundio nambe ulwa kung'highi navutavulilua vwango looli u Nhaata ghwango ghwe juno alavapeela vano avaling'hanikisie ng'haani. ²⁴ Avavulanisivua avange vala kijigho ye vapulike isio, vakavakalalila avanamuunhu vala vavili. ²⁵ Pepano u Yesu akavakemela vooni palikimo akavavula akati,”Mukagwile kuuti avautwa va iisi vitema avaanhu vaave ni ngufu. Kange vihufia ingufu isa vutavulilua vwave ku vavanda neke vavakundaghe mu sooni. ²⁶ Neke kulumue nafye lungafisaghe. Looli umuunhu ghweni juno ilonda kuuva m'baha mulumue avisaghem'bombighwinu. ²⁷ Kange umuunhu juno ilonda kuuva mulongosi avisaghe

m'bombi ghwinu. ²⁸ Ndavule vule u Mwana ghwa Adamu alisile kuvombelua, looli alisile kukuvavombela, avange na kuhumia uvwumi vwango kuuti nivavange vinga.” ²⁹ Unsiki ghuno vakaluta mu likaaja ilya Yeriko, ilipugha lya vaanhu likava likum'bingilila. ³⁰ Lolagha avabofu amaaso vavili valikalile mulubale musila. Ye va pulike kuuti u Yesu ikila isila jila, vakakemeela fiijo,”Ghwe Mutwa, ghwe Mwana ghwa David utusungukile.” ³¹ Ilipugha lila likavadalikila kuuti vajiike kimihe. Neke aveene vakaghina kukemeela fiijo viiti, Ghwe Mutwa, Mwana ghwa David, utusungukile.” ³² Pepeno u Yesu akiima akavakemeela avabofu vala akavaposia akati,”Mulonda nivavombe kiiki?” ³³ Aveene vakamwamula vakati,”Ghwe Mutwa tulonda amaaso ghiitu ghalolaghe.” ³⁴ U Yesu, akavavonela ikisa akavabasia amaaso ghaave, nakalingi amaaso ghakasooka vakatengula kulola kange pevagam'bingilila u Yesu.

Umulyango ughwa 21

¹ U Yesu na vavulansivua vaake ye valipipi kufika ku Yelusalemu vakafika mu likaaja ilya Betifage, pa idunda ikya Miseituni, U Yesu akavasuung'ha avavulansivua vavili, ² akavavula akati,”Mulute mu kikaaja kino kilikuvulongolo kulumue, mukujaagha idogovi jikungilue, jilinyaaake mwavule mundetele. ³ Nave umuunhu ikuvaposia, mutisaghe, u Mutwa alinuvufumbue naso,'ghwope pe kyaikuvitikisiakukwisa naso” ⁴ Isi silyavombike kukwilansia ilisio lino lilyajovilue nu

m'bilikuuti, ⁵ vavuule avaanhu ava mulikaaja ilya Syoni, kuuti Lolagha, UNTwa ghwinu ikwisa, Nkoola ikwisa angaliile idogovi, pakyanya pa dogovi, inyaanavija dogovi. ⁶ Avavulanisivua vakaluta vakavomba ndavule u Yesu aveele avalaghile. ⁷ Vakaleta idogovi jila palikimo ni nyanaake, vakatandika amenda ghaave pakyanya pa dogovi, u Yesu akangalila. ⁸ Avaanhu vinga mu lipugha lila vakava vitandika amenda ghaave musila. ⁹ Ilipugha lya vaanhu vano valyalongwile na vano valyale mumbele mwa Yesu vakaava ni njeghelo, ija lukelo viiti,"Aghinwaghe u Mwana ghwa David! Afunylue juno ikwisa mu litavua lya Mutwa u Nguluve. Aghinwaghe u Nguluve juno alikukyanya!" ¹⁰ U Yesu ye ikwingila mu likaaja ilya Yelusalemu, avaanhu ava mulikaaja ilio vakadegha kyongo, Vakava viposia viiti,"Uju ghwe veeni? ¹¹ "Avaanhu mu lipugha lila vakavamula vakati,"Uju ghwe m'bili u Yesu, kuhuma mulikaaja ilya Galilaya." ¹² U Yesu ye alimulikaaja ilya Yelusalemu akingila mu luviika ulwa nyumba inyimike ija kufunyla akavadagha vooni vano vakaghusiagha na kughula ifinu. Akabilivandula imeesa isa vano vananiagha indalama ni fitengo ifya vaghusia ng'hunda. ¹³ U Yesu akavavula akati,"Lilembilue mu malembe a Mimike kuuti,'Inyumba jango jitambuluagha nyumba ja kufunyla,'Neke umue muhambwile kuuva mhanga ja valyasi." ¹⁴ U Yesu ye ali mu luviika lwa nyumba inyimike ija kufunyla, avabofu amaaso na valema amaghulu vakaluta pa mwene akavasosia. ¹⁵ Avavaha va

vatekesi na vavulanisi va ndaghilo vakafyagha ifidegho fino avobile u Yesu, na kupulika vuule avaana vikumughinia mu nyumba inyimike ija kufunyila viiti,"Aghinwaghe u Mwana ghwa David,"mu uluo vakakalala kyongo. ¹⁶ Vakamposia u Yesu vakati,"Ghupulika sino avaana ava vijova? u Yesu akavamula akati,"Eena nipulika! Namwimbile mumalembe aMimike amasio ghano ghiiti,'Mu masio agha vaana avadebe na vafyele mwe muno uling'hanisie amalumbo?" ¹⁷ U Yesu akaleka avaanhũ vaala akavuka mu Yelusalemu akaluta ku kikaaja ikya Betania akava ukuo ikilo jooni. ¹⁸ Palwakilo u Yesu ye igomoka ku Yelusalemu, injala jikam'bava. ¹⁹ Pe akaghwagha umpiki untini ghumonga piipi ni sila. Akaveela, akavona nsila fipeke nambe kimo looli ghalimatundu gheene. Pe akaghuvuula umpiki ghula akati,"Kuhuma umusyughu naghukomagha ifipeke nambe padebe."Na kalingi umpiki ghula ghukuuma. ²⁰ Avavulanisivua va Yesu ye vasivwene isio vakadegha kyongo vakamposia vakati,"Lwandani umpiki untini ughu ye ghwumile lino lino?" ²¹ U Yesu akamula akati,"Kyang'hani nikuvavulamungave nu lwitiko kisila kuuva ni nganinganib, na jumue munoghile kuvomba sino nivobile ku mpiki ughu, Na kwekuuti ndepoonu muvomba sisio seene, looli nambe mungakivuule ikidunda iki kuuti,'kumuka ghutaaghe mu nyanja,'livombeka. ²² Mungave nu lwitiko, fyonĩ fino musuuma kwa Nguluve, huvilagha kuuti mupelua." ²³ U Yesu akingila kange mu nyumba inyimike ija

kufunyila, ye ivulanisia avaanhu avavaha va vatekesi na vagoyo va Vayahudi vakaluta pa mwene vakamposia vakati,"Ghuvomba isi mu vutavulilua vwani? Ghwe veeni juno akupeliile uvutavulilua uvuo? ²⁴ U Yesu akamula akati,"Na juune nikuvaposia lumonga munganyamule pe na juune nikuvavuula nivomba isi mu vutavulilua vwani. ²⁵ Asi, uvutavulilua vwa Yohani uvwa kwofugha avaanhu vulyahumile kwani? Vulyahumile kwa Nguluve ku vaanhu? Pe vakatengula kuposania viiti, tungati vulyahumile kwa Nguluve kyaikutumposia iiti,'Ongo namulyamwitike?' ²⁶ Kange tungati, vulyahumile ku vaanhu tukwoghopa ilipugha ili, ulwakuuva vooni vatang'hinie uYohani kuuti m'bili." ²⁷ Pe vakamwamula uYesu vakati,"Natukagwile."Ghwoope u Yesu akavamula akati,"Na juune nanikuvavuula kuno vuhuma uvutavulilua vwa kuvomba isi." ²⁸ U Yesu akavavuula kange akati, muvona ndani imhola iji? Kwe alyale umuunhu jumonga juno alyale na vaana vavili. Akaluta kwa mwana ghwa kwanda,'akam'bulaakatiMwanango, umusyughu ulute kuvomba imbombo ku mughunda ghwa sabibu. ²⁹ U mwana jula akamwamula akati,'Baali, nanilutaPambebe akandula amasaghe ghaake akaluta kuvomba imbombo. ³⁰ Umuunhu jula akaluta kwa mwana ughwa vuvili akam'bula ndavule aveele am'bule ughwa kwanda. Akamwamula akati,'Eena niluta, Neke naakaluta. ³¹ Mu vaana vavili vala ghwe veeni juno alyavombile uvughane vwa viise? Vakamwamula vakati,"Ughwa kwanda."u

Yesu akavavula akati, Kyang'hani nikuvavuula avasongesia songo na vaghendamwalu vilikuvalongolela kukwingila ku vutwavwa Nguluve. ³² Ulwakuuva u Yohani alisile kulumue kuuti avalungike isila ija vugholofu, looli avasongesia songo na vaghendamwalu valyamwitike, nambe ye musivwene sooni isio namulyalatile inyivi siinu na kukwupila imhola jaake. ³³ Pulikisia nivavuule ikihwanikisio ikingi. Pwealyale umuunhu jumonga alyalimile umughunda akavyala isabibu, Akajenga uluvigho kusyuta umughunda ghwoni, munkate akajenga apa kuhujila isabibu, kange akajenga pa vwimo apa kulolelelela umughunda, akaviika avavombi mu mughunda ghula neke umwene akakyula. ³⁴ Unsiki ughwa kupeta ye ghufikile, akasung'ha avakami vaake ku vavombi vaala kuuti vantolele ilighavo lyake ilya mpeto. ³⁵ Neke avavombi vala vakavakola avakami vala vano vasung'hilue, jumo vakantova, ujunge vankam'buda, jumonga vakantova na mavue. ³⁶ Unyamughunda juula akavasung'ha kange avakami avange vinga kukila vano alyavasung'hile ulwa kwanda, Avavombi vala vakavavomba avakami avuo ndavule ava kwanda. ³⁷ Kuvusililo akavasung'ha umwanaake jujuo, akasagha akati, 'Umwanango uju kyavikumwoghopagha.' ³⁸ Neke avavombi vala ye vamwaghile umwana ghwa nya mughunda, vakapuling'hana vakati, 'Uju ghwe nya vuhaasi, ghwa mughunda ughu tum'bude neke tutoole uvuhaasi vwake. ³⁹ Vakankola, vakankwesela kunji ku mughunda ughwa

sabibu vakam'buda. ⁴⁰ U Yesu akavaposia akati, lino unyamughunda jula kyande ikwisa kyaikuvavova kiki avavombi vala? ⁴¹ Aveene vakamwamula vakati, "Ikuvam'buda kisila kukuvavonela ikisa avahosi vala kange umughunda ghwake ikuvaviika avavombi avange vano vikumpelagha ilighavo lyake ilya mpeto unsiki ghuno ghunoghile. ⁴² U Yesu akavavuula kange akati, "Namwimbile mumalembe aMimike kuuti, 'Ilivue lino avajengi valyalikanile lye livue ilivaha ilya panguto u Mutwa u Nguluve ghwe mwene avombile ili kange lya kugegha pamaaso ghitu?' ⁴³ Mu uluo nikuvavuula kuuti, u Nguluve ivusia uvutwa vwake kulumue na kukuvapeela avaanhu va iisi isingi vano vivomba isa vughane vwake. ⁴⁴ Umuunhu angaghue pa livue ilio idenyeng'hana, kange umuunhu ghweni lingamughwile, likudinyania lwoni." ⁴⁵ Avavaha va vatekesi na vafalisayi ye vapulike ifihwanikisio fya Yesu vakakagula kuuti ikuvajoova aveene. ⁴⁶ Pepeno vakalondagha kukunkola neke vakoghopa ilipugha, ulwakuuva avaanhu valyantang'hinie u Yesu kuuti m'bili.

Umulyango ghwa 22

¹ U Yesu akavavuula kange avavaha va vatekesi na vagoyo va Vayahudi ifihwanikisio, ifingi akati, ² "Uvutwa vwa kukyanya vuhwaniine nu ntwajumonga juno alyaling'hanisie uvutolani vwa mwanaake. ³ Untwa jula akavasung'ha avavombi vaake

kukuvakemeela vano alyakutile kuuti viise kuvutolani, neke aveene vakakaana kuluta. ⁴ Untwa juula pe akasung'ha kange avavombi avange akavavuula akati,"Lutagha ku vano nikakutile uvutolani movavuule kuuti, Lolagha, Niling'hanisie ifinu fyoni ifya vutolani. Nibudile ing'hambako ni ndama sango sino sineniipe fiijo. Mwise kuvutolani." ⁵ Neke aveene navakavikila mwojo. vakaluta ku mbombo saave, jumonga akaluta kumughunga ghwake, ujunge akaluta kughusia ifinu fyake. ⁶ Avange vano valyakemelilue vakavakola avavombi vala vakavatova kyongo na kukuvabuda. ⁷ Untwa jula ye apulike sino sivombike ku vavombi vaake akakalala, Akasung'ha avasikali vaake kuluta kukuvabuda avabudi vala na kunyaanya lwoni ilikaaja lyave. ⁸ Pe akavavuula avavombi vaake akati,"Uluo lwa vutolani luling'hanisivue, neke vano nikakutile uvutolani navanoghiile kange kukwisa ku vutolani. ⁹ Lino lutagha mu mapuulo, movavuule avaanhu vooni vano mutang'hana navo kuuti viise ku vutolani." ¹⁰ Avavombi vala vakaluta mu masevo na mu mapuulo vakavakemeela na kukuvaleeta avaanhu vooni vano vakava vitan'ghana, navo avanofu na vahosi, Avaanhu vinga vakiisa vakamema mu nyumba ija vutolani. ¹¹ Neke untwa jula ye ikwingila mu nyumba jila kuuti, alole avahesia, vaake akamwagha umuunhu jumonga naafwalile umwenda ghuno ghunoghile mu vutolani! ¹² Akamposia akati,'Nyalukolo, lwandani ghwingile muno kisila kuuva nu mwenda ghuno ghunoghiile

mu vutolani? Umuunhu jula akakunua ikya kujova. ¹³ Pepeno untwa jula akavavuula avavombi vaake akati, "Nkunge umuunhu uju amaghulu na mavoko muntaaghe kunji ku ng'hiisi, ukuo ililagha na kugwegwenula amiino vwimila uvuvafi uvukome vuno alinavwo. ¹⁴ U Yesu pe akavuula akati, Vano vakemelilue, nu Nguluve kukwingila mu vutwa vwake vinga neke avasalulua vadebe." ¹⁵ Pambele a Vafalisayi vakavuuka pala vakaluta kupuling'hana vwimila ikiteghe ikya kunkola u Yesu mu masio ghaake. ¹⁶ Pe akasung'ha kwa Yesu avavulanisivua vaave palikimobna vavingiliili va ntwu u Herode. Avavulanisivua vala vakamposia vakati, "Ghwe Mb'ulanisi, tukagwile kuuti uve ulimuunhu ghwa kyang'haani ghuvulanisia mu vwakyang'haani sino ilonda u Nguluve. Kange naghukwoghopa nambe muunhu vwimila uvuvaha vwaake. ¹⁷ Lino tuvuuule, ghuvona ndaani indaghilo sa Moose sikwitikisia kusonga isongo kwa Kaisali?" ¹⁸ Neke u Yesu akakagula amasaghe ghaave amaviivi akavamula akati, "Mwe vakedusi umue kiki mukungela? ¹⁹ Muhufie ihela jino mwa musonga isongo." Vakamuletela idinali jimo. ²⁰ Akavaposia akati, "Ikihwani nu vulembe fino fili mu hela iji fyani?" ²¹ Vakamwamula vakati, "Fya Kaisali." Pepano u Yesu akavavuula akati, "Ifya Kaisali mumpelaghe uKaisali ifya Nguluve mumpelaghe u Nguluve." ²² Ye vapulike ulwamulo lwa Yesu vakadegha kyongo. Vakamuleka pala vakavuuka viluta. ²³ Ikighono kilakila aVasadukayi vamonga vakaluta kwa

Yesu, A Vasadukayi kye kipugha mu lwitiko lwa Kiyahudi vano viiti nakwelule ulusyukolwa vafue. Vakamposia vakati, ²⁴ Ghwe M'bulanisi, u Moose alyalembile ululaghilo kuuti nave umuunhu afwile kisila mwana, unnine anoghile kuhaala umfwile jula kuuti ampapile avaana anyakusila. ²⁵ Lino kwevalyale avanamuunhu lekelalubale. Ughwa kwanda akatoola un'dala akafua kisila kuleka mwana. Ughwa vuvili akamhaala umfwile jula. ²⁶ Ghwope akafua kisila kuleka mwana Ghwoope ughwa vutatu lukavombeka vulevule kuhanga kufika ughwa lekela lubale. ²⁷ Pambele, ghwoope un'dala umfwile jula akafua. ²⁸ Lino ikighono ikya kusyuka avaanhu vooni umfwile jula iliiva n'dala ghwani mu vala lekelalubale? Ulwakuuva vooni valyantolile.” ²⁹ U Yesu akamula akati,”Musova, ulwakuva namukagwile aMalembe aMimike nambe ingufu sa Nguluve. ³⁰ Ulwakuuva avafue valaava visyuka, nakwekulaava kutoola nambe kutolua. viliiva ndavule avanyamola ava kukyanya. ³¹ Neke vwimila kusyuka avafue namwimbile mu Malembe aMimike sino u Nguluve alyavavulile avakuulu viinu kuuti, ³² Une neene Nguluve ghwa Abulahamu, Nguluve ghwa Isaka, Nguluve ghwa Yakovo? u Yesu akavavuula kange kuuti u Nguluve na Nguluve ghwa vafue looli Nguluve ghwa vuumi.” ³³ Avaanhu mu mapugha ghala ye apulike imbulanisio saake vakadegha kyongo. ³⁴ A Vafalisayi ye vapulike kuuti u Yesu avamwile a Vasadukayi, kuhanga vakunilue ikya kujova vakakong'haana palikimo

vakaluta kwa Yesu. ³⁵ Um'bulanisi jumonga ughwa ndaghilo sa Moose mu Vafalisayi vala akamughela u Yesu akamposia akati. ³⁶ “Ghwe M'bulanisi ululaghilo luliku luno luvaha kukila indaghilo sooni?” ³⁷ U Yesu akamwamula akati, “Umughanaghe u Mutwa u Nguluve ghwako nu mwojo ghwako, ghwoni ni ngufu saako sooni nu luhala lwako lwoni. ³⁸ Ulu lwe lulaghilo uluvaha kange lwe lwa kwanda. ³⁹ Ululaghilo ulwa vuvili luno luling'hiine nu lwa kwanda lwe ulu, Umughanaghe unnino ndavule ghukughana juuve. ⁴⁰ Indaghilo sooni isa Moose ni mbulanisio isa vavili sihuma mu ndaghilo isi ivili.” ⁴¹ A Vafalisayi ye vajiighe vakong'hanile palikimo u Yesu akavaposia akati. ⁴² Asi, mwiti kiki vwimila u Kilisite? Mwiti mwana ghwani? Vakamwamula vakati, “Mwana ghwa David.” ⁴³ U Yesu akavaposia akati, “Nave fye lulivuo lwandani u Davidi ye alongosivue nu Mhepo ghwaNguluve ikuntambula u Kilisite Mutwa Pano iiti, ⁴⁴ 'U Mutwa u Nguluve alyam'bulile u Mutwa ghwango,” Uuve nubvutavulilua palikimo nune kuhanga nikutange avaleme avalugu vaako uvateme.”?” ⁴⁵ Lino nave u Davidi ikuntambula u Kilisite iiti, “Mutwa,” lwandani uKilisite iiva mwanaake?” ⁴⁶ Nakwealyale umuunhu juno akaghela kukwamula ilisio, kuhuma unsiki ughuo nalyangiile kukumposia kange.

Umulyango ughwa 23

¹ Pe u Yesu akalivuula ilipugha lila palikimo na vavulanisivua vaake. Akati, ² “Avavulanisi

va ndaghilo sa Moose na Vafalisayi vali nu vutavulilua uvwa kuvavulanisia avaanhu indaghilo sa Moose. ³ Lino mugadililaghe na kuvomba sino nikuvavula, Neke namungavingililaghe amaghendele ghaave, ulwakuuva sino vivulanisia nase sino vivomba. ⁴ Aveene vipinya amasigho amasitona kukuvatwika avange neke aveene navighela nambe padebe kutanga kupinda. ⁵ Imbombo sooni sino vivomba, vivomba mulwa kuhufia pamaaso gha vaanhu. Vipinya pa vweni na mu mavoko ififuko ifya ng'hwembe ifikome kukila ifya vange kange vikwongesia uvutali uvwa filundo ifya salavua mu menda ghaave. ⁶ Mu fikulukulu vilonda kukukala ku fitengo ifya voghopua na mu masinagogi vilonda kukukala kuvulongolo, ⁷ Kange vilonda avaanhu vavahungilaghe nu vwoghofi mu mapuulo, Vihovoka fiijo pano avaanhu vikuvatambula viiti,"M'bulanisi." ⁸ Neke umue namungatambuluaghe "M'bulanisi," Ulwakuva u M'bulanisi ghwinu alijumo mwene umue mweni mulivavingilili. ⁹ Kange namungatambulaghe umuunhu mu iisi Nhaata ulwakuuva uNhaata ghwinu, alijumo mwene, alikukyanya. ¹⁰ Kange namungatambulwaghe 'Valongosi ulwakuuva umulongosi ghwinu alijumo mwene ghwebKilisite. ¹¹ Umuunhu ghweni juno ilonda kuuva m'baha ghwinu avisaghe m'bombi ghwinu. ¹² Ulwakuva umuunhu ghweni juno ikughinia u Nguluve alamwisila. Neke umuunhu juno ikujisia u Nguluve alamughinia. ¹³ Iga umue mwe vavulanisi va ndaghilo sa Moose na

jumue mwe Vafalisayi, muli vakedusi! Mukuvasigha avaanhu kukagula isila ija kwingila mu vutwa uvwa kukyanya. Jumue mwe veene namukwingila kange vano vilonda kukwingila namukuvitikisia. ¹⁴ (Iga umue mwe vavulanisi va ndaghilo isa Moose na jumue mwe Vafalisayi muli vakedusi! Mukuvafumba avafwile ifinu fyave neke mukufuunya inyifuunyo inhali pamaaso gha vaanhu kuuti muvoneke mulivaghlofu! Ikighono ikya vuhighi mulupila ulukwegho lwa Nguluve. ¹⁵ Iga umue mwe vavulanisi va ndaghilo isa Moose na jumue mwe Vafalisayi, mulivakedusi! Musyuta syuta mu iisi na kuloka inyanja neke mum'bangule nambe umuunhu jumo juno na Muyahudi kuuti aave Muyahudi. Neke kyande avangwike kuuva ghwinu mukum'biika upile kavili kukila umue ulupumuko ulwa mwooto ghuno naghosima lusiku. ¹⁶ Iga umue mwe valongosi mwe vabofu amaaso, mukuvavulanisia avaanhu mwiti. Umuunhu angajiighe vwimila inyumba inyimike ija Nguluve, nalutalamu. Looli umuunhu angajiighe vwimila isahabu jino jili mu nyumba inyimike ija Nguluve ujoo ilondua kuvomba ndavule ajighile. ¹⁷ Umue mulivajasu, kange muli vabofu amaaso kiliku ikivaha kukila? Asi, isaabu au inyumba inyimike ija Nguluve jino jipelela isahabu kuuva nyimike? ¹⁸ Kange mululanisia avaanhu mwiti, Umuunhu angajiighe vwimila ikitekelelo nalutalamu. Looli angajiighe vwimila ilitekelo lino vavikile pa kitekelelo ujoo ilondua kuvomba ndavule ajighile. ¹⁹ Umue muli vabofu, kiluki ikivaha kukila, ilitekeo au

ikitekelelo kino kipelela ilitekelo liive lyimike?
²⁰ Umuunhu juno ijigha vwimila ikitekelelo iiva
ijiigha vwimila ikitekelelo ni finu fyonu fino
fivikua pa kyene. ²¹ Kange umuunhu gh-
weni juno ijigha vwimila inyumba inyimike,
ija Nguluve iiva ijiigha vwimila inyumba ijio
na kwa Nguluve juno ikukala mu nyumba ijio.
²² Ghwope juno ijiigha vwimila kukyanya ijiigha
vwimila ikitengo kya Nguluve na kwa Nguluve
juno ikukala pa kitengo ikio. ²³ Iga umue,
mwe vavulanisi va ndaghilo sa Moose, naju-
mue mwe Vafalisayi, muli vakedusi! Mughina
kukuntavulila u Nguluve ilitekelo ilya saka mu
finu ifya ndalama indebe ndavule inyungu ni
filungo ifingi ifya kyakulia. Neke namuvikila
mwojo kuvomba imbaha sino silungikua mu
ndaghilo ndavule kuuva mu vwakyang'haani,
kuuva vanyalusungu na kuuva nu lwitiko. Isio
se munoghile kuvomba, palikimo na madebe
aghuo ghano muvomba. ²⁴ Umue mwe valon-
gosi vabofu amaaso! Muhuuja ifinu ifidebe
mu fino munyua neke mugulubika ingamila!
²⁵ Iga umue, mwe vavulanisi na Vafalisayi, muli-
vakedusi! Mukuviika vaghlofolu pamaaso gha
vaanhu neke ifinu fino muli nafyo fya vulyasi
nu vugholofu Mulindavule umuunhu juno isuka
ikikombe ni sahani, kunji kwene neke ileka
munkate muno munyalile uvunyali vuno vuli
papinga. ²⁶ Uve ghwe Mfalisayi ghwe m'bofu
amaaso, valasia taasi uvuhosi vuno mwevule
munkate mulyuve neke imbombo jaako jiiva
nofu. ²⁷ Iga umue, mwe va vulanisi na Vafal-

isayi, muli vakedusi! Muli ndavule imbiipa sino vimata ilikeeji, sivoneka nofu, kunji neke munkate simemile amafupa gha vafue nu vunyali uvunge. ²⁸ Fye lulivuo na jumue kunji movoneka muli vaghlofolu neke nkate mu moojoghinu mumemile uvukedusi nu vuhosi. ²⁹ Iga umue, mwe vavulanisi na Vasalisayi, muli vakedusi! Ulwkuuva mujenga imbiipa isa vavili va Nguluve na kulava imbiipa isa vaghlofolu. ³⁰ Pe mujova mwiiti, Pwetusavisagha amasiki gha vakuulu viitu, natwale tukuvatanga kukuvabuda avavili va Nguluve. ³¹ Mu njovele ijiomuvonia kuuti umue mulivahosi ndavule avakuulu viinu vano valyavabudile avavili va Nguluve. ³² Lino, mukwilansie uvuhosi vuno avakuulu viinu valyatengwile. ³³ Umue mwe kisina ikihosi, mulindavule injoka, inyasumu ing'haali, Nde pobu mupunga ndaani uvuhighi vwa Nguluve uvwa kuvataanga ku lupumuko lwa mwoto ghnobnaghusima lusiku? ³⁴ Pulikisia, lino, nikuvasang'ha kulumue avavili, na vaanhu avanya luhala, na vavulanisi vandaghilo sa Moose neke umue mulikuvabuda ni mijeledi mu masinagogi ghiinu na kukuvadagha kuhuma ilikaaja ni likaaja. ³⁵ Mu uluo u Nguluve ilikuvahigha umue vwimila kukuvabuda avaanhu vooni avaghlofolu, kuhuma ibudua u Abeli juno nalyahokile kiinu kuhanga ibudua uSakalia unkina Balakia, juno alyabudilue pakate pa nyumba inyimike ija Nguluve na pa kitekelelo. ³⁶ Kyang'haani nikuvavuula avaanhu ava kisina iki valupila ulukwegho lwa Nguluve vwimila uvuhosi uvuo vwoni. ³⁷ Pe pano u Yesu

akati, Yelusalemu, Yelusalemu! Ghubuda avavili na vaanhu vanovvisung'hua kulyuve ukuvatova na mavue! kekinga nilondile kuku-vakong'hania avaanhu vaako ndavule ing'uku vule jikong'hania na kughumbatila ifyanaake neke namukunda! ³⁸ Lolagha! u Nguluve ikujeleka inyumba jiinu kuuva mahaame. ³⁹ Kyang'haani nikuvavuula kuuti, kutengulila lino namunganyaaghe, kange kuhanga unsiki pano muliiti,'Afunyilue junu ikwisa mulitavua Iya Mutwa u Nguluve.”

Muliango 24

¹ UYesu akahuma mu nyumba inyimike ija kufunyila. Ye iluta avavulanisivua avaake vakaluta pa mwene, vakansoona uvujenge uvwa nyumba inyimike ija kufunyila. ² Neke uYesu akavavuula akati, “Se sene, mulola uvujenge vwoni uvu vule vujengilue! Kyang'haani nikuvavuula kuuti, nalilasighala nambe livue lino lilighelama pa livue ilingi, ghooni ghilihemula? ³ UYesu akaluta pa kidunda ikya Miseituni, akikala. Avavulanisivua vaake vakaluta pa mwene, vakijekela, vakamposia vakati, “Tusuma utuvuule, isio sino utuvulile silivombeka liighi? kange kivalilo ikya kutuhufia kuuti unsiki ughwa kwisa uve nu vusilio vwa iisi ghufikile?” ⁴ UYesu akavamula akati, “Muvvisaghe maaso, umuumhu nangavasyangaghe! ⁵ Ulwakuva vinga vilikwisa mu litavua lyago, nujunge itisagha, Neene kilisite.' Avaanhu avuo vikikuvasyanga vinga. ⁶ Mulaava mupulika

uvulugu ni mhuli isa vulugu, mulekaghe ughwa, mulekaghe pikkwoghopa. Ndavule ndaani isio silivoneka taasi, neke unsiki ughwene ughwa vusililo ghuuva ghukyale.” ⁷ Ifighino ifio iisi jilwisgha ni iisi ijingi, kange uvutwa kulua nu vutwa uvunge. Imbale ni mbale kwejil-liva injalani fisenyeena. ⁸ Isio sooni vuuva vutengulilo, ndavule uvuvafi uvwa mukijuuva, pano unsiki ughwa kupaapa umwana ghufik-ile. ⁹ “Unsiki ughuo, mulikolua na mpumu-sivua na kubudua. Avaanhu imbale sooni vilikuvakalalilagha ulwakuva mukumbingilila une. ¹⁰ Pepano avaanhu vinga vilivuhi-ila kukumbigingilila une. Vilikwohelanagha ku valugu na kukalalilagha ku valugu na kukakalilanila. ¹¹ kange, avavili vinga ava vudesi vilihumila nakukuvasofia avaanhu vinga. ¹² Avaanhu vinga vliiva vahosi. Mu uluo avaanhu vinga vilivuhiila kukuvaghana avange. ¹³ Neke juno ikuguda kuhanga kufikika ku-vusililo, ujoo ghwe alakuluka. ¹⁴ IMhola iNofu ija vutwa vwa Nguluve jilipulisivua mu iisi sooni kuuti vuve vwolesi ku vaanhu vooni, pepano uvusililo vwa iisi vukwisa. ¹⁵ “Unsiki ughuno mulavona ' Ikiinu kino kipelela uvula-mafu inyumba inyimike ija kufunyila, kyimile pavwimike, ndavule alyajovile um'bili uDanieli. juno ikwimba amasio agha alutang'aniaghe. ¹⁶ Apuo pepano vano vali mu Yudea, vakim-bililaghe ku fidunda, ¹⁷ juno ali pa kituvili, naagngikaghe kutoola fimonga mu nyumba. ¹⁸ Nambe juno ali ku mmughunda. naan-gagomokaghe ku kaaja kutoola ilikooti lyake.

¹⁹ Iga avakijuuva vano viliiva vakunue na vano vilikwong'helesyagha ifigono ifio! ²⁰ Musumaghe kwa Nguluve kuuti unsiki ughuo ughwa kukimbila ghuleke piiva nsiki ghwa fula ni mhupo nambe ikighono ikya Sabati. ²¹ Ulwakuva ifighono ifio, kweluliiva ulupumuko ulukome luno nalughelile kuvoneka kuhuma uNguluve ipela iisi, kuhanga kufika umusyughu. Kange nalulavoneka lusiku. ²² UNguluve ale aleke kukepusia ifighono ifio, nakwale ughwa kukuluka. Neke vwimila avasulua vaake, ilikepusia ifighono ifio. ²³ “Unsiki ughuno, umuunhu angati, 'Lola, ukilisite ali apa,' nambe Ali kula,' namungitikaghe. ²⁴ Ulwakuva valiisa avaanhu vano vikutambulagha nujunge iiti ghwe 'Kilisite,' avange viila vavili vavudesi. Avuo vihufyagha ifivalilo ifivaha ni fidegho kuuti vavasofie avaanhu, nambe avasalullua va Nguluve. ²⁵ Muvisaghe maaso ulwakuva nivavuliile ng'haani pano sikyale pikwisa. ²⁶ Lino vangavavuule kuuti, 'Lola, uMuesiya ali ku lunyika! Namungalutaghe. Nambe angati, Lola, ali kukate,' namungitikaghe. ²⁷ Ulwakuva ndavule ulumili lwa fula vule lulumilika na kuvoneka imbale sooni, fye luliiva niliiva nikwisa ne Mwana ghwa Muunhu, Kulivoneka imbale sooni. ²⁸ Kuno kwelili ilikanu ilifue kwe kuno amatumbusi ghikong'haana. ²⁹ “Ifighono ifio ifya lupunuko filiiiva fisilile, 'ing'hiisi jilakupika ilijuva, naghu mwesi naghulavala, inhondue silasanguka kuhuma kukyanya, ni finu fyoni ifya kukyanya filasukanika.' ³⁰ “Pepano avaanhu vilikufyagha ifivalilo kukanya fino fihufia kuuti

ne Mwana ghwa Muunhu nikwisa. Avaanhu ava fisiha fyonni vilitengula kulila nu lundwesi. Valambona ne Mwana ghwa Muunhu nikwisa mu mafunde kuhuma kukyanya. Nikwisa ni ngufu nyinga nu vuvaha. ³¹ Pe nilikuvasuung'ha avanyamhola vango kumo lukuuta ulukelemo kuuti vavakong'hanie avasulua vooni ava Ngu-luve kuhuma imbale sooni isa iisi, Kutengulila ulubale lumo ulwa vusililo vwa iisi kufika ulunge ulwa vusililo vwa iisi.” ³² “ MUmanyilaghe ikihwanikkiso ikya mpiki untini. Pano inhaafi saake silemba na kuuva na matundu, muk-agulaghe kuuti amasiki gha fula ghali piipi. ³³ Fye lulaava, muliiva makusivona sooni isi sino nivoliike sivombeka, mukagulaghe kuuti nili piipi kukwisa. ³⁴ Kyang'haani nikuvavulu niiti, ikisina iki nakilakila kuhanga isi sooni sivombeke. ³⁵ Uvulanga ni iisi filakila, looli amasio ghango naghakila nambe pedebe. ³⁶ “Neke ikighono nu nsiki ughwa kwisa un ne Mwana ghwa Muunhu, nakwale juno akagwile nambe avanyamhola kukyanya, nambe juune ne Mwano, looli ju Nhaata mwene. ³⁷ Ulwakuva niliiva nikwisa ne Mwana ghwa Muunhu luliiva ndavule lulyale ifighono ifya Nwaka. ³⁸ Ifighono ifio ye lukyale kukwisa ulutalamu ulwa ghalika, avaanhu valyale vilia na kunyua, vitoola na kutolua kuhanga ikighono kila pano uNwaka ikwingila mu safina. ³⁹ Avaanhu avuo navalyakangwile kimonga kuhanga pano ighalika jikwisa, vakufua vooni. Enendikiiki fye lulaava niliiva nikwisa ne Mwana ghwa

Muunhu. ⁴⁰ Ifighono ifio avaanhu vavili viliiva pa mughunda, ujunge nikuntoola kuuva palikimo nuune, ujunge nikumuleka. ⁴¹ Avakijuuva vavili viliiva pihavula, ujunge nikuntoola kuuva palikimo nuune, ujunge nikumuleka.” ⁴² Lino, muvusaghe maaso, ulwakuva namukagwile ikighono kino uMutwa ghwinu ikwisa. ⁴³ Looli mukagulaghe kuuti, unya ale akagule unsiki ghuno umulyasi ikwisa, ale ikukala maaso, naale ileka umulyasi amemule inyumba jaake. ⁴⁴ Lino, na jumue muvisaghe muling'hanisie, ulwakuva ne Mwana ghwa Muunhu nilikwisa ghuno namuhuviila.” ⁴⁵ UYesu akavosia akati,” Ghwe veeni um'bombi unnofu, unya luhala? Um'bombi juno untwa ghwake amb'bikile kuuva mwimilili ghwa vavombi avange mu nyumba jaake, kuuti avapelaghe ikyskulia unsiki ghuno ghunoghiile. ⁴⁶ Kuba um'bombi ujoo juno untwa ghwake iliiiva igomoka, ikumwanga ivomba sino akamulaghiile. ⁴⁷ Kyang'haani nikuvavulu kuuti, ikum'biika um'bombi jula, imililaghe ifinu fyake fyoni. ⁴⁸ Neke um'bombi um'biivi avgasaaghe mu mwojo ghwake kuuti, 'Untwa ghwango idiila kugomoka,' ⁴⁹ Pe atengule kutova avavombi avajaake, alisaghe na kunyua palikimo na vaghaasi, ⁵⁰ utwa ghwake angagomoke ikighono nu nsiki ghno um'bombi jula nahihuviila, ⁵¹ Kyaikuntemania na Kukum'biikka ku lupumuko palikimo na vavudesi. Ukuo kwe vilililagha na kugwegwenula amiino vwimila uvuvafi uvukome vuno vali navwo.”

Muliango 25

¹ Pe uYesu akafikuvavulagha avavulanisivua vaake akatisagha, “unsiki ughuo uvutwa uvwa kukyanya vuhwananisivua na vahinja kijigho vano valyatolila itaala saave, vakaluta kukumwupila intalan'dala. ² Avahinja vahaano mu veene valyale vajasu, vavange vahaano valyale vanya luhala. ³ Avajasu vala, valyagadile itaala saave kisila kuganda amafuta agha kwongeesia' ⁴ Looli avanya luhala vala valyagadile itaala palikimo na mafuta agha Kwongeesia mu taala. ⁵ Ulwakuva untola'ndala akadiila pikwisa, avahinja vala vooni sikavakola itulu, vakaghononela. Mu kilo nkate, avahinja vola vooni sikavakola itulu, vakaghonelela. ⁶ Mu kilo nkate, vakapulika avaanhu vijegheela viiti, 'vaya, vaya! Untolan'dala afiike, muhume tulute kukumwambilila.' ⁷ Nakalingi avahinja vala vooni vakasisimuka, vakaling'hania itaala saave. ⁸ “Pe avahinja avajasu vala vakavasuumu avanya luhala vakati, 'Tusuumu mututange amafuta madebe, itaala siitu sisima.' ⁹ Neke avanya luhala vala vakavamula vakati, 'Ndili! Natungavapeele, ulwakuva amafuta ghano tili nagho, naghangatukwile usue palikimo numue. Lunofu mulute kuno vighusia, mukaghule jumue. ¹⁰ Avajasu vala ye viluta kughula amafuta, untolan'dala akafika. Avahinja avange vala vano valiling'hanisie, Vakingila palikimo mu vutolani, umulyago ghudindua. ¹¹ Pambele avajasu vala vakafika vakavona umulyango ghudindilue pe vakati, 'ghwe ntwā! Ghwe ntwā!

Tusuuma utudindulile umulyango!”¹² Neke untolan'dala akavamula akati, 'Kyang'haani nikuvavuula, nanivamanyile!¹³ Pepano uYesu akavavuula avavulanisivua vaake akati, Lino, muvisaghe maaso, ulwakuva namukagwile ikighono nambe unsiki ghuno ne Mwana ghwa Muunhu niligomoka.”¹⁴ UYesu akafijovagha akatisagha, “kange, uvutwa vwa kukyanya vuhwananisivua nu muunhu juno alyakyulile. Ye akyale kukyula, akavakemeela avavombi vaake,¹⁵ Akavapeelaa ikyuma kyake kuuti nujunge afulusyaghe. Akavapeela ikyuma kyake nujunge afulusyaghe. Akavaoeela nujunge kuling'hana ni ngufu saake. Jumo akampeela italanta ihaano, junge italanta ivili, ujunge italanta jimo, pe umwene akakyula.¹⁶ “Unsiki ghuoghuo um'bombi juno akapelilue italanta ihaano, akaluta kufulusia, akakava italanta isingi ihaano.¹⁷ Naju m'bombi juno akapelilue italanta ivili, akafulusia italanta isiingi ivili.¹⁸ Neke juno akapelilue italanta jimo, akaluta kugima umwina, akasyila italanta jila.¹⁹ “Ifighono finga ye fikilile, untwa ghwave akagomoka. Pe akavakemeela avavombi vaake vala kuuti nujunge ahufie kino afulwisie vwimila ikyuma kyake.²⁰ Um'bombi juno alyupiile italanta ihaano, akiisa ni talanta isingi ihaano. Akam'buula untwa ghwake akati, 'Ghwe ntwu ghwake, ukamheliile italanta ihaano, lino nifulwise italanta isingi ihaano.²¹ Untwa ghwake aka'buula akati, 'Uvombile vunofu. Uve uli m'bombi nnofu, kange mhuvilua! Uvombile vunofu pa mbombo indebe, lino nikukuviika

kuuva mwimilili ghwa kyma kinga. Ghwise tuhovoke palikimo.' ²² “um'bombi juno alyupiile italanta ivili, ghwope akiisa ni talanta isingi ivili. Akam'buula untwa ghwake akati, “Ghwe ntwā, ukamheliile italanta ivili, lino nifulwise italanta isingi ivili. ²³ untwa ghwake akam'buula akati, 'Uvombile vunofu. Uve uli m'bombi nnofu, kange mhuvilua! Uvombile vunofu pa mbombo indebe, lino nikukuviika kuuva mwimilili ghwa kyumakinga Ghwise tuhovoke palikimo.' ²⁴ “Pe akiisa um'bombi juno alyupiile italanta jimo, akam'buula untwa ghwake akati, 'Ghwe ntwā, nikakagwile kuuti uve uli mwumu, ghupeta pano nunyalile, ghukong'hania pano nukesile. ²⁵ Mu uluo, noghopa kusofia italanta jaako, pe nasyila mu mwima. Lino koogho italanta jaako iji. ²⁶ ntwā ghwake akamwamula akati, 'Uve uli m'bombi mbiivi, vange uli mwolo! Ukakagwile kuuti une nipeta pano nanivyalile, nikong'hania pano nanikesile, ²⁷ lino kiki naghwaviika indalama sango ku vano vifulusia, neke nitoole palikimo nasino sifulwike? ²⁸ Pepano untwa jula akalsghila akati, 'Mupoke italanta ijio, mumpeelee um'bombi jula juno ali ni talanta kijigho. ²⁹ Ulwakuva umuunhu ghweni juno ali nafyo ipelua ifingi, neke iiva nafyo finga. Looli juno nsila kimonga, nambe ikidebe kino ali nakyo, ikunyu. ³⁰ Um'bombi uju unsila luvumbulilo, muntaaghe kunji ku ng'hiisi, ukuo kwe ililagha na kugwegwenula amiino vwimila uvuvafi uvukome vuno iiva navwo.” ³¹ UYesu akafikuvavulagha avavulanisivua vaake iiti, “Une ne Mwana ghwa Muunhu niliiva nisile mu

vuvaha vwango palikimo na vanyamhola vooni, nilikukala pa kitengo kyango ikya vuvaha. ³² Avaanhu kuhuma iisi sooni vilikog'haana palyune. Na juune nilikuvabaghula avaanhu ndavule un'diimi vule ibaghula ing'holo kuuva paajo ni mhene. ³³ Ikusiviika ing'holo ulubale lwake ulwa kundio, imhene ulubale lwake ulwa kun'hingi. ³⁴ “Pepano une ne Ntwa nilikuvavuula avanhuu vala vano vali lubela ulwa kundio, 'Mwise umue mwe vano mufyunyilue nu Nhaata ghwango, mwingile mu vutwa vuno uNguluve avaling'hanikise ng'haani kuhuma ye ipela iisi. ³⁵ Ulwakuva ye nili njala, mukamheliile ikyakulia; ye nili ni kyumilua, mukamheliile amalenga; ye nili mugheesi, mukanhengeliile mu nyumba siinu. ³⁶ Kange ye nighajile, mukamheliile amenda; ye nili ntamu mukisile kukumbuvusia; ye nili mu ndinde, mukisile kukundola. ³⁷ Pe avaghlofu viliiti, 'Ghwe Mutwa, unsiki ghuliku ghuno tukakwaghile uli ni njala tukakupeela ikyakulia, nambe ye uli kyumilua, tukakupeela amalenga? ³⁸ Kange, unsikighuliku ghuno ye uli mugheesi tukakutengeela mu nyumba siitu, nambe ye unghajile tukakupeela amenda? ³⁹ unsiki ghiku ghuno ye uli ntamu tukakuvuvusia, nambe ye uli mu ndinde tukiisa kukukulola? ⁴⁰ Une ne Ntwa nilikuvamula miiti, 'Kyang'haani nikuvavuula, sooni sino mukaale mukum'bombela umuunhu juno nantambulike mu vaanhu vango ava, mukambombiille une.' ⁴¹ “Pe nilikuvavuula vano vali lubale lwango ulwa kung'hingi nilitii, 'Vuuka apa umue mwe vano uNguluve

avaghunile! Lutagha ku lupumuko lwa mwoto ghuno naghusima lusiku, kuno uNguluve amuling'hanikisie na vanyamhola vaake. ⁴² Ulwakuva ye nili ni njala, namukamheleliile ikyakulia: ye nili kyumilua, namukamheliile amalenga; ye nili mugheesi, namukanhengeliile mu nyumba siinu; ye nighajile namukamheliile amenda. Kange, ⁴³ ye nili ntamu, namukisile kukumbuvusia; nili mu ndimde, namukisile kukundola.' ⁴⁴ Pepano voope viliiti, "Ghwe Mutwa, liighi pano tukakwaghile uli ni njala, nambe ikyumilua, nambe ye uli mugheesi, nambe ye uli mughaju, nambe ye uli ntamu, nambe ye uli mugheesi, nambe ye uli mughaju, nambe ye uli ntamu, nambe ye uli mu ndinde, neke usue nakutakutengeliile?" ⁴⁵ Na juune nilikuvamula niiti, 'Kyang'haani nikuvavuula, namukambombiile une. ⁴⁶ Pepano avahosi vililuta ku lupumuko luno nalusila lusiku. Looli avagholofu vilikwingila ku vwumi uvwa kuvusila kusila."

Muliango

¹ UYesu ye amalile kujova amasio aghuo ghooni, akavavuulanisivua vaake akati, “

² Mukagwile kuuti fikyale ifighono fivili, kuuva kyimike kyapasaka. Une ne Mwana ghwa Muunhu nitapivikua mu mavoko gha valugu kuuti nibudue pa kikovekano.”

³ Unsiki ughuo, avavaha va vatekesi na vagojo valyakong'hanilemu nyumbaija ntekesi um'baha juno akatambulwagha kayafa.

⁴ Vakapuling'hana kukunkola uYesu kisyefu

kuuti vam'bude. ⁵ Pe vakapuling'hana vakati, “Tuleke pivomba uluo ikighono ikya Pasaka, avaahnu kyande vileeta ambaatu.” ⁶ Pepano uYesu akaluta mu kikaaja ikya Betania, akikala mu nyumba ja Simoni juno, neke alyale ni buuba. ⁷ Ye ikalile ali pilia, akingila umukijuuva jumonga akolile isupa ija livu inya mafuta amanofu agha Kupakala agha ndalama nyinga. Pe akaveela pa Yesu, akakung'hilila amafuta ghwa Yesu. ⁸ Avavulanisivua vaake ye vasivwene isio, vakakalala kyongo mu moojo ghaave vakati, “Kiki umukijuuva uju inangania amafuta enendiiki? ⁹ Amafuta agha ghaale ghigusivua ku ndalama nyinga, neke indalama isio saale sikuvatanga avakotofu!” ¹⁰ UYesu akakagula sino vijova, akavavuula akati, “Sino vijona, akkavavuula akati, “Kiki mukun'gasia umukijuuva uju? Ambombiile imbombo inofu. ¹¹ ULwakuva avakotofu muli navo ifighono fyoni, neke une naniiva numue ifighono fyoni. ¹² uju ang'hung'hiliile amafuta mulwa kunding'hania kusyilua. ¹³ Kyang'haani nikuvavuula niiti, pano iMhola iNofu jipulisivua mu iisi sooni, naji mbombo jino avombile uju jijovwagha, mu uluo vikunkumbukagha umukijuuva uju.” ¹⁴ Pe uYuuda Isikalioti, umo mu vasung'hua vala kijigho na vavili, akaluta Ku vavaha va vateseki, ¹⁵ akavavuula akati, “Kyande mukumheela kiki nave nikumwohela iYesu kuuti aave mu mavoko ghiinu?” Pe vakampeela indalama fijigho fitatu. ¹⁶ Kuhuma unsiki ughuo, uYuuda akatengula kulonda isila ija kumwohela uYesu. ¹⁷ Ikihogono ikya kwanda

ikya kyimike kya makate ghano naghavikilue ikilule, “avavulanisivua vakamposia uYesu vakati, “Ghulonda tukuling'hanikisie kuughi ukwa kuliila ikyimike ikya pasaka?” ¹⁸ Umwene akavamula akati, “Mulute mu likaaja ilya Yelusalemu kwa muunhu jumonga, mum'buule kuuti, 'Um'bulanisi iiti, unsiki ghwango ghuli piipi. Une na vavulanisivua vangho kyande tulia ikyimike ikya Pasaka mu nyumba jaako.” ¹⁹ Avavulanisivua vala vakaluta, vakavomba ndavule uYesu aveele alaghiile, vakavomba ndavule uYesu aveele alaghiile, vakaling'hania ikya kyimmike ikya pasaka. ²⁰ Ye vwilile, uYesu akikala kulia ikyakulia palikimo na vavulanisivua vaake kijigho na vavili. ²¹ Ye vali pilia, uYesu akavavuula akati, “Kyang'haani nikuvavuula, jumnga mulyumue itapikunyohela. ²² “Avavulasivua vaake vakasukunala, kyongo, nujunge akatengula kukumposia uYesu iiti? Ghwe Mutwa, neene?”” ²³ UYesu akamula akati, “Umuunhu juno isasa palikimo muune mu kivughaana, ujoo ghwe mwene kyaikunyohela. ²⁴ Une ne Mwana ghwa Muunhu nifua ndavule lilembilue mu Malembe aMimike. Neke iga, umuunhu ujo juno ikunyohela ne Mwana ghwa Muunhu! Kiba umuunhu ujoo, ngale naaholwagha.” ²⁵ Pe uYuuda juno ilonda kukumwohela akaposia akati, “Ghwe M'bulanisi, veene?” UYesu akamwamula akati, “Uve ujovile.” ²⁶ Ye valipilia, u Yesu akatoola unkate, akahongesia kwa Nguluve, akamenyulania. Akavapeela

avavulanisivua vaake akati,"Koogho mulisaghe, ughu ghwe m'bili ghwango." ²⁷ Pe akatoola ikikombe ikya luhuuje akahingesia, kwa Nguluve akavapeela akati,"Mwunywisaghe mweni. ²⁸ Ulwakuva iji je danda jango ija lufingo lwa Nguluve na vaanhu vaake jino jikung'hiika vwimila vaanhu vinga kupyanyuainyivi saave. ²⁹ Neke nikuvavuula, niiti une nalinanyua kange uluhuje, kuhanga pano niliiva ninyua palikimo numue, uluhuje ulupia ku vutwa vwa Nhaata ghwango." ³⁰ Pepeno vakimba ulwimbo, pe vakavuuka vihuma kunji viluta ku kidunda ikya Miseituni. ³¹ Pe u Yesu akavula avavulanisivua vaake akati,"Ikilo ija musyunghu umue mweni kyamukung'himbila ulwakuva lilembilue mu Malembe aMimike, Nikuntova un'dimi ikipugha ikya ng'olo kipalasana. ³² Neke niliva nisyukile, nilikuvalongolela kuluta ku Galilaya." ³³ U Peteli akam'buula akati,"Nambe avange vooni vakuleke une naningakuleke nambe padebe." ³⁴ U Yesu akamwamula akati,"Kyang'haani nikuvavuula ikilo jijiji ing'hongove ye jikyale kuvika, uve ghuuva ung'hanile katatu." ³⁵ U Peteli akamwamula akati,"Une nanikukuleka lusiku nambe kuve kwe kufua palikimo nuuve, Nava vavulanisivua avange vooni vakajova vulevule. ³⁶ Pepano u Yesu akaluta na vavulanisivua vaake pamonga pano pakatambuluagha Getisemani akavula akati,"Mukalaghe bahaapa pano une niluta pala pikufuunya." ³⁷ Pe akantoola u Peteli na vaana vavili avakina Sebedayi akatengula kusukunala na kuhangajika mu mwojo ghwake.

38 Akavavuula akati,"Umwojo ghwango ghuli nu lusukunalo ulukome, ghnoghanogha mulwa kufua. Mukale bahaapa muvisaghe maaso palikimo nuune." 39 Pe pano akaluta pavulongolo padebe akakupama paasi akifuunya akati,"Ghwe Nhaata ghwango, nave lunoghile, ikikombe iki ikya lupumuko kileke kukunyagha. Neke na kwekuuti uvombe mu vughane vwango, looli muvughane vwako." 40 Pe akagomoka pa vavulanisivua vaake akavona vaghonelile, pe akam'buula u Peteli akati,"Asi, mukuniluebkuuva maaso palikimo nuune nambe kavalilo kamo? 41 Muuve maaso mufunyanghe kuuti ingelo sileke kukuvalema. Umwojo ghutavwile, neke um'bili n'dwesi." 42 Akaluta kange ulwa vuvili akifuunya akati,"Ghwe Nhaata, nave ulupumuko ulu nalunoghile kuvusivua kulyune luvombeke mu vughane vwako." 43 Pe akagomoka kange, akavona vaghonelile ulwakuva vaale ni tulu nyinga. 44 Apuo pe akavaleka akaluta kange, kukufuunya ulwa vutatu ye ikufunya akajova amasio ghalaghala. 45 Pepano akagomoka ku vavulanisivua vaake akavavuula akati,"Mujiighe mufighona na kupuuma? Lolagha, unsiki ghufikile, ghuno une ne Mwana ghwa Muunhu nivikua mu mavoko gha vahosi. 46 Ima, tulutaghe. Lolagha unya kunyohela ali piipi." 47 U Yesu ye ajighe ijova, navo u Yuda umo mu vavulanisivua vaake kijighe na vavili, akafika ni lipugha ilivaha vakolile ibamba ni mbuda. Avaanhu avuo valyasung'hilue na vavaha va vatekesi na vagoyo. 48 U Yuda

umwolesi alyavavulile ng'hani avaanhu vala ikivalilo ikya kumanya u Yesu akati,'Juno kyanikunnonela, ujuo iiva ghwe mwene. munkolaghe. ⁴⁹ Ye vafikile u Yuda akaluta pa Yesu akajova akati,"M'bulanisi, ughonile Pe aknonela. ⁵⁰ U Yesu akam'bula akati,"Nyalukolo, vomba sino ukisisie."Pe avaanhu vala vakamkola u Yesu na kukumpinya. ⁵¹ Umuunhu jumonga mu vano valyale lumo nu Yesu, akasomola ibamba, akantova unkami ughwa ntekesi um'baha, akan'dumula imbughulutu. Neke u Yesu akam'bula ⁵² akati, Gomosia ibamba jaako mu nyambe jaake, ulwakuuva umuunhu ghweni junu ilwila ibamba ibudua ni bamba. ⁵³ Asi musagha kuuti une nikunilue kusuuma ulutango kwa Nhaata ghwango neke umwene asuung'he avanyamola vaake avasikali unsiki ghughuo amapugha kukila kijigho na ghavili? ⁵⁴ Lino, nave nivombe uluo aMalembe aMimike ghano ghalembilue kuuti isi sinoghile kuvombeka mu sila iji ghaale ghikwilanisivua ndaani? ⁵⁵ Pe akavavuula avaanhu vala vano visile kukunkola akati,"Mwisile ni bamba ni mbunda kukung'ola une hwene nili mhijim'budi? Ongo jaatu navisagha numue nivulanisia mu nyumba inyimike ija kufunyila namwang'olagha! ⁵⁶ Isi sooni sihumila kukwilanisia sino silyajovilue na vavili mu Malembe aMimike."Pe avavulanisivua vaake vooni vakamuleka u Yesu vakakimbila. ⁵⁷ Pepano ilipugha lila likankola u Yesu likantwala kwa ntekesi um'baha u Kayafa, Ukuo kwe kuno valyakong'hanile avavulanisi va ndaghilo isa Moose na vagoyo. ⁵⁸ U peteli akava

ikum'bingilila u Yesu pa vutali kuhanga akafika pa luviika ulwa nyumba ija ntekesi um'baha. Pe akingila munkate akikala palikimo na vasikali avaloleli kuuti alole kino kihumila kwa Yesu. ⁵⁹ Pepano avavaha va vatekesi ni kipugha kya valongosi va Vayahudi vakava vilonda uvwolesi uvwa vudesi vwimila u Yesu kuuti vam'bude. ⁶⁰ Napano avaanhu vinga, vakalutile kukwoleka isa vudesi neke navakaluvona lumonga luno lukwiting'hana. Pambele vakiisa avolesi vavili vakati. ⁶¹ Umuunhu uju alyatiile,"Une niliningufu isa kumemula inyumba inyimike ija Nguluve na kujenga kange mu ighono fitatu." ⁶² Pepano untekesi um'baha akiima akam'buula uYesu akati,"Kiki naghukwamula nambe lisio? Avaanhu ava vikwoleka kiki vwimila uve?" ⁶³ Umwene akajika. Pe untekesi um'baha jula akam'bula kange akati,"Nikukuvuula mu litavua lya Nguluve junu mwumi utuvuule nave veeve Kilisite, uMwana ghwa Nguluve." ⁶⁴ U Yesu akamwamula akati,"Uve ujovile. Nekennikuvavuula kuuti kutengulila lino mulambona ne Mwana ghwa Muunhu nitemile palikimo nhu Nguluve unya ngufu nikwisa mu mafunde kuhuma kukyanya. ⁶⁵ Untekesi um'baha ye apulike amasio aghuo akakalala akademula umwenda ghwake iiti,"Ikumuligha kyongo u Nguluve! Lino pe mulonda vwakiki uvwolesi uvunge? Mupulike vule ikumuligha u Nguluve. ⁶⁶ Mwiiti ndani umuunhu uju? Aveene vakati,"Anoghile kubudua." ⁶⁷ Pe vakatengula kukumfunyila amati ku maaso vikuntova ni mbuli. Avange vakava vitova na mapu.

68 Kumo viiti, "Ghwe Kilisite, vila ghwe veeni junu akutovile?" 69 Unsik ughuo u Peteli alikalile kunji ku luviika, pe um'bombi jumonga umhinja akaveela pa Peteli akam'buula akati, "Na juuve uveele lumu nu Yesu ughwa ku Galilaya." 70 U Peteli akakaana pamaaso gha vala vooni akati, Nanikagwile sino ghujova." 71 Pe akavuuka pala akaluta kunji ku mulyango ughwa luviika, "Um'bombi ujunge umhinja akamwagha akavavuula avaanhu vano pwevalyale pala akati, "Umuunhu uhu aveele lumu nu Yesu ughwa ku Nasaleti." 72 U Peteli akakaana kange akajiigha akati, "Nijiigha kuuti nanimanyile umuunhu ujoo." 73 Unsiki n'debe vuvule avaanhu vano vakimile pala vakam'belelela u Peteli vakam'buula vakati, "Kyang, hani uve uli umo nu vala ulwakuva nambe injovele jaako jivoneka kuuti uli ghwa ku Galilaya." 74 Peteli akakaana akajiigha akati, "Nave nijovile uvudesi nighunwaghe, "Nanimanyile umuunhu ujoo, "Unsiki ghughuo ing'hongove jikavika. 75 Apuo u Peteli akakumbuka ilisio lino u Yesu am'buula kuuti, "Ing'hongove ye jikyale kuvika ghuvva ung'hanile katatu, "Pe akahuma kunji akatengula pilila kyongo.

Umulyango ghwa 27

1 Palwakilo ye kukiile avavaha vooni ava vatekesi na vagoyo vakapuling'hana vule kya vikum'buda u Yesu. 2 Vakankunga, vakaluta naghwope kwa Pilato, untwa ghwave uMulooma. 3 U Yuda umwolesi ye avwene uYesu ahighilue

kuuti abudue akipiika vwimila sino avombile. Pe akavagomokesia avavaha va vatekesi na vagoyo indalama sila fijigho fitatu. ⁴ Akavavuula akati,"Nivombile inyivi kukumwohela umuunhu unsila nkole."Neke aveene vakati,"Inongua ijio jaako juuve usue nakwetule." ⁵ Pe umwene akasitagha indalama sila muluviika lwa nyumba inyimike ijakufunyila akaluta kukukunga. ⁶ Avavaha va vatekesi vakatoola indalama sila vakati,"Nalunoghile kuviika indalama isi munyumba inyimike ija Nguluve, ulwakuuva siveele sihombilue kukuung'a idanda ja muunhu." ⁷ Pe vakapuling'hana, vakatoola indalama sila vakaghula umughunda ughwa m'bumba fijigha kuuti mwe vanyisilaghe avahesia. ⁸ Fye nambe umughunda ughuo nambe lino,"ghutambulua mughunda ghwa Danda." ⁹ Mu uluo likava likwilanisivue ilisio lino um'bili uYeremia alyalebile kuuti,"Valyatolile indalama ifijigho fitatu, sino a Vaisilaeli valyiting'hiine kuuti indalama isio sikwiline kughulila umuunhu ujoo. ¹⁰ Vakaghulila umughunda ghwa m'bumba fivigha ndavule alyandaghiile u Mutwa. ¹¹ Pepano u Yesu akiima pa vuhighi pa ntwu u Pilato. Untwa akamposia akati,"Asi, uve veeve ntwu ghwa Vayahudi?"U Yesu akamwamula akati,"Uve ujovile." ¹² Pe avavaha va vatekesi na vagoyo vakatengula kujova si nyinga isa kumpelela u Yesu ahighue neke umwene naakamula kimonga. ¹³ Pepano untwa akamposia akati,"Ghwe naghupulika isi sooni sino vikwoleka kuuti uhokile?"

14 U Yesu naalyamwamwile kimonga. Apuo untwa u Pilato akadegha kyongo. 15 Lwale lwiho kwa ntwapa kyimike ikya Pasaka kukun'dindulila unkungua jumo juno avaanhu vilonda kuuti ahume. 16 Unsiki ughuo mu ndinde mwe alyale unkungua jumonga juno akatambuluagha Balaba. Unkungua ujoo alyakagulike fiijo vwimila uvuhosi vwake. 17 Lino avaanhu ye vakong'hanile, u Pilato akavamposia akati,"Asi, mu vakungua vavili ava, u Balaba nu Yesu juno viiti ghwe Kilisite mulonda nivadindulile veeni?" 18 U Pilato alyavaposisie uluo ulwakuuva alyakagwile kuutiavavaha va Vayahudi valyale ni kivini nu Yesu, fye nambe valyantwalile kwa mwene kuuti ahighue. 19 U Pilato ye ikalile pa kitengo kyake ikya vuhighi, un'dala ghwake akasung'ha imhola kwa mwene akati,"Nungam'bombelaghe uluviivi lumonga umuunhu ujoo umugholofu, ulwakuva pakilo nihangajiike kyongo mu njosi vwimila umwene." 20 Neke avavaha va vatekesi na vagoyo vakavahonga avaanhu kuuti vansuume u Pilato an'dindule u Balaba na kukumhigha u Yesu kuuti abadue. 21 U Pilato akavaposia kange akati,"Ghwe veeni juno mulonda nin'dindulile mu vakungua vavili ava?"Vakamwamula vakati,"UBalaba." 22 U Pilato akavamposiankange akati, Pe nim'bombe kiki u Yesu juno viiti ghwe Kilisite?"Avaanhu vooni vakoova vakati,"Unkomelele pa kikivekano" 23-24 U Pilato akavamposia kange akati,"Umuunhu uju avobile luviivibluki?"Aveene vakaghina

kukwova viuti,”Unkomelele pa kikovekano.” U Pilato ye akagwile kuuti naangandule uvulamusi vwa vaanhu kange vatengwile, ilyovo akatoola amalenga akoogha amavokonghaake pamaaso gha vaanhu, vooni kuvonia kuuti umwene namwale mu nkole ughuo. Akavavula akati,”Une nili nsila nkole vwimila kufua kwa umuunhu uju. Uluo lwinu jumue.” ²⁵ Avaanhu voonivakamwamula vakati,”Unkole ughwa kum'buda umuunhu ujoo ghuvisaghe ghwitu na vaana viitu.” ²⁶ Pe pano u Pilato akan'dindulila uBalaba, neke akalaghila kuuti u Yesu akopue ni mijeledi na kukomelelua pa kikovekano. ²⁷ Pepano avasikali va ntwu u Pilato vakatwala u Yesu mu luvika lwa nyumba ja ntwu, pe ikipugha kyoni ikya vasikali kikakong'hona, kikansyungutila u Yesu. ²⁸ Vakamfuula amenda ghaake, vakafwasia isopeka indangali, ndavule ija kitwa. ²⁹ Pe vakatenda ingeela ija mifua, vakafwasia ku mutu, neke vakaviika ulukwegho mu luvoko lwake ulwa ndio avonekaghe hwene ntwu. Pepano vakafughama pamaaso ghaake vikum'benapula na kukunnenela viiti,”Kamwene ghwe Ntwu ghwa Vayahudi?” ³⁰ Pe vakafuunyila amati, Vakatoola ulukwegho lula mu luvoko lwake, vakantova ku mutu. ³¹ Ye vannennile, vakamfuula isopeka jila, vakafwasia amenda ghaake. Pepano vakantwala kukunkomelela pa kikovekano. ³² Ye vali mu sila viluta, vakatang'hana nu muunhu jumonga juno akatambuluagha Simoni, umhuma mu likaaja ilya Kileene. Avasikali vakamwumilisia kupinda ikikovekano kya Yesu.

³³ Ye vafikile pano pakatambuluagha Goligota, kwe kuuti,”Ling'ala Iya Mutu,” ³⁴ Vakampeela uluhuuje uluhasing'hanie nu nkota ughwa kusilisia uvuvafi. Neke ye avonjile, akakaana kunyua. ³⁵ Vakankomelela pa kikovekano, pe vakaviika ulusodolelo kuuti amenda gha Yesu atoole veeni. Likavombeka enendiki neke likwilanisivue ilisio lino lilyajovilue nu m'bili kuuti, Vaghaviine amenda ghangho, vasodolile mulwa kutoola isopeka jango.” ³⁶ Pe vakikala palapala kuuti vamulolelelaghe. ³⁷ Pa kikovekano ku mutu ghwake vakakomelela,”UJU GHWE YESU, UNTWA GHWA VAYAHUDI.” ³⁸ Unsiki ghughuo avaanhu avange vavili vano valyale vahijivabudi vakakomelelua palikimo nu Yesu, jumonga akava ulubale lwake ulwa kundio, ujunge kung'highi. ³⁹ Avaanhu vano vakava vikila pala vakasukaniagha amatu ghaake, vikumuligha viiti, ⁴⁰ Uve ghwe juno ghwatisagha ghulimemula inyumba inyimike ija Nguluve neke ghujenga ifighono fitatu, nave uli Mwana ghwa Nguluve, Ghupoke, ghwke pa kikovekano!” ⁴¹ Voope avavaha va vatekesi na vavulanisi va ndaghilo isa Moose palikimo na vagoyo avange vakamwovelelagha vakatisagha,” ⁴² Avapokaghava avange, lino ikunua kukupoka jujuo! Asi, naghwe ntwaga ghwa Vaisilaeli, lino iike pa kikovekano, neke na jusue tumwitike. ⁴³ U mwene ikumhuviila ubNguluve, iiti Mwana ghwa Nguluve, lino nave u Nguluve amughanile, ampoke.” ⁴⁴ Nava vahijivabudi vanovvakomelilue palikimo nu Yesu, voope vakumuligha. ⁴⁵ Kutenguala akavalilo aka

ntanda pamwisi, ing'hisi jikakupiika iisi jooni kuhanga kufika akavalilo aka budika lubale. ⁴⁶ Unsiki ughwa kavalilo aka budika lubale ndiiki u Yesu akakoola fiijo akati, Eloi, Eloi, lamacsabakitani? kwe kuuti, "Nguluve ghwango, Nguluve ghwango ongo undekile?" ⁴⁷ Avaanhu vamonga vano valyimile pala ye vapulike u Yesu ijova amasio aghuo vakati, "Uju ikunkemeela um'bili u Eliya." ⁴⁸ Unsiki ghuoghuo umuunhu jumonga mu veene akaluta luvilo akatoola ikyenda, akasuvika mu luhuje ulukali akakiviika mu lulaasi akam'besekesia u Yesubpa mulomo kuuti amiime. ⁴⁹ Neke avange vala vakati, "Uleke kukumpeela tulole nave u Eliya ikwisa kukumpoka," ⁵⁰ Pe u Yesu akakoola fiijo kange, akakunguka. ⁵¹ Nakalingi, umwenda ghuno ghulyaghavilue pavili inyumba inyimike ija Nguluve, ghukademuka pavili kuhuma kukyanya kiufika paasi. Iisi jikasukanika na manhalavue ghakabajuka. ⁵² Imbiipa sikasyiluka, avimike vinga vano valyafwile vakasyuka. ⁵³ Pa mbele u Yesu ye asyukile, avimike avuo vakingila mu likaaja ilyimike ilya Yelusalemu, vakavoneka ku vaanhu vinga. ⁵⁴ Pe um'baha ghwa vasikali palikimo na vala vano valyale vikumulolelela u Yesu ye vavwene iisi jisukanika ni singi sino sikahumiile pala, vakoghopa kyongo, vakati, "Kyang'hani umuunhu uju akaale Mwana ghwa Nguluve. ⁵⁵ "Ye sivombike isi sooni, pwevalyale avakijuuva vinga vano valyimile patali padebe vilola. Avakijuuva avuo ve vano vakam'bingilile u Yesu

kuhuma ku Galilaya na kukutengelela. ⁵⁶ Mu vakijuuva avuo, mwealyale uMaliya umhuma mu likaaaja ilya Magidala, uMaliya ung'hina ghwa Yakovo nu Yosefu palikimo nu un'dala ghwa Sebadaayi. ⁵⁷ Ye jifikile ivwilile, akiisa umuunhu jumonga ummofu, ilitavua lyake alyale ghwe Yosefu, umhuma mu likaaaja ilya Alimataya. Umuunhu ujuo alyale m'bulanisivua ghwa Yesu. ⁵⁸ U Yosefu akaluta kwa Pilato kusuuma umfimba ghwa Yesu. U Pilato akavavuula avasikali vaake liiuuti vampeele umfimba ghula ⁵⁹ Pepano u Yosefu akaluta akatoola umfimba ghwa Yesu akaghuniengelela nu mwenda ughwa kusyilila, um'balafu. ⁶⁰ Pe akaghuviika mu mbiipa jaake imia jino alyabughwile mu linhalavue, akabilukisia ilivue ilikome pa mulyango ghwa mbiipa akavuka iluta. ⁶¹ Unsiki ughuo u Maliya umhuma mu likaaaja ilya Magidala nu Maliya ujunge valikalile pala valungiime ku mbiipa. ⁶² Ikighono ikya vuvili kino kyale kya sabati, avavaha va vatekesi na vafalisayi vakakong'hana kwa Pilato. ⁶³ Pe vakam'bula vakati,"Ghwe ntwā, tukumbuka kuuti unyangi jula ye mwumi, akajovile kuuti, Fingakile ifighono fitatu kuhuma nifua nisyuka." ⁶⁴ Lino, tusuuma avavuule avasikali vaako valolelelaghe imbiipa kuhanga ikighono ikya vutatu, tungaleke kuvomba ulu, avavulanisivua vaake ndepoonu viluta kuhija um'bili ghwake neke vavasyange avaanhu kuuti asyukile. Nave luvembeke uluo, uvudesi uvuo vuva vuviivi kukila uvwa kwanda. ⁶⁵ U Pilato akavamula akati,"Mutoole avasikali. Mulute mulolelelaghe imbiipa ku ngufu siinu sooni."

66 Pepano vakaluta ku mbiipa, vakaviika ikivalilo pa livue kuuti napwengavisaghe umunhu ughwa kuvungulusia. Pe vakavaleka pala avasikali kuuti valolelelaghe.

Umulyango ghwa 28

¹ Ikighono ikya Sabati kikakila. Lino ye kuhenga, ikighono ikya kwasia mu mulungu, u Maliya umhuma mu likaaja ilya Magidala palikimo nu Maliya ujunge vakaluta kulola imbiipa. ² Nakalingi, kikahumila ikinsenyeena ikivaha, Unyamhola ghwa Mutwa akiika kuhuma kukyanya, akaveela pa mbiipa akabilukisia ilivue lila kulubale, akikalila. ³ Unyamhola ujuo alyale ivalatika hwene lumuli lwa fula, amenda ghaake ghalyale mavalafu ghivalatika fijjo. ⁴ Avasikali vano vakalolelelagha imbiipa, vakoghopa na kutetema kyongo kuhanga vakava hwene vafwile. ⁵ Neke unyamhola jula akavavuula avakijuuva vala akati, "Muleke pikwoghopa nikagwile kuuti mukumulonda uYesu juno vakankomelile pa kikovekeno. Napwale apa, asyukile ⁶ ndavule alyale ikuvavuula. Mwise mulole pano vakam'bikile. ⁷ Lino mulute ng'aning'hani muvavuule avavulanisivua vaake kuuti, 'Asyukile kuhuma ku vafue. Kange alongwile ku Galilaya, ukuo muluta mukum'bona. 'Mukumbukaghe sino nivavulile.'" ⁸ Avakijuuva vala vakavuuka ng'aning'hani pa mbiipa pala, vajiighe nu ludwesi kumo vali nu lukeelo ulukome. Vakava viluta luvilo kukuvaluula avavulanisivua va Yesu imhola jila.

⁹ Ye viluta, nakalingi u Yesu akatang'hana navo, akati,"Mwe! Mughonile!"Pe avakijuuva vala vakaveela kwa Yesu vakafughama, vakankola amaghulu ghaake vakamwimika. ¹⁰ Pe u Yesu akavavuula akati,"Muleke pikwoghopa. Mulute muvavuule avavulanisivua vango valute ku Galilaya, ukuo kwe kuno vikumbona. ¹¹ Avakijuuva vala ye vali mu sila viluta, avasikali vamonga mu vano vakalolelelagma imbiipa, vakaluta kuvavaha va vatekesi mu likaaaja ilya Yelusalemu, vakavavuula sooni sino sivombiike. ¹² Pepano avavaha va vatekesi vala palikimo na vagoyo avange vakakong'hana. Vakapuling'hana na kukuvafunda avasikali vala vakavapeela indalama nyinga. ¹³ Vakavavula vakati,"Umue mutisaghe,'Avavulanisivua vaake visile pakilo, vahijile umfimba ghwa Yesu usue ye tughonelile.' ¹⁴ U Pilato angapulike imhola ijio usue tujova nu mwene kuhanga luvoneke kuuti namuli nu nkole." ¹⁵ Pe avasikali vala vakupila indalama sila na kujova ku vaanhu ndavule vavulilue na vavahaha vala. Imhola isio sikakwila imbale sooni isa Vayahudi, kange vajiighe vipanga nambe lino. ¹⁶ Pambele avavulanisivua va Yesu kijigho na jumo vakaluta ku Galilaya, pa kidunda kino u Yesu alyavalaghile. ¹⁷ Ye vamwaghile, vakamwimika, neke avavulanisivua vamonga vakava ni nganingani kuuti ghwe Yesu. ¹⁸ Pepano u Yesu akaveela, akavavuula akati,"U Nguluve amheliile uvutavulilua vwoni, kukyanya na pa iisi. ¹⁹ Lino, mulutaghe muvalungikaghe avaanhu mu iisi sooni, vaave vavulanisivua vango, muvofughaghe mu litavua

ilya Nhaata, ni lya Mwanaake ni lya Nhepo u Mwimike. ²⁰ Muvavulanisyaaghe kuvingilila sooni sino nivavulile umue. Une niiva palikimo numue ifighono fyon, kuhanga uvusililo vwa iisi.”

Vwanji Bible **The New Testament in the Vwanji language of** **Tanzania**

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kivwanji (Vwanji)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, ITTO, Mwj. Lucas Ndugu, Tiralaleli Ndugu, Julieth Ngogo, Vwanjimt

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 11 Nov 2020

0fe8b31a-d7bb-5580-ae6c-d8de2d786d46